

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
EUROSYSTEM

MESAČNÝ BULLETIN NBS

FEBRUÁR 2009

Vydavateľ:
© Národná banka Slovenska

Adresa:
Národná banka Slovenska
Imricha Karvaša 1, 813 25 Bratislava

Kontakt:
Oddelenie komunikácie
02/5787 2141
02/5787 2146

Fax:
02/5787 1128

[http:// www.nbs.sk](http://www.nbs.sk)

Všetky práva vyhradené.
Reprodukovanie na vzdelávacie a nekomerčné účely je povolené s uvedením zdroja.
Spracované na základe Správy o ekonomickom vývoji za február 2009 schválenej Bankovou radou NBS 31. marca 2009.

ISSN 1337-9496 (elektronická verzia)

OBSAH

1 ZHRNUTIE	6	6 ZOZNAM GRAFOV	
2 VONKAJŠIE EKONOMICKÉ PROSTREDIE	8	Graf 1 Výmenný kurz USD/EUR	8
2.1 Eurozóna	8	Graf 2 Indexy kurzov mien V4 voči euru	8
2.2 Vývoj v Poľsku, Česku a Maďarsku	8	Graf 3 Vývoj príspevkov hlavných zložiek k medziročným zmenám PPI	12
3 EKONOMICKÝ VÝVOJ V SR	10	Graf 4 Vývoj indexu priemyselnej a stavebnej produkcie	16
3.1 Cenový vývoj	10	Graf 5 Porovnanie vývoja zamestnanosti podľa mesačných a štvrtročných ukazovateľov	19
3.1.1 Spotrebiteľské ceny	10	Graf 6 Prílev, odlev a celkový stav uchádzačov o zamestnanie	19
3.1.2 Ceny výrobcov	11	Graf 7 Indikátor ekonomického sentimentu	19
3.2 Vývoj reálnej ekonomiky a trhu práce	12	Graf 8 Eurozóna: Ekonomický rast	27
3.2.1 Platobná bilancia	12	Graf 9 Eurozóna: Príspevky jednotlivých komponentov k štvrtročnému rastu HDP	27
3.2.2 Produkcia a tržby	13	Graf 10 Eurozóna: Hodnotenie konkurencieschopnosti v priemysle a BÚ PB	27
3.2.3 Mzdy, zamestnanosť a nezamestnanosť	18	Graf 11 IFO index ekonomickej klímy pre eurozónu a medziročný rast HDP v eurozóne	27
3.3 Menové agregáty a úrokové sadzby	23	Graf 12 Miera nezamestnanosti a očakávania spotrebiteľov z vývoja ekonomickej situácie a nezamestnanosti počas nasledujúcich 12 mesiacov	28
PRÍLOHY		Graf 13 Eurozóna: Medziročná miera celkovej inflácie (HICP) a príspevky jadrovej inflácie a cien energií	28
1 Štvrtročná správa o medzinárodnej ekonomike	25	Graf 14 Eurozóna: Ceny potravín	29
2 Štvrtročná správa o vývoji platobnej bilancie	33	Graf 15 Eurozóna: Ceny tovarov a služieb	29
3 Vývoj reálnej ekonomiky vo 4. štvrtroku 2008	39	Graf 16 Očakávania budúceho cenového vývoja	29
ŠTATISTICKÉ ÚDAJE	S1	Graf 17 Vývoj výmenného kurzu USD/EUR	30
Prehľad základných makroekonomických ukazovateľov SR	S2	Graf 18 Úrokové sadzby ECB a EONIA	30
Menová a banková štatistika	S3	Graf 19 Príspevky k HICP inflácii	31
Ceny a náklady práce	S9	Graf 20 Kurzy mien V4 voči euru	31
Reálna ekonomika (HDP, Trh práce, indikátory vývoja)	S14	Graf 21 Indexy kurzov mien V4 voči euru	32
Verejné financie	S19	Graf 22 Kľúčové sadzby NCB krajín V4)	32
Platobná bilancia	S20	Graf 23 Vývoj obchodnej bilancie a bežného účtu v rokoch 2006, 2007 a 2008 kumulatív	33
Externé prostredie	S21	Graf 24 Vývoj reálneho HDP podľa štvrtrokov	39
ZOZNAM BOXOV		Graf 25 Vývoj domáceho a zahraničného dopytu	39
Box 1 Štvrtročná správa o medzinárodnej ekonomike – marec 2009	9	Graf 26 Členenie tvorby hrubého fixného kapitálu z hľadiska produkcie	41
Box 2 Vplyv zavedenia eura na infláciu v Slovenskej republike v januári 2009	10	Graf 27 Štruktúra konečnej spotreby domácností vo 4. štvrtroku 2008	41
Box 3 Platobná bilancia za január až december 2008	14	Graf 28 Príspevky jednotlivých skupín spotrebných výdavkov k rastu konečnej spotreby domácností	41
Box 4 Prechod na novú klasifikáciu ekonomických činností z OKEČ na SK NACE	16		
Box 5 Vývoj reálnej ekonomiky vo 4. štvrtroku 2008	20		
Box 6 Čerpanie štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu	21		

Graf 29 Podiel čistého exportu na HDP v bežných cenách	41	Tab. 16 Príspevky ceny a objemu k vývoju vývozu a dovozu	42
Graf 30 Vývoj exportnej výkonnosti a dovoznej náročnosti	42	Tab. 17 Tvorba hrubého domáceho produktu a jeho zložiek	43
Graf 31 Vývoj reálnych miezd a reálnej produktivity práce	44	Tab. 18 Vývoj hrubého domáceho produktu podľa odvetví	43
Graf 32 Jednotkové náklady práce a ich komponenty v metodike ECB	46	Tab. 19 Porovnanie HDP, HND a HNDD mil. EUR	44
Graf 33 Sklon domácností k úsporám a spotrebe	47	Tab. 20 Vývoj priemerných mesačných miezd a produktivity práce v hospodárstve SR	44
Graf 34 Vývoj miery nezamestnanosti	48	Tab. 21 Vývoj priemerných kompenzácií na zamestnanca a produktivity práce v hospodárstve SR	45
Zoznam grafov v boxoch		Tab. 22 Vývoj reálnej produktivity práce a reálnych kompenzácií na zamestnanca vo 4. štvrtroku 2008	45
Graf A Vývoj indexov NEER a REER	15	Tab. 23 Tvorba a použitie dôchodkov v sektore domácností	46
ZOZNAM TABULIEK		Tab. 24 Vývoj hrubého disponibilného dôchodku	47
Tab. 1 Vývoj cien výrobcov v januári 2009	12	Tab. 25 Vývoj zamestnanosti a nezamestnanosti	47
Tab. 2 Bežný účet platobnej bilancie	13	Tab. 26 Vývoj zamestnanosti podľa odvetví	48
Tab. 3 Produkcia a tržby	13	Tab. 27 Výsledky finančného hospodárenia	49
Tab. 4 Vývoj miezd vo vybraných odvetviach	18	Tab. 28 Štatistická odvetvová klasifikácia ekonomických činností	50
Tab. 5 Vývoj zamestnanosti vo vybraných odvetviach (index, ROMR = 100)	18	Zoznam tabuliek v boxoch	
Tab. 6 Mesačné čisté predaje otvorených podielových fondov v SR	23	Box2	
Tab. 7 Bežný účet platobnej bilancie	33	Tab. A Vplyv zavedenia eura na infláciu v SR v januári 2009	11
Tab. 8 Vývoz za január až december, medzročná zmena	34	Box3	
Tab. 9 Dovoz za január až december, medzročná zmena	34	Tab. A Vývoj indexov NEER a REER	15
Tab. 10 Teritoriálna štruktúra zahraničného obchodu SR	35	Box4	
Tab. 11 Kapitálový a finančný účet platobnej bilancie	36	Tab. A Porovnanie štruktúry OKEČ a SK NACE Rev. 2	17
Tab. 12 Prílev kapitálu v rámci ostatných investícií v členení podľa sektorov	37	Box6	
Tab. 13 Zahraničný dlh SR	37	Tab. A Čerpanie štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu zo záväzku 2004 – 2006	21
Tab. 14 Vývoj hrubého domáceho produktu podľa použitia	40		
Tab. 15 Štruktúra tvorby hrubého fixného kapitálu za 4. štvrtrok 2008	40		

POUŽITÉ SKRATKY

b. c.	bežné ceny
CPI	Consumer Price Index – index spotrebiteľských cien
ECB	Európska centrálna banka
EMU	Economic and Monetary Union – Hospodárska a menová únia
EONIA	Euro OverNight Index Average – referenčná sadzba pre skutočne realizované jednodňové obchody v eurách
ESA 95	European System of Accounts – európsky systém národných a regionálnych účtov
EÚ	Európska únia
Fed	Federal Reserve System – centrálna banka USA
FNM	Fond národného majetku
HDP	hrubý domáci produkt
HICP	Harmonised Index of Consumer Prices – harmonizovaný index spotrebiteľských cien
HMÚ	Hospodárska a menová únia
HND	hrubý národný dôchodok
HNDD	hrubý národný disponibilný dôchodok
HZL	hypotekárne záložné listy
IPP	index priemyselnej produkcie
MMF	Medzinárodný menový fond
NARKS	Národná asociácia realitných kancelárií Slovenska
NBS	Národná banka Slovenska
OPF	otvorené podielové fondy
p. a.	per annum – za rok
p. b.	percentuálne body
PFI	peňažné finančné inštitúcie
PFPT	podielové fondy peňažného trhu
PPI	Producer Price Index – index cien priemyselných výrobcov
PZ	priame zahraničné investície
q-q	Quarter-on-Quarter – zmena oproti predchádzajúcemu štvrtroku
ROMR	rovnaké obdobie minulého roka
RULC	Real Unit Labour Costs – reálne jednotkové náklady práce
SASS	Slovenská asociácia správcovských spoločností
s. c.	stále ceny
ŠÚ SR	Štatistický úrad SR
ULC	Unit Labour Costs – jednotkové náklady práce
VZPS	výberové zisťovanie pracovných síl
Y-Y	Year-on-Year – zmena oproti minulému roku
ZAP SR	Združenie automobilového priemyslu SR
ZFS	začiatočná fixácia sadzby

Použité symboly v tabuľkách:

- . – Údaj ešte nie je k dispozícii.
- – Údaj sa nevyskytoval / neexistujúci údaj.
- (p) – Predbežný údaj.

1 ZHRNUTIE

V poslednom štvrtroku 2008 ekonomika eurozóny poklesla o 1,5 % v porovnaní s tretím štvrtrokom a prvýkrát od vzniku menovej únie zaznamenala pokles aj na medziročnej báze (o 1,3 %). Celoročný ekonomický rast eurozóny sa tak spomalil z 2,6 % v roku 2007 na 0,8 % v roku 2008. Medziročná miera inflácie v eurozóne meraná harmonizovaným indexom spotrebiteľských cien (HICP) vo februári 2009 dosiahla 1,2 %, mierne vyššiu úroveň ako v januári (1,1 %). Výmenný kurz eura k doláru vo februári deprecioval. Rada guvernérov ECB na marcovom zasadnutí rozhodla o ďalšom znížení kľúčových úrokových sadzieb na úroveň 1,5 % pre hlavné refinančné obchody Eurosystemu a 2,5 %, resp. 0,5 % pre jednodňové refinančné, resp. jednodňové sterilizačné obchody. Zníženie kľúčových úrokových sadzieb bolo aj naďalej dopĺňané ďalšími nástrojmi na podporu likvidity.

Ekonomický rast posledného štvrtroka 2008 sa v Poľsku (3,1 %) a Českej republike (0,7 %) spomalil, v Maďarsku tvorba hrubého domáceho produktu (HDP) poklesla (o 1,3 %). Medziročná miera harmonizovanej inflácie vo februári poklesla v Českej republike, v ostatných dvoch krajinách vzrástla. Vo februári pokračoval depreciačný trend všetkých troch mien regiónu. Centrálné banky v Českej republike a Poľsku znížili úrokové sadzby na 1,75 %, resp. na 4 %. V Maďarsku zostala základná úroková sadzba na nezmenenej úrovni 9,5 %.

Vo štvrtom štvrtroku 2008 sa ekonomický rast spomalil aj na Slovensku (o 4,1 percentuálneho bodu na 2,5 %) a znížil tak celoročný výsledok rastu HDP na 6,4 %. Oslabenie ekonomickej aktivity slovenskej ekonomiky bolo dôsledkom poklesu zahraničného dopytu a spomalenia domáceho dopytu, najmä jeho investičnej zložky. Súčasne so slabším ekonomickým rastom sa v poslednom štvrtroku 2008 spomalil rast produktivity práce, ale aj priemernej mzdy. Podľa štatistického výkazníctva však produktivita práce v stálych cenách rástla rýchlejšie ako mzdy. Zamestnanosť naďalej rástla, ale pomalšie ako v predchádzajúcom štvrtroku.

Aktuálne kvantitatívne aj kvalitatívne mesačné údaje potvrdzujú prehlbovanie ekonomického

oslabovania. V januári 2009 sa pokles vývozu zintenzívnil a zhoršilo sa saldo obchodnej bilancie. Znižovanie exportnej aktivity sa odrazilo v prehlbujúcom sa poklese priemyselnej produkcie, najviac v kľúčovom automobilovom a elektrotechnickom priemysle. Poklesli stavy priemyselných objednávok a opätovne sa zhoršil indikátor dôvery v priemysle. Po doterajšom dlhotrvajúcom raste prvýkrát poklesla aj stavebná produkcia. Tržby vybraných odvetví (od januára 2009 podľa novej klasifikácie SK NACE Rev. 2) zaznamenali pokles, s výnimkou vybraných trhových služieb a pôšt a telekomunikácií. Celkový indikátor ekonomického sentimentu sa vo februári zhoršil na svoju historicky najnižšiu úroveň.

V porovnaní s decembrom 2008 sa dôsledky oslabenej ekonomickej dôvery v januári prejavili pomalším rastom miezd (najmä v stavebníctve, obchode a priemysle), výraznejším poklesom zamestnanosti (najviac vo veľkoobchode, reštauráciách, ubytovaní) a rastom miery evidovanej nezamestnanosti (o 1 percentuálny bod na 9 %) v dôsledku vysokého prílevu uchádzačov o zamestnanie. V cenovej oblasti pokračoval pokles cien slovenských produktov priemyselnej výroby aj pre tuzemský trh, aj na export a prehĺbil sa pokles cien poľnohospodárskych výrobkov.

Spotrebiteľské ceny merané HICP sa vo februári na medzimesačnej báze nezmenili a medziročná miera inflácie sa spomalila z januárových 2,7 % na 2,4 %. Najväčšie spomalenie zaznamenali ceny potravín. Pomalšie rástli aj ceny priemyselných tovarov bez energií, ako aj ceny služieb. Ceny energií a pohonných látok stagnovali. Z analýzy changeover efektu vyplynulo, že v januárovom raste spotrebiteľských cien sa efekt prijatia eura na Slovensku prejavil príspevkom pod 0,2 percentuálneho bodu.

V januári 2009 pokračoval pokles objemu pohľadávok PFI voči súkromnému sektoru, a to najmä voči nefinančných a finančným spoločnostiam. Sektor domácností však zaznamenal, aj napriek miernemu sprísneniu štandardov, mierny nárast

objemu úverov oproti predchádzajúcemu mesiacu.

Doterajšie výrazné zníženie kľúčových sadzieb ECB v posledných dvoch mesiacoch 2008 sa v plnom rozsahu premietlo do trhových sadzieb.

Pokles zaznamenali najmä klientske sadzby z úverov nefinančným spoločnostiam. Úrokové sadzby z úverov domácnostiam sa však napriek poklesu krátkodobých trhových sadzieb výraznejšie nezmenili. Úročenie úverov na nehnuteľnosti sa takmer nezmenilo.

2 VONKAJŠIE EKONOMICKÉ PROSTREDIE¹

2.1 EUROZÓNA

Medziročná miera inflácie v eurozóne meraná harmonizovaným indexom spotrebiteľských cien (HICP) vo februári dosiahla úroveň 1,2 %. Najvyššiu medziročnú mieru rastu spotrebiteľských cien zaznamenali Malta (3,5 %), Fínsko (2,7 %) a Slovensko (2,4 %). Medziročne najvýraznejšie rástli ceny v kategórii alkohol a tabak (3,2 %), hotely a reštauračné služby (2,9 %) a bývanie (2,8 %). Ceny naopak poklesli v doprave (o 2,7 %). V tom istom období minulého roka vzrástli spotrebiteľské ceny v eurozóne o 3,3 %.

Výmenný kurz eura k doláru vo februári deprecioval. Oslabovanie eura bolo okrem nepriaznivých ekonomických vyhládok spojené s obavami zníženia ratingu niektorých európskych bánk, keďže znehodnotenie mien niektorých krajín strednej a východnej Európy by mohlo negatívne vplývať na bankový systém eurozóny. V porovnaní s posledným obchodným dňom v januári (1,2816 USD/EUR) sa spoločná európska mena ku koncu februára znehodnotila o 1,3 %, pričom oproti východisku roka depreciovala o 7,6 % (v porovnaní s rovnakým mesiacom roku 2008 euro k doláru depreciovalo o 16,6 %).

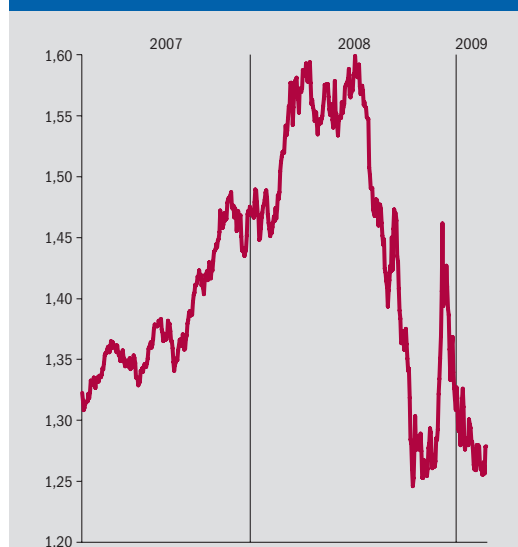
Rada guvernérov ECB na svojom marcovom zasadnutí (5. marca 2009) rozhodla o ďalšom znížení kľúčových úrokových sadzieb o 50 bázických bodov. S účinnosťou od 11. marca 2009 bola minimálna akceptovateľná úroková sadzba pre hlavné refinančné obchody Eurosystemu stanovená na 1,5 % a úrokové sadzby pre jednodňové refinančné a jednodňové sterilizačné obchody na úrovni 2,50 %, resp. 0,50 %.

2.2 VÝVOJ V POĽSKU, ČESKU A MAĎARSKU

Vo februári medziročná inflácia meraná harmonizovaným indexom spotrebiteľských cien klesla v Českej republike. V Maďarsku a Poľsku sa rast cien naopak zrýchlil. V ČR sa v porovnaní s predchádzajúcim mesiacom inflácia znížila o 0,1 percentuálneho bodu na 1,3 %. V Poľsku vzrástla o 0,4 percentuálneho bodu na 3,6 %, a v Maďarsku o 0,5 percentuálneho bodu na 2,9 %.

Aj vo februári pokračoval relatívne prudký depreciačný trend z predchádzajúcich období spôsobený nedôverou na rozvíjajúcich sa trhoch. V druhej polovici mesiaca nastala čiastočná korekcia, ktorá bola na konci mesiaca podporená slovnými

Graf 1 Výmenný kurz USD/EUR

Zdroj: ECB, NBS.

Graf 2 Indexy kurzov mien V4 voči euru (29. 12. 2006 = 100)

Zdroj: Eurostat, výpočty NBS.

Poznámka: Pokles hodnoty predstavuje apreciaciu.

¹ Kapitola o vývoji medzinárodnej ekonomiky je doplnená aj o tabuľkovo-grafický prehľad uvedený na str. S21

intervenciami zo strany stredoeurópskych centrálnych bánk. V porovnaní s posledným obchodným dňom predchádzajúceho mesiaca sa poľský zlotý oproti euru znehodnotil o približne 5 %, česká koruna o 0,7 % a maďarský forint o 0,5 %.

V priebehu februára až do začiatku marca znižovali úrokové sadzby centrálné banky v ČR

a v Poľsku. S účinnosťou od 6. februára 2009 znížila Česká národní banka dvojtýždňovú repo sadzbu o 0,5 percentuálneho bodu na 1,75 %. Narodowy Bank Polski rozhodol o znížení referenčnej úrokovej sadzby s účinnosťou od 26. februára 2009 o 0,25 percentuálneho bodu na 4 %. V Maďarsku zostala základná úroková sadzba na nezmenenej úrovni 9,5 %.

Box 1

ŠTVRTROČNÁ SPRÁVA O MEDZINÁRODNEJ EKONOMIKE – MAREC 2009²

Zostrenie finančnej krízy po krachu Lehman-Brothers sa výrazne podpísalo pod príbrzdenie globálnej ekonomickej aktivity. Ekonomiky OECD zaznamenali vo štvrtom štvrťroku 2008 najvýraznejší prepád od roku 1960. Spomalenie globálneho hospodárstva sa prenieslo aj na rozvíjajúce sa ekonomiky. Výrazný pokles reálneho HDP vo 4. štvrťroku zaznamenali USA i eurozóna. Príbrzdenie, resp. pokles ekonomickej aktivity sa dotkli aj českého, maďarského a poľského hospodárstva. Pokračovanie negatívnych vývojových tendencií naznačujú viaceré predstihové indikátory.

Spolu s ekonomickým poklesom a znižovaním cien komodít sa postupne zmierňovali inflačné tlaky. Medziročná inflácia v USA sa znížila na nulovú úroveň. Výraznejšie spomalenie ceno-

vého rastu zaznamenala aj eurozóna. Zmiernil sa aj cenový rast v Maďarsku, Poľsku a Česku a úroveň inflácie sa koncom roka vo všetkých krajinách vrátila do tolerančného pásma odchýlky od inflačného cieľa. Naďalej klesajú inflačné očakávania.

Na prehĺbenie finančnej krízy a zhoršovanie vyhládok ekonomického rastu reagovali centrálné banky postupným znižovaním úrokových sadzieb. Federálny rezervný systém znížil v decembri svoju hlavnú menovopolitickú sadzbu takmer na nulu. K markantnému znižovaniu úrokových sadzieb pristúpila aj ECB, keď svoju hlavnú sadzbu znížila od septembra o 2,75 percentuálneho bodu. Ku globálnemu znižovaniu úrokových sadzieb sa pripojili aj poľská, maďarská a česká centrálna banka.

² Detailnejšia informácia v prílohe č. 1.

3 EKONOMICKÝ VÝVOJ V SR

3.1 CENOVÝ VÝVOJ

3.1.1 SPOTREBITEĽSKÉ CENY

Spotrebiteľské ceny merané HICP sa vo februári na medzimesačnej báze nezmenili pri poklese cien tovarov o 0,2 % a raste cien služieb o 0,3 %. HICP inflácia vo februári zaznamenala nižšiu hodnotu, ako boli očakávania NBS, v dôsledku pomalšej dynamiky cien potravín a priemyselných tovarov bez energií.

Medziročná miera inflácie sa v porovnaní s predchádzajúcim mesiacom opäť spomalila (o 0,3 percentuálneho bodu), keď dosiahla hodnotu 2,4 %, čo bolo spôsobené spomalením medziročnej dynamiky cien potravín, cien priemyselných tovarov bez energií, ako aj cien služieb. Ceny energií stagnovali a rovnako aj ceny pohonných látok. Najväčšie spomalenie zaznamenali ceny potravín, ktorých medziročné tempo rastu sa spomalilo z 2,8 % v januári na 2,2 % vo februári,

keď došlo k zníženiu dynamiky spracovaných aj nespracovaných potravín.

Priemerná medziročná miera inflácie za 12 mesiacov od marca 2008 do februára 2009 zaznamenala 3,8 % a oproti predchádzajúcemu mesiacu sa znížila o 0,1 percentuálneho bodu.

Medziročná dynamika celkovej inflácie by sa v marci oproti februáru 2009 mohla ďalej spomaliť, keďže predpokladáme pokračovanie doterajšieho znižovania medziročného tempa rastu cien priemyselných tovarov bez energií, cien energií, ako aj cien služieb.

Index spotrebiteľských cien (CPI) sa vo februári 2009 zvýšil medzimesačne o 0,1 % pri stagnácii regulovaných cien a miernom raste jadrovej inflácie. Medziročná dynamika spotrebiteľských cien dosiahla 3,1 % (v januári 2009 dosiahla dynamiku 3,4 %).

Box 2

VPLYV ZAVEDENIA EURA NA INFLÁCIU V SLOVENSKEJ REPUBLIKE V JANUÁRI 2009

Slovensko zaviedlo euro v januári 2009 ako 16. krajina. Pri zavádzaní novej meny bolo tak ako v iných krajinách snahou, aby prechod na novú menu prebiehal hladko a aby sa zabránilo neodôvodnenému zvyšovaniu cien. Toto bolo reflektované v generálnom zákone a v niektorých ďalších právnych predpisoch, ako aj v etickom kódexe pre zavedenie eura. Bolo tiež zavedené povinné duálne zobrazovanie cien takmer 5 mesiacov pred zavedením eura a jeden rok po jeho zavedení, ako aj pravidelné dekádne monitorovanie vybraných druhov tovarov Štatistickým úradom SR od augusta 2008.

Pri prepočte cien na novú menu však môže pri niektorých cenách tovarov a služieb dôjsť k ich nárastu (a to nielen z dôvodu zaokrúhlenia cien). Ide o takzvaný changeover efekt, ktorý bol pozorovaný v každej krajine zavádzajúcej euro. Na základe analýz cenového vývoja jed-

notlivých krajín, ktoré vstupovali do eurozóny v roku 2002, bol tento vplyv na zvýšenie inflácie odhadnutý Eurostatom na úrovni 0,09 až 0,28 percentuálneho bodu (publikované v roku 2003), pre Slovinsko 0,3 percentuálneho bodu (publikované v marci 2007) a pre Maltu a Cyprus 0,2 až 0,3 percentuálneho bodu (publikované v apríli 2008).

Na účely uskutočnenej analýzy bol zadefinovaný vplyv zavedenia eura ako efekt stanovenia novej (vyššej) ceny v dôsledku prechodu na novú menu, t. j. výraznejší nárast, ktorý je iný, ako by tomu nasvedčoval minulý vývoj (v podmienkach neexistencie novej meny) alebo vývoj v okolitých krajinách. Za obdobie vplyvu zavedenia eura sa v tejto analýze považuje prvý mesiac po jeho zavedení, t. j. január 2009.

Závery vypracovanej analýzy sú výsledkom piatich použitých metód s cieľom zabezpečiť

čo najväčšiu možnú mieru objektivity, pretože každá z metód na výpočet takéhoto vplyvu má svoje nedostatky a cenový vývoj podlieha už spomenutým rôznorodým heterogénnym vplyvom, ktoré sa vzájomne kombinujú a nedajú sa jednoznačne kvantifikovať a eliminovať (vplyv sezónnosti, ekonomického cyklu, výkyvy cien komodít a pod.).

Na základe spomínaných a v samostatnom materiáli³ detailnejšie opísaných rôznych prístupov prišla Národná banka Slovenska k záveru, že vplyv zavedenia eura na celkovú infláciu HICP dosahoval úroveň pod 0,2 percentuálneho bodu (resp. 0,15 percentuálneho bodu ako stred intervalu 0,12 až 0,19 percentuálneho bodu pri použití najnižšej a najvyššej hodnoty z výsledkov jednotlivých metód), čo je porovnateľné s odhadmi vplyvu zavedenia eura aj v ostatných krajinách.

Vplyvom zaokrúhlenia však môže dôjsť aj k zníženiu cien. Takýto vývoj bol pozorovaný predovšetkým v sektore potravín, čo môže byť výsledkom prebiehajúcej kampane niektorých obchodných reťazcov. Rozhodnutia cenotvorcov mohli byť tiež ovplyvnené (smerom k niž-

ším cenám) zásadami generálneho zákona o eure a súvisiacich predpisov (napr. trestný zákon postihujúci obchodníkov za neoprávnené zvyšovanie cien, ďalej zintenzívnenie činnosti spotrebiteľských organizácií na Slovensku, kontrolných orgánov a vznik Cenovej rady vlády SR). Tiež v prípade poplatkov štátu došlo z dôvodu zaokrúhľovania k poklesu cien smerom nadol. Z uvedených dôvodov sa možno domnievať, že pri uvažovaní o vplyve zavedenia novej meny aj na pokles cien by mohol byť v SR tento efekt, changeover vplyv, minimálny.

Ak by sa teda pri výpočte vplyvu zavedenia eura na cenový vývoj v januári brali do úvahy aj tie položky, ktoré zaznamenali pokles cien, potom by bol tento vplyv kvantifikovaný v intervale -0,12 až 0,12 percentuálneho bodu (príspevok k vývoju inflácie v januári 2009) resp. 0,0 percentuálneho bodu ako stred intervalu.

Celkovo teda možno konštatovať, že žiadna z použitých metód neidentifikovala, že v dôsledku zavedenia eura by došlo k neodôvodnenému zvýšeniu spotrebiteľských cien.

Tab. A Vplyv zavedenia eura na infláciu v SR v januári 2009 (p. b.)

Prístup založený na pravidle 3 sigma	0,12
Prístup na základe medzinárodného porovnania	0,19
Prístup na základe porovnania posunov v rozdeleniach jednotlivých reprezentantov, ich mediánov a priemerov (len služby) v januári oproti decembru	0,12
Prístup porovnávajúci januárovú medzimesačnú zmenu jednotlivých reprezentantov v súčasnosti a minulosti	0,18
Prístup založený na porovnaní predpokladov vychádzajúcich z ARMA modelov a skutočného vývoja	0,15
Interval	0,12 – 0,19

Zdroj: NBS.

3.1.2 CENY VÝROBCOV

Ceny priemyselných výrobcov pre tuzemsko poklesli v januári 2009 na medzimesačnej báze v dôsledku poklesu cien produktov priemyselnej výroby, energií a nerastných surovín. Vzrástli ceny vodného a stočného. Vplyvom uvedených faktorov došlo k pomerne výraznému spomaleniu medziročnej dynamiky cien priemyselných výrobcov.

Prehĺbenie medziročného poklesu cien produktov priemyselnej výroby spôsobil hlavne pokles cien rafinovaných ropných produktov (-40,9 %), elektrických zariadení (-6,1 %) a dopravných prostriedkov (-5,1 %).

Spomalenie medziročného rastu cien energií bolo v januári výsledkom výrazného spomalenia rastu cien výroby plynu a rozvodu plyných

³ http://www.nbs.sk/_img/Documents/PUBLIK/MU/vplyvEURA.pdf

Tab. 1 Vývoj cien výrobcov v januári 2009 (%)

	Medzimesačná zmena		Medziročná zmena			
	Dec. 2008	Jan. 2009	Jan. 2008	Dec. 2008	Jan. 2009	Priemer od začiatku 2009
Ceny priemyselných výrobcov (tuzemsko)	-0,6	-1,2	4,4	6,0	3,7	3,7
– ceny produktov priemyselnej výroby	-1,2	-1,1	3,0	-2,2	-3,7	-3,7
– ceny nerastných surovín	0,2	-3,2	3,9	29,3	21,4	21,4
– ceny energií	0,1	-1,2	6,6	16,9	13,6	13,6
– ceny vodného a stočného ¹⁾	-0,1	1,0	-0,4	7,4	5,8	5,8
Ceny priemyselných výrobcov (export)	-3,1	-2,3	1,8	-8,4	-10,7	-10,7
– ceny produktov priemyselnej výroby	-3,1	-2,0	1,6	-7,7	-10,6	-10,6
Ceny stavebných prác	0,1	0,4	4,7	5,0	4,8	4,8
Ceny stavebných materiálov	-0,5	0,5	4,6	0,7	1,2	1,2
Ceny poľnohospodárskych výrobkov	-	-	9,9	-12,4	-19,1	-19,1
– ceny rastlinných výrobkov	-	-	42,5	-25,8	-36,5	-36,5
– ceny živočíšnych výrobkov	-	-	3,3	-3,0	-9,5	-9,5

1) v súvislosti s prechodom na revidovanú klasifikáciu ekonomických činností SK NACE Rev. 2 od 1. 1. 2009 bola položka Dodávky vody, čistenie a odvod odpadových vôd vyčlenená zo subkategórie energie. Táto položka má však len nepatrnú váhu na úhrnej cene priemyselných výrobcov (12,95 promile).

Zdroj: ŠÚ SR.

palív potrubím (o 14,2 percentuálneho bodu na 15,8 %) aj spomalenia rastu cien dodávok pary a rozvodu studeného vzduchu.

V januári 2009 došlo k prehĺbeniu medziročného poklesu cien poľnohospodárskych výrobkov o 6,7 percentuálneho bodu na -19,1 %. Spôsobil to najmä výraznejší pokles cien olejní (o 15,5 percentuálneho bodu na -29,5 %), ovocia (o 9,0 percentuálneho bodu na -14,9 %) a surového kravského mlieka (o 6,8 percentuálneho bodu na -18,0 %).

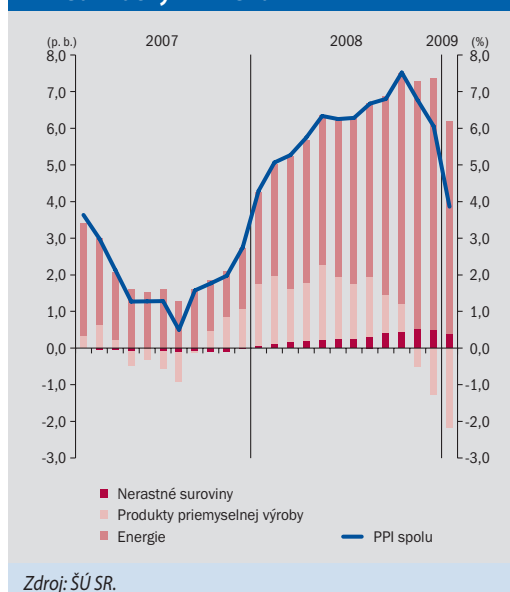
V dôsledku bázického efektu zníženia cien rafinovaných ropných produktov pred rokom možno vo februári 2009 očakávať stagnáciu až mierne zrýchlenie medziročnej dynamiky cien priemyselných výrobcov oproti januáru.

Podľa aktuálnych agrárnych trhových informácií by už nákupné ceny obilnín nemali výraznejšie klesať, ale pokračovať by mal pokles cien olejní (najmä slnečnice). V rámci produktov živočíšnej výroby sa predpokladá mierny rast cien jatočného hovädzieho dobytku a pomalší rast cien jatočných ošípaných. Priemerná nákupná cena surového kravského mlieka naďalej klesá. Celkovo možno vo februári očakávať miernejší medziročný pokles cien poľnohospodárskych výrobkov v porovnaní s januárom.

3.2 VÝVOJ REÁLNEJ EKONOMIKY A TRHU PRÁCE

3.2.1 PLATOBNÁ BILANCIA

Dosiahnutý deficit bežného účtu sa v januári v porovnaní s predchádzajúcim mesiacom znížil. Medzimesačný pokles deficitu bežného účtu bol

Graf 3 Vývoj príspevkov hlavných zložiek k medziročným zmenám PPI

Tab. 2 Bežný účet platobnej bilancie (mil. EUR)

	December	Január	
	2008	2009	2008
Obchodná bilancia	-341,9	-279,5	43,2
Vývoz	2 914,4	2 912,7	4 155,9
Dovoz	3 256,3	3 192,2	4 112,7
Bilancia služieb	-76,3	-95,8	-29,9
Bilancia výnosov	-136,1	18,5	-46,5
z toho: výnosy z investícií	-249,0	-67,3	-122,8
z toho: reinvestovaný zisk	-46,5	-107,0	-46,5
Bežné transfery	-49,8	-68,3	-199,2
Bežný účet spolu	-604,1	-425,1	-232,4

Zdroj: NBS a ŠÚ SR.

ovplyvnený najmä lepším vývojom bilancie výnosov a obchodnej bilancie. Naopak, pokles deficitu bol čiastočne tlmený miernym nárastom deficitu bilancie bežných transferov a bilancie služieb.

V januári pokračovali záporné medziročné dynamiky vývozu a dovozu, pričom medziročný pokles vývozu a dovozu sa v porovnaní s decembrom výrazne prehĺbil. Vývoz medziročne poklesol o 29,9 %, pri súčasnom medziročnom poklese dovozu o 22,4 %.

Dosiahnuté saldo obchodnej bilancie v januári bolo horšie ako očakávania NBS, čo bolo spôsobené najmä nižšou úrovňou vývozu.

3.2.2 PRODUKČIA A TRŽBY

V januári pokračoval pokles medziročnej dynamiky indexu priemyselnej produkcie až na úroveň -27 %, najmä v dôsledku naďalej nepriaznivého externého prostredia, ako aj zastavenia dodávok plynu v danom mesiaci. Výrazný pokles zaznamenala priemyselná výroba (-32,7 %), naopak dodávka

Tab. 3 Produkcia a tržby

	mil. EUR, b. c.	Indexy
	Január 2009	Január 2009
Index priemyselnej produkcie ^{1), 2)}	-	73,0
Stavebná produkcia ²⁾	276,5	74,4
Tržby ³⁾		
Priemysel spolu	4 546,6	73,6
Stavebníctvo	413,1	79,8
Veľkoobchod	1 738,1	76,6
Maloobchod	1 343,0	97,3
Predaj a údržba vozidiel	238,4	62,9
Hotely a reštaurácie	96,0	76,3
Doprava, skladovanie	370,9	83,0
Vybrané trhové služby	588,3	101,9
Poštové služby, informácie a komunikácia	392,2	105,1
Tržby za vlastné výkony a tovar za vybrané odvetvia ³⁾	9 726,6	79,4

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS.

Poznámka:

1) Očistené o vplyv počtu pracovných dní (údaje v časovom rade sú priebežne spätne revidované).

2) Index - rovnaké obdobie predchádzajúceho roku = 100 (stále ceny - priemer roku 2005 = 100).

3) Rovnaké obdobie predchádzajúceho roku = 100 (bežné ceny).

Box 3

PLATOBNÁ BILANCIA ZA JANUÁR AŽ DECEMBER 2008⁴

Za január až december 2008 sa saldo bežného účtu platobnej bilancie medziročne zhoršilo o 1 108,7 mil. €, pričom dosiahnutý deficit bol vo výške 4 388,2 mil. €. Medziročné prehlbenie deficitu bolo podporené najmä horším vývojom bilancie služieb a bilancie bežných transferov. Naopak, nižší deficit bilancie výnosov zmierňoval celkový nárast negatívneho salda bežného účtu. Saldo zahraničného obchodu sa v roku 2008 v porovnaní s minulým rokom takmer nezmenilo.

Na zmene minuloročného prebytku na deficit v bilancii služieb sa podieľali najmä „iné služby spolu“ (finančné, sprostredkovateľské služby a služby v oblasti kultúry) a v menšej miere tiež služby cestovného ruchu a dopravné služby. Medziročné zlepšenie bilancie výnosov bolo dôsledkom poklesu deficitu bilancie výnosov z investícií, ako aj nárastu prebytku kompenzácií pracovníkov. Medziročné prehlbenie deficitu bežných transferov bolo zapríčinené najmä vývojom v bilancii súkromných transferov, ako aj v bilancii vládnych transferov (nižšie príjmy z eurofondov a vyššie platby do fondov EÚ).

V porovnaní s rokom 2007 vzrástol vývoz v roku 2008 o 5,1 % (v amerických dolároch o 21,6 %, v eurách o 13,4 %) a dovoz o 5,0 % (v amerických dolároch o 21,6 %, v eurách o 13,3 %).

Za dvanásť mesiacov roku 2008 vzrástol v porovnaní s rovnakým obdobím minulého roku najvýraznejšie vývoz strojov a dopravných zariadení, ktorých prírastok sa však v porovnaní s rovnakým obdobím roku 2007 znížil približne na štvrtinu, a to najmä spomalením vývozu osobných automobilov. Prírastok vývozu podskupiny strojov sa medziročne znížil iba mierne, pričom pozitívny vplyv na vývoz tejto skupiny tovarov mal najmä výrazný nárast vývozu televíznych prijímačov. Okrem strojov a dopravných zariadení sa znížil tiež prírastok vývozu v skupine chemických výrobkov a polotovarov. Vyšší vývoz surovín bol spôsobený najmä vyšším vývozom spracovaných ropných olejov,

príčom časť nárastu vývozu bola ovplyvnená cenovým vývojom.

Najvyšší medziročný nárast dovozu bol zaznamenaný v skupine surovín, kde tvoril viac ako 58 % celkového prírastku dovozu. Táto skutočnosť bola do značnej miery spôsobená medziročne vyššou cenou ropy a plynu. Vyšší rast dovozu ako v minulom roku bol zaznamenaný v skupine hotových výrobkov, kde sa zrýchlil najmä rast dovozu strojárnských a elektrotechnických výrobkov, osobných automobilov a v menšej miere tiež priemyselných výrobkov. Medziročný prírastok dovozu v skupine chemických výrobkov a polotovarov tiež podporil medziročný rast celkového dovozu, avšak jeho prírastok v porovnaní s rokom 2007 poklesol o viac ako 80 % (pokles prírastku vývozu chemických výrobkov aj polotovarov). Na rozdiel od ostatných skupín tovarov dovoz tovarov v skupine strojov a dopravných zariadení v porovnaní s rokom 2007 poklesol. Nižší dovoz bol spôsobený medziročným poklesom dovozu podskupiny dopravných zariadení (časti, súčasť a príslušenstvo motorových vozidiel), ktorý bol dôsledkom nižšieho vývozu osobných automobilov najmä v poslednom štvrtroku.

V roku 2008 dosiahol kapitálový a finančný účet platobnej bilancie prebytok vo výške 5 868,7 mil. €. Medziročne nižší prílev zdrojov v rámci bilancie ostatných investícií zapríčinený najmä vývojom krátkodobých vkladov na účtoch slovenských bánk a splácaním dovozných záväzkov v podnikovom sektore bol čiastočne kompenzovaný v bilancii portfóliových investícií, kde bol zaznamenaný pokles záujmu rezidentov o zahraničné cenné papiere a nárast záujmu zahraničných investorov o emitované obligácie.

NOMINÁLNY A REÁLNY EFEKTÍVNY VÝMENNÝ KURZ

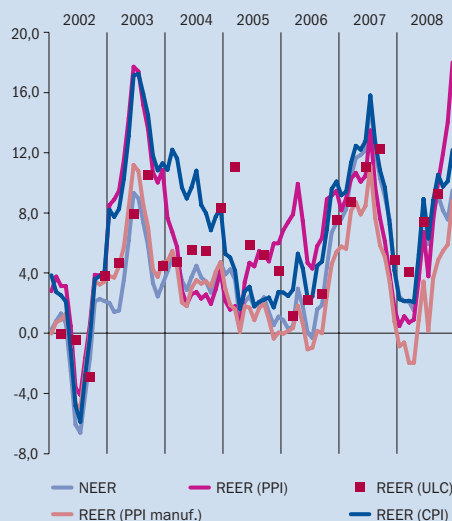
Medziročné zhodnotenie nominálneho efektívneho kurzu⁵ sa v decembri 2008 zrýchlilo na 9,5 % zo 4,2 % v rovnakom období pred-

4 Detailnejšia informácia v prílohe č. 2.
5 Metodika výpočtu indexov nominálneho a reálneho efektívneho výmenného kurzu SR (NEER a REER) bola prevzatá od MMF. Výpočet REER je založený na báze indexu spotrebiteľských cien (CPI), indexu cien priemyselných výrobcov (PPI), resp. indexu cien produktov priemyselnej výroby bez cien nerastných surovín, elektrickej energie, plynu, pary a teplej vody (PPI manufacturing) a indexu jednotkových nákladov práce (ULC). Rok 1999 predstavuje východiskový rok pre výpočty, rovnako zvolené váhy zodpovedajú štruktúre zahraničného obchodu SR v roku 1999 podľa deviatich našich najvýznamnejších obchodných partnerov (spolu tvorili zhruba 70 % celkového obratu): Nemecko, Česká republika, Taliansko, Rakúsko, Francúzsko, Holandsko, Spojené štáty americké, Veľká Británia a Švajčiarsko.

chádzajúceho roku. Najväčšou mierou k posilneniu indexu NEER prispelo zhodnotenie oproti euru vo výške 6,4 percentuálneho bodu.

Nárast zhodnocovania NEER viedol k zrýchleniu medziročnej apreciácie reálneho efektívneho kurzu (REER) na báze indexu spotrebiteľských cien (CPI) zo 4,2 % na 12,2 %, na báze indexu cien priemyselných výrobcov (PPI) z 1,7 % na 18,0 % a na báze indexu cien produktov priemyselnej výroby (PPI manuf.) z 0,8 % na 8,9 %. K uvedenému vývoju REER prispel aj nárast inflačného diferenciálu oproti relevantným zahraničným obchodným partnerom SR. Vo väčšine zahraničných ekonomík inflácia v porovnaní s decembrom 2007 poklesla, zatiaľ čo domáca inflácia sa s výnimkou indexu PPI manuf. zrýchli.

Graf A Vývoj indexov NEER a REER (9 obchodných partnerov) (medziročná zmena v %)

Zdroj: NBS.
Poznámka: + zhodnotenie, - znehodnotenie indexov.

Tab. A Vývoj indexov NEER a REER (medziročná zmena v %)

Pre 9 partnerov na báze deflátora:	NEER	REER (CPI)	REER (PPI)	REER (PPI manuf.)	REER (ULC) ²⁾
December 2002	2,1	4,1	3,6	3,4	3,8
December 2003	3,2	11,3	10,8	4,7	4,5
December 2004	4,7	8,3	4,1	4,7	8,4
December 2005	1,1	2,7	6,0	0,0	4,1
December 2006	7,4	10,1	9,5	5,4	7,6
December 2007	4,2	4,2	1,7	0,8	4,8
September 2008 ¹⁾	9,2 / 8,5	10,5 / 9,3	10,0 / 10,8	4,9 / 4,8	9,3(p)
December 2008	9,5	12,2	18,0	8,9	.
Priemer roku 2008	5,8	6,7	6,5	2,3	.

Zdroj: NBS.

1) Medziročná zmena/kumulatívna zmena od začiatku roka.

2) Medziročná zmena na báze štvrťročných údajov.

p) Predbežné údaje.

energií vzrástla o 3,5 %. Klesala produkcia všetkých odvetví priemyselnej výroby, najviac však v kľúčovom odvetví výroby dopravných prostriedkov (-47,7 %), výroby elektrických zariadení (-44,2 %) a výroby kovov a kovových konštrukcií (-42,4 %). Nasledujúce mesiace by mali byť charakterizované podobným vývojom, teda zápornou dynamikou blízkou januárovým prepadom, čo vyplýva z februárového konjunkturálneho prieskumu v priemysle⁶, pri ktorom naďalej pretrvávali mimoriadne nízke hodnoty ukazovateľov súčasného dopytu a očaká-

vanej produkcie. Tento trend je v súlade s medziročným poklesom priemyselných objednávok v SR vo 4. štvrťroku 2008 o 22,5 %⁷.

Stavebná produkcia v januári medziročne klesla o 25,6 % na rozdiel od pozitívnej dynamiky v predchádzajúcich mesiacoch. Na tomto poklese sa podieľala produkcia v tuzemsku (-24,4 %), ako aj v zahraničí (-54,3 %). Dôvodom poklesov bolo najmä nepriaznivé počasie v porovnaní s januárom 2008. Konjunkturálny prieskum v sta-

6 ŠÚ SR, Konjunkturálne prieskumy. Priemysel, stavebníctvo, obchod, služby. Číslo 2, Február 2009.

7 Zdroj: Eurostat, Industry new orders index – quarterly data.

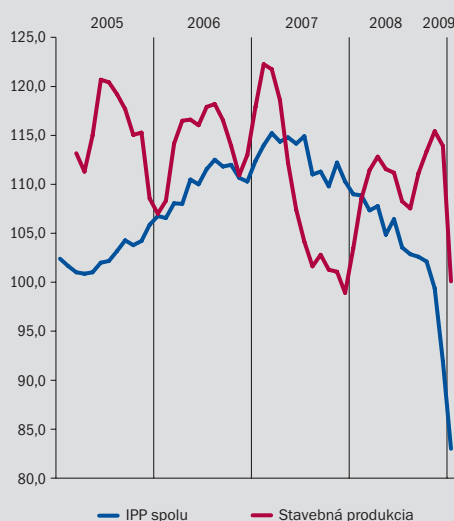
vebníctve poukázal len na mierne slabnúci do-
pyt a očakávanú produkciu.

Tržby za vybrané odvetvia dosiahli medziročný
pokles v dôsledku medziročného poklesu tržieb
priemyslu (najmä výroby dopravných prostried-
kov a výroby kovov) a súčasne medziročného
poklesu tržieb veľkoobchodu.

Tržby v maloobchode zaznamenali v bežných
cenách medziročný pokles, čo bolo ovplyvnené
najmä výrazným medziročným poklesom tržieb
maloobchodu s pohonnými látkami v špeciali-
zovaných predajniach a maloobchodu s ostatným
tovarom pre domácnosť. Medziročný rast tržieb
zaznamenal maloobchod v nešpecializovaných
predajniach a maloobchod ostatného tovaru
v špecializovaných predajniach.

Dynamika tržieb subjektov zameraných na pre-
daj a údržbu motorových vozidiel v januári 2009
zaznamenala pokles v dôsledku medziročného
poklesu tržieb za predaj motorových vozidiel
(pokles o 43,1 %).

**Graf 4 Vývoj indexu priemyselnej a staveb-
nej produkcie (3-mesačné kĺzavé priemery)
(index, ROMR = 100)**

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS.

Poznámka: Index priemyselnej produkcie je očistený o vplyv
počtu pracovných dní. Údaje od januára 2009 sú založené na
revidovanej klasifikácii ekonomických činností NACE Rev. 2.

Box 4

PRECHOD NA NOVÚ KLASIFIKÁCIU EKONOMICKÝCH ČINNOSTÍ Z OKEČ NA SK NACE

Štatistický úrad SR prešiel od januára 2009
na revidovanú klasifikáciu ekonomických
činností SK NACE Rev. 2 (Nomenclature gé-
nérale des Activités économiques dans les
Communautés Européennes), ktorá v súčas-
nosti poskytuje základný rámec na tvorbu
veľkého počtu štatistických údajov z oblasti
ekonomických štatistík. Predchádzajúca slo-
venská verzia tejto klasifikácie bola známa
pod názvom *Štatistická odvetvová klasifiká-
cia ekonomických činností* alebo pod skrat-
kou OKEČ.

Revidovaná klasifikácia ekonomických čin-
ností SK NACE Rev. 2 je plne harmonizovaná
so svojou európskou verziou NACE Revision 2
vydanou nariadením Európskeho parlamentu
a Rady č. 1893/2006. Používanie tejto klasifi-
kácie, respektíve od nej odvodennej národnej

verzie, je v oblasti štatistiky záväzné pre všetky
členské štáty Európskej únie.

Dôvodom na rozsiahlu revíziu klasifikácie
ekonomických činností bola snaha zohľadniť
technologické a štrukturálne zmeny v ekono-
mike, ako aj zabezpečiť porovnateľnosť ekono-
mickej štatistiky nielen na európskej, ale aj na
medzinárodnej úrovni. Preto bol vývoj novej
klasifikácie koordinovaný Štatistickou komi-
siou Organizácie spojených národov a na eu-
rópskej úrovni Európskym štatistickým úradom
– Eurostatom. Revidovaná klasifikácia je oproti
svojej predchádzajúcej verzii výrazne rozdielna
z hľadiska štruktúry, ako aj z hľadiska kódovania
a metodického vyčlenenia viacerých činností.
Dôsledkom týchto zmien je nejednoznačná
porovnateľnosť údajov produkovaných podľa
jednotlivých úrovní starej a novej klasifikácie.

Tab. A Porovnanie štruktúry OKEČ a SK NACE Rev. 2

Doterajšie kategórie OKEČ	Nové sekcie SK NACE Rev.2
A Poľnohospodárstvo, poľovníctvo a lesníctvo	A Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov
B Rybolov, chov rýb	
C Ťažba nerastných surovín	B Ťažba a dobývanie
D Priemyselná výroba (časť činností presunutá do sekcie J)	C Priemyselná výroba
E Výroba a rozvod elektriny, plynu a vody	D Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu
	E Dodávka vody; čistenie a odvod odpadových vôd, odpady a služby odstraňovania odpadov
F Stavebníctvo (časť činností presunutá do sekcie N)	F Stavebníctvo
G Veľkoobchod a maloobchod; oprava motorových vozidiel, motocyklov a spotrebného tovaru (časť činností presunutá do sekcie S)	G Veľkoobchod, maloobchod; oprava motorových vozidiel a motocyklov
H Hotely a reštaurácie	I Ubytovacie a stravovacie služby
I Doprava, skladovanie, pošty a telekomunikácie (rozdelená do sekcií H, J, N)	H Doprava a skladovanie – „poštové služby“ zostávajú v sekcii „Doprava a skladovanie“ (bez „telekomunikácií“ a „činností cestovných kancelárií“)
	J Informácie a komunikácia – zložená z činností doterajších kategórií „Doprava“, „Ostatné spoločenské, sociálne a osobné služby“, „Nehnutelnosti, prenájom a obchodné činnosti“ a subkategórie „Výroba celulózy, papiera, vydavateľstvo a tlač“
J Finančné sprostredkovanie	K Finančné a poisťovacie činnosti – rozšírené o „činnosti investičných manažérov“
K Nehnutelnosti, prenájom a obchodné činnosti (rozdelená do sekcií J, L, M, N, S)	L Činnosti v oblasti nehnuteľností
	M Odborné, vedecké a technické činnosti
	N Administratívne a podporné služby
L Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	O Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie
M Školstvo	P Vzdelávanie
N Zdravotníctvo a sociálna pomoc („Veterinárstvo“ presunutú do sekcie M)	Q Zdravotníctvo a sociálna pomoc
O Ostatné spoločenské, sociálne a osobné služby (rozdelená do sekcií E, R a S)	R Umenie, zábava a rekreácia – len „kultúrne a športové činnosti“
	S Ostatné činnosti
P Činnosti domácností	T Činnosti domácností ako zamestnávateľov; nediferencované činnosti v domácnostiach produkujúce tovary a služby na vlastné použitie
Q Exteritoriálne organizácie a združenia	U Činnosti extrateritoriálnych organizácií a združení

Zdroj: ŠÚ SR.

3.2.3 MZDY, ZAMESTNANOSŤ A NEZAMESTNANOSŤ

V porovnaní s decembrom 2008 došlo v januári 2009 k spomaleniu medziročnej dynamiky nominálnych miezd v priemere za vybrané odvetvia, a to hlavne v stavebníctve, maloobchode, veľkoobchode a priemysle. Rast reálnych miezd sa zrýchlil vplyvom pomalšieho rastu spotrebiteľských cien. Celkovo však vybrané odvetvia za 1. štvrťrok 2009 indikujú (na základe vývoja v januári 2009) zatiaľ mierne zrýchlenie rastu nominálnych miezd za celú ekonomiku oproti predchádzajúcemu štvrťroku (5,3 % oproti 4,6 % vo 4. štvrťroku 2008).

V januári 2009 v porovnaní s predchádzajúcim mesiacom medziročná dynamika zamestnanosti výrazne poklesla takmer vo všetkých odvetviach, hlavne vo veľkoobchode, činnostiach reštaurácií a pohostinstiev, v predaji vozidiel a priemysle. Mesačné údaje v priemere za vybrané odvetvia za január 2009 poukazujú na výrazný pokles zamestnanosti v 1. štvrťroku 2009.

Podľa údajov Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny celkový počet nezamestnaných v januári 2009 medzimesačne vzrástol o 20,9 tis.

Tab. 4 Vývoj miezd vo vybraných odvetviach (index, ROMR = 100)

	Priemerná mesačná nominálna mzda		Priemerná mesačná reálna mzda ¹⁾	
	December 2008	Január 2009	December 2008	Január 2009
Priemysel	105,4	103,6	101,0	99,9
z toho: Priemyselná výroba	105,4	103,1	101,0	99,4
Stavebníctvo	109,6	103,7	105,0	100,0
Predaj a opravy vozidiel	103,8	103,1	99,4	99,4
Veľkoobchod	106,6	103,5	102,0	99,8
Maloobchod	112,1	106,3	107,3	102,5
Ubytovanie	105,6	116,0	101,1	111,9
Činnosti reštaurácií a pohostinstiev	106,7	105,7	102,1	101,9
Doprava a skladovanie	106,1	106,1	101,6	102,3
Priemer za vybrané odvetvia	105,5	105,3	101,1	101,8
Spotrebiteľské ceny	104,4	103,4	-	-

Zdroj: ŠÚ SR a prepočty NBS.

1) Index reálnej mzdy = index nominálnej mzdy/index spotrebiteľských cien.

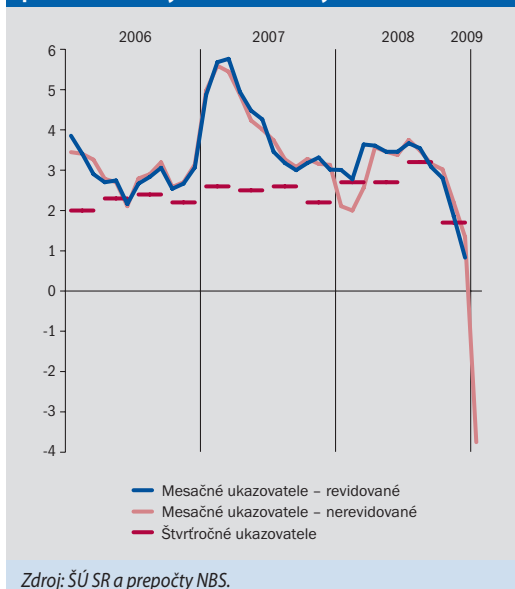
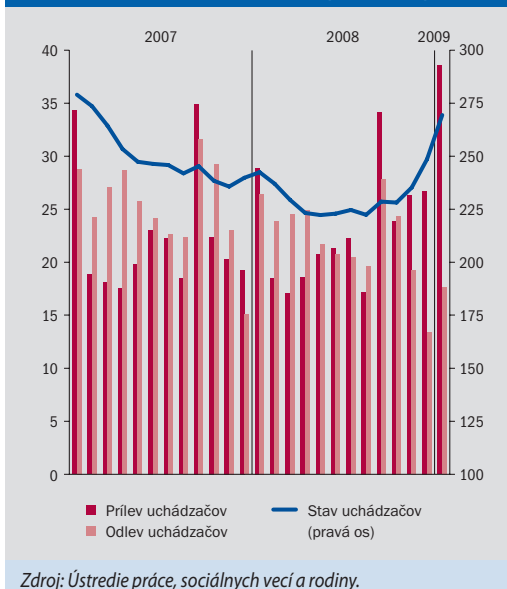
Poznámky: 1. ŠÚ SR prešiel od roku 2009 na novú klasifikáciu ekonomických činností SK NACE.

2. Podiel vybraných odvetví na celkovej zamestnanosti vo 4. štvrťroku 2008 predstavoval 68,5 %.

Tab. 5 Vývoj zamestnanosti vo vybraných odvetviach (index, ROMR = 100)

	Zamestnanosť	
	December 2008	Január 2009
Priemysel	96,0	93,2
z toho: Priemyselná výroba	96,4	92,9
Stavebníctvo	111,1	106,7
Predaj a opravy vozidiel	97,4	92,1
Veľkoobchod	104,4	82,3
Maloobchod	100,9	98,0
Ubytovanie	80,6	88,5
Činnosti reštaurácií a pohostinstiev	99,0	84,9
Doprava a skladovanie	106,3	105,9
Priemer za vybrané odvetvia	101,3	96,2

Zdroj: ŠÚ SR a prepočty NBS.

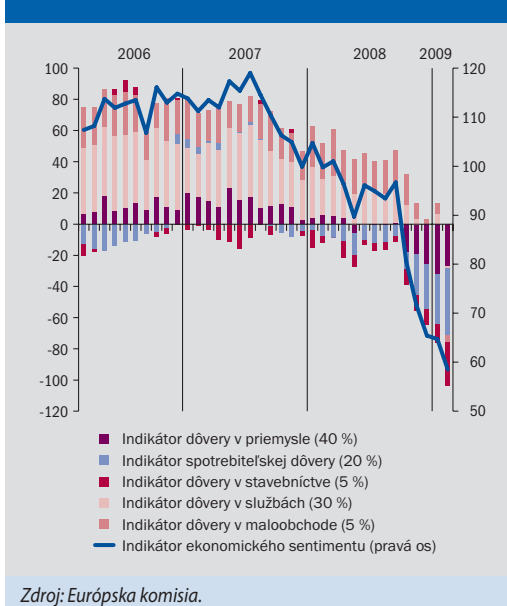
Graf 5 Porovnanie vývoja zamestnanosti podľa mesačných a štvrťročných ukazovateľov

Graf 6 Prílev, odlev a celkový stav uchádzačov o zamestnanie (tis. osôb)

osôb na 269,5 tis. osôb. V porovnaní s vývojom v decembri 2008 počet nezamestnaných predstavuje výrazný nárast, čo by mohlo indikovať, že v januárových údajoch o trhu práce sa začali prejavovať nahlásené hromadné prepúšťania. Miera evidovanej nezamestnanosti dosiahla v januári 2009 9 % a medzimesačne vzrástla o 1 percentuálny bod. Prílev uchádzačov o zamestnanie bol v januári 2009 v porovnaní s predchádzajúcim obdobím najvyšší, čo je dôsledkom efektu globálnej hospodárskej krízy.

INDIKÁTOR EKONOMICKÉHO SENTIMENTU

Vo februári naďalej pokračoval pokles indikátora ekonomického sentimentu, keď sa v porovnaní s rovnakým obdobím minulého roka znížil o 41,3 bodu a dosiahol tak historicky najnižšiu úroveň od začiatku jeho sledovania v roku 1997. Vývoj indikátora vo februári negatívne ovplyvňovala predovšetkým znížená dôvera v stavebníctve a u spotrebiteľov.

Spotrebiteľia očakávali negatívny vývoj vo všetkých zložkách indikátora spotrebiteľskej dôvery, najviac pesimistickí boli pri odhadovanom vývoji neza-

Graf 7 Indikátor ekonomického sentimentu

mestnanosti a očakávanej ekonomickej situácii domácností. V medzročnom porovnaní indikátor spotrebiteľskej dôvery poklesol o 35 bodov.

Box 5

VÝVOJ REÁLNEJ EKONOMIKY VO 4. ŠTVRŤROKU 2008⁸

Hrubý domáci produkt (HDP) podľa revidovaných údajov ŠÚ SR medziročne vzrástol vo 4. štvrťroku o 2,5 % v stálych cenách, čo predstavuje spomalenie o 4,1 percentuálneho bodu oproti predchádzajúcemu štvrťroku. V roku 2008 tak rast HDP dosiahol 6,4 %.

Z produkčného hľadiska súvisel vývoj HDP s rastom pridanej hodnoty v stavebníctve, obchode, hoteloch, reštauráciách, pôdohospodárstve a finančnom sprostredkovaní a nehnuteľnostiach, zatiaľ čo pridaná hodnota v priemysle poklesla.

Na strane použitia HDP bol ekonomický rast tvorený rastom domáceho dopytu (2,8 % v stálych cenách), ktorý sa však spomalil oproti 3. štvrťroku 2008 o 4,4 percentuálneho bodu. Prorastovo pôsobili všetky komponenty domáceho dopytu, spomalenie spotrebnej zložky dopytu bolo ovplyvnené spomalením rastu miezd i zamestnanosti a pokračujúcim čerpaním úverov. Zahraničný dopyt vykázal vo 4. štvrťroku 2008 medziročný pokles o 7,8 %, ktorý súvisel s poklesom dovozov najväčších obchodných partnerov.

Priemerná mesačná nominálna mzda zamestnanca hospodárstva SR vo 4. štvrťroku 2008 medziročne vzrástla o 4,6 % a oproti predchádzajúcemu štvrťroku zaznamenala spomalenie o 4,2 percentuálneho bodu. Dynamika reálnej mzdy vo 4. štvrťroku 2008 poklesla o 0,2 %. Nominálne kompenzácie na zamestnanca vo 4. štvrťroku 2008 medziročne vzrástli o 6,2 % a v porovnaní s predchádzajúcim štvrťrokom sa ich dynamika spomalila o 3 percentuálne body.

Zamestnanosť podľa metodiky národných účtov (ESA 95) vzrástla vo 4. štvrťroku 2008 o 2,1 %. Z hľadiska štruktúry pracujúcich bol vývoj celkovej zamestnanosti ovplyvnený hlavne vyšším počtom podnikateľov.

Produktivita práce vo 4. štvrťroku 2008 nominálne vzrástla o 2,9 %, reálne o 0,8 %. Oproti 3. štvrťroku 2008 sa tempo rastu produktivity práce výrazne spomalilo v nominálnom, ako aj v reálnom vyjadrení, čo súviselo s výrazným spomalením rastu HDP.

Jednotkové náklady práce v metodike ECB pokračovali vo 4. štvrťroku 2008 v raste o 5,8 % a v porovnaní s 3. štvrťrokom 2008 zostali pri spomalenom raste kompenzácií na zamestnanca nezmenené. Dôvodom takéhoto vývoja je najmä výrazné spomalenie reálnej produktivity práce v porovnaní s rovnakým obdobím minulého roka.

Podľa výberového zisťovania pracovných síl sa počet nezamestnaných vo 4. štvrťroku 2008 medziročne znížil o 14,9 %. Pokles počtu nezamestnaných sa premietol do miery nezamestnanosti, ktorá vo 4. štvrťroku 2008 predstavovala 8,7 % a v porovnaní s 3. štvrťrokom 2008 poklesla o 0,3 percentuálneho bodu.

Spomalenie ukazovateľov makroekonomického vývoja SR bolo vo 4. štvrťroku 2008 v súlade s očakávaniami NBS. Vývoj HDP bol ovplyvnený základným efektom, ako aj klesajúcim globálnym dopytom. Tento sa však zatiaľ vo 4. štvrťroku 2008 neprejavil v ukazovateľoch trhu práce. V najbližšom období očakávame pokles ekonomickej aktivity v súvislosti s plynovou krízou začiatkom roka 2009 a s prehĺbovaním globálnej finančnej krízy. Nominálne kompenzácie na zamestnanca by mali zaznamenať výraznejšie spomalenie sprevádzané poklesom zamestnanosti. Z tohto titulu predpokladáme ďalšie spomalenie spotreby domácností. Z hľadiska ďalších komponentov HDP očakávame aj spomalenie investičnej aktivity a prehĺbenie poklesu zahraničného dopytu.

8 Detailnejšia informácia prílohe č. 3.

Box 6

ČERPANIE ŠTRUKTURÁLNYCH FONDŮV A KOHÉZNEHO FONDU

Finančné intervencie zo štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu majú v období čerpania okamžitý dopytový efekt na ekonomický rast, pretože stimulujú dopyt po investičných aj neinvestičných produktoch a službách. Permanentný a cielený rast produkčných faktorov sa s časovým oneskorením prejaví rastom potenciálneho výstupu ekonomiky. Materiál poskytuje prehľad o doterajšom čerpaní fondov z dvoch programových období Európskeho spoločenstva (2000 – 2006 a 2007 – 2013) a odhad ich dopytového efektu na ekonomický rast Slovenska.

Slovensko získalo oprávnenie čerpať štrukturálne fondy a Kohézny fond ukončením prístupových rokovanií o vstupe do EÚ. V skrátenom programovom období 2004 – 2006 bola pre Slovensko vyčlenená suma 1,8 mld. € v bežných cenách (záväzok ES), v tom zo štrukturálnych fondov 1,2 mld. € a z Kohézneho fondu 0,6 mld. €. Objem zdrojov, ktoré boli každoročne k dispozícii na čerpanie, predstavoval v jednotlivých rokoch skráteného

programového obdobia okolo 1,5 % nominálneho hrubého domáceho produktu (HDP). Po počiatkových fázach, ktoré súviseli s rozbehom projektového cyklu, každoročný prírastok vyčerpaných zdrojov sa ustálil nad úrovňou 0,8 % HDP.

Miera čerpania (podiel ex-post vyčerpaných zdrojov na ex-ante vyčlenených záväzkoch) ku koncu roka 2008 dosiahla 91,98 % v prípade štrukturálnych fondov, 90,93 % v prípade projektov z pôvodného predvstupového fondu ISPA, ktoré sa po vstupe SR do EÚ začali financovať z Kohézneho fondu, a 67,65 % v prípade nových projektov Kohézneho fondu.

Podľa aktuálnych informácií MF SR sa miera čerpania ku koncu februára 2009 zvýšila o 0,02 percentuálneho bodu na 92 % v prípade štrukturálnych fondov, o 0,67 percentuálneho bodu na 91,6 % v prípade projektov ISPA/KF. Miera čerpania kohézneho fondu sa nezmenila. V úspešnosti čerpania fondov bolo Slovensko

Tab. A Čerpanie štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu zo záväzku 2004 – 2006 (v mil. EUR)

	Prírastok čerpania zdrojov ES (rozdiel stavov ku koncu a začiatku obdobia)									Miera čerpania, kumulatív k 31.12. 2008 ⁴⁾
	2004	2005	2006	2007	2008	1. Q 2008	2. Q 2008	3. Q 2008	4. Q 2008	
Štrukturálne fondy ¹⁾	3,0	125,8	282,1	333,3	331,1	56,0	86,1	76,7	112,3	91,98 %
podiel na HDP v %	0,01	0,33	0,63	0,61	0,51	0,39	0,54	0,44	0,65	-
ISPA/KF ^{2),3)}	25,7	72,1	86,7	78,0	43,0	1,2	21,0	9,1	11,7	90,93 %
podiel na HDP v %	0,08	0,19	0,19	0,14	0,07	0,01	0,13	0,05	0,07	-
Kohézny fond ²⁾	0,0	3,0	24,6	45,6	164,5	41,6	46,6	27,3	49,0	67,65 %
podiel na HDP v %	0,00	0,01	0,06	0,08	0,25	0,29	0,29	0,16	0,28	-
ŠF a KF spolu	28,7	200,8	393,3	457,0	538,6	98,8	153,7	113,1	173,0	-
podiel na HDP v %	0,08	0,52	0,88	0,83	0,83	0,70	0,96	0,64	1,00	-
Dopad na medziročnú mieru rastu HDP v p. b.	0,05	0,27	0,27	0,07	0,08	0,01	0,24	0,05	0,03	-

Zdroj: MF SR, prepočty NBS.

Poznámky:

1) Čerpanie štrukturálnych fondov definované ako suma súhrnných žiadostí o platbu schválených na európskej úrovni mínus suma nezrovnalostí (neoprávnené výdavkové položky).

2) Čerpanie ISPA/KF a Kohézneho fondu definované ako žiadosti schválené na úrovni slovenského platobného orgánu.

3) Projekty ISPA/KF sú projektmi z pôvodného predvstupového fondu ISPA, ktoré sa po vstupe SR do EÚ začali financovať z Kohézneho fondu.

4) Prostriedky z Kohézneho fondu možno čerpať do konca roka 2010. Pôvodný termín oprávnenosti čerpania štrukturálnych fondov (31. 12. 2008) sa posunul na 30. 6. 2009.

porovnateľné s ostatnými 11 novými členskými krajinami EÚ (BG, CZ, EE, CY, LV, LT, HU, MT, PL, RO, SI), pričom staré členské krajiny EÚ mali v priemere nižšiu mieru absorpcie.

Čerpané prostriedky zo štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu financovali tvorbu pridanej hodnoty, ale aj medzispotrebu projektovej investície, a to v odhadovanom pomere 50 : 50 (ako vyplynulo z prepočtu podielu pridanej hodnoty na produkcii vo vybraných ekonomických činnostiach, ktoré sú prijímateľmi financií zo štrukturálnych fondov a z Kohézneho fondu). Táto pridaná hodnota, ktorej tvorba bola stimulovaná čerpaním fondov, mohla prispieť k reálnemu rastu HDP o 0,7 percentuálneho bodu kumulatívne za päť rokov. Priemerný príspevok štrukturálnych operácií k reálnemu rastu HDP mohol predstavovať maximálne 0,15 percentuálneho bodu ročne. Najvyšší vplyv čerpania fondov na HDP (0,27 percentuálneho bodu) sa vzťahuje na roky 2005 a 2006, obdobie najvyšších absolútnych medziročných prírastkov. Objem vyčerpaných zdrojov z roka na rok rástol, ale dynamika prírastkov sa spomaľovala, čo sa odrazilo v nižšom vplyve na mieru rastu HDP v rokoch 2007 a 2008 (0,07 a 0,08 percentuálneho bodu).

V roku 2008 sa začala reálna finančná implementácia operačných programov nového programového obdobia 2007 – 2013, v ktorom je pre Slovensko vyčlenených vyše 11 mld. € (približne 2 % HDP ročne). Zo záväzku nového programového obdobia Slovensko v roku 2008 vyčerpalo 6,65 % (27,9 mil. €), čo mohlo k miere rastu HDP prispieť o ďalších 0,03 percentuálneho bodu (t. j. súbeh dvoch programových období v roku 2008 mohol zvýšiť medziročnú mieru rastu HDP spolu o 0,11 percentuálneho bodu).

Doterajšie platby zo štrukturálnych fondov (investičné a neinvestičné projekty) a Kohézneho fondu (investičné projekty dopravy a životného prostredia) smerovali do jednej z troch hlavných ekonomických kategórií:

1. Fyzická infraštruktúra (investície na dopravnú, telekomunikačnú, energetickú, sociálnu a zdravotnícku infraštruktúru, infraštruktúru životného prostredia a priestorového plánovania, obnovu a rozvoj vidieka, investície

fyzického kapitálu veľkých, malých a stredných podnikov, investície do poľnohospodárskeho majetku, do majetkov lesov).

2. Ľudské zdroje (investície do ľudského kapitálu, najmä nástroje politiky trhu pracovných síl, odborné výcviky, školenia a administratívne riadenie).
3. Priama pomoc produktívnemu sektoru (investície do podpory podnikateľskej, obchodnej a výskumnej činnosti vrátane poradenských služieb pre obchodnú činnosť, spoločne využívané obchodné služby, finančné inžinierstvo, odborné výcviky zamerané na malé a stredné podnikanie, výskumné projekty realizované na univerzitách, inovácia a transfer technológií, školenia pre pracovníkov výskumu).

Podľa IT monitorovacieho systému MVRR SR o čerpaní štrukturálnych fondov a podľa údajov o čerpaní Kohézneho fondu možno odhadnúť, že na fyzickú infraštruktúru bolo určených 65 % zdrojov: 23 % tvorili investície do ľudských zdrojov a 12 % priama pomoc produktívnemu sektoru. Prevažná časť dopytu stimulovaného čerpaním fondov bola orientovaná na stavebníctvo a na dopytovej stránke HDP sa prejavila rastom tvorby hrubého kapitálu verejného a súkromného sektora. Z porovnania štruktúry použitia fondov na Slovensku s ostatnými európskymi krajinami vyplýva, že Slovensko je výraznejšie sústredené na budovanie fyzickej infraštruktúry na úkor zostávajúcich oblastí pomoci, pričom priama pomoc produktívnemu sektoru je viac poddimenzovaná ako investície do ľudských zdrojov.

V súčasnosti deklarované úsilie o maximalizáciu čerpania fondov je vhodným opatrením na podporu domáceho dopytu, a to z viacerých dôvodov. V období, keď ekonomika produkuje pod potenciálom a nevyužíva naplno výrobné kapacity, nevzniká tlak na rast cien a je menšia pravdepodobnosť vytlačania súkromných investícií. Maximalizácia čerpania fondov neprináša dodatočné riziko pre verejné financie, pretože v rozpočtoch je spolufinancovanie zo strany verejných financií už alokované a navyše ide o fiškálny impulz, ktorý si nevyžaduje krytie súčasných výdavkov vyššími budúcimi príjmami štátu po odznení krízy.

3.3 MENOVÉ AGREGÁTY A ÚROKOVÉ SADZBY

V súvislosti so vstupom SR do eurozóny sa mení metodika zostavovania menových agregátov a protipoložiek menového agregátu M3.

Prvou zo zmien je prístup k výpočtu obeživa, keď položka „obeživo“ je kalkulovaná na základe kľúča na emisiu bankoviek (Banknote allocation key), ktorým je prerozdelená emisia eurobankoviek v rámci Eurosystemu. Pre každú centrálnu banku Eurosystemu je tento kľúč vypočítaný na báze Capital Share Mechanism (CSM), podľa ktorého je objem celkovej emisie eurobankoviek pre jednotlivé centrálné banky stanovený na základe ich podielu na celkovom kapitáli ECB, zohľadňujúc zároveň 8 % kapitálový podiel ECB (8 % z celkového kapitálu eurozóny je pridelených ECB). Položka obeživo teda zahŕňa okrem reálnej emisie eurobankoviek aj pohľadávku/závazok, ak NBS emituje menej/viac eurobankoviek, ako každý mesiac vyplýva z prerozdelenia kľúča, na emisiu bankoviek stanoveného ECB, a zahŕňa aj záväzok NBS vyplývajúci každej krajine po zohľadnení 8 % podielu ECB na celkovom kapitáli eurozóny (teda každá krajina eurozóny stanoveným podielom spláca 8 % ECB). K takto stanovenému objemu bankoviek sú pripočítané euromince a do konca roka 2009 bude súčasťou položky obeživo menových agregátov aj obeživo v slovenských korunách.

Slovensku pripadá podľa kľúča na emisiu bankoviek vyšší objem obeživa, ako je reálna emisia, čím došlo k zvýšeniu objemu peňažného agregátu M1 a aj celej M3.

Ďalšou zo zmien je zmena rezidentského princípu, keď od januára 2009 sa rezidentmi rozumejú rezidenti – tuzemsko (SR) a rezidenti – ostatné

krajiny eurozóny (do decembra 2008 boli rezidentmi len tuzemské subjekty). Zmenil sa celkový koncept zostavovania a chápania menových agregátov, keď vykazovaný je národný príspevok Slovenska do menových agregátov a protipoložiek za celú eurozónu.

V dôsledku zmeny metodiky menových agregátov v roku 2009 sa stal časový rad nekonzistentný, a preto nie je možné vypočítať medziročnú dynamiku jednotlivých menových agregátov (medziročná dynamika rastu menového agregátu M3⁹ by vzrástla na 15,2 % v januári, čo oproti predchádzajúcemu mesiacu znamenalo nárast o 11 percentuálnych bodov, a medziročné tempo rastu obeživa by v januári dosiahlo 36,0 % oproti zápornej dynamike -69,1 % v decembri).

Najväčší vplyv na dynamiku menových agregátov mala zmena obeživa. Ak by nedošlo k zmene metodiky vykazovania obeživa (položka obeživo by zahŕňala len eurobankovky, euromince a slovenské bankovky a slovenské mince v držbe verejnosti, teda M0, a abstrahovalo by sa od navýšenia objemu obeživa z titulu prerozdelenia kľúča na emisiu bankoviek), medziročná dynamika obeživa by bola približne -37,4 % a medziročná dynamika M3 by bola približne 3,1 % (očistený, upravený časový rad M3 bude publikovaný po celý rok 2009 v časti Štatistické údaje).

Vo februári pokračoval odlev zdrojov z otvorených podielových fondov (OPF) v SR, pričom v 8. týždni (16. – 20. februára) dosiahol zatiaľ najvyšší objem v roku 2009 (-38,3 mil. €). Účinky finančnej krízy naďalej ovplyvňujú nedôveru investorov a pôsobia straty väčšiny kategórií podielových fondov. Všetky kategórie OPF na Slovensku spolu (denominované v eurách aj v cudzej mene) vykázali vo februári záporné čisté predaje vo výške 108,6 mil. €¹⁰.

9 Úroveň medziročnej dynamiky rastu menových agregátov a ich protipoložiek sa počíta z vykázaných koncomesačných stavov vrátane netr transakcií, ktoré zahŕňajú všetky pohyby v stavoch bilančných položiek vyplývajúce zo zmien ocenenia obchodovateľných nástrojov, zo zníženia/odpsania hodnoty úveru, z kurzových rozdielov, reklasifikácií a iných zmien.

10 Skutočnosť, že údaje SASS z pravidelných týždenných štatistík a údaje jednotlivých správcov OPF (openiazoch.zoznam.sk) sú niekedy za rôzne obdobia (SASS vystavuje údaje vždy k piatku, ale niektorí jej členovia k štvrtku), ako aj rôzne vykazované počty podielových fondov spôsobujú rozdielnu výšku mesačných, ako aj kumulatívnych čistých predajov. Zlučovanie podielových fondov a ich koncoročná konverzia na euro priniesla jednak významný pokles počtu podielových fondov (z približne 550 na 460), ako aj výrazný pokles počtu fondov v cudzej mene, resp. rast počtu fondov v domácej mene euro.

Tab. 6 Mesačné čisté predaje otvorených podielových fondov¹⁾ v SR (mil. EUR)

Rok	Jan.	Feb.	Mar.	Apr.	Máj	Jún	Júl	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.	Kumulatív
2006	58,4	14,3	39,2	-54,0	-3,6	-12,5	1,8	-61,8	-14,8	39,6	81,3	47,8	135,7
2007	129,9	8,9	28,7	50,0	60,4	71,2	69,6	72,1	43,2	23,0	41,6	65,8	664,4
2008	101,3	70,3	-22,1	19,4	24,3	29,6	-32,5	-52,0	-157,2	-648,0	-179,9	-96,3	-943,1
2009	-76,8	-108,6	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	-185,4

Zdroj: Výpočty NBS z údajov SASS.

¹⁾ Denominované v eurách (resp. do roku 2008 v slovenských korunách) a v cudzej mene spolu.

V rámci jednotlivých kategórií OPF dosiahli vo februári kladné čisté predaje len špeciálne fondy nehnuteľností a akciové fondy (spolu 0,2 mil. €). Ostatné kategórie OPF mali záporné čisté predaje (-108,8 mil. €), z toho predovšetkým fondy peňažného trhu (-53,4 mil. €).

V januári 2009 pokračoval pokles objemu pohľadávok PFI voči súkromnému sektoru, a to najmä voči nefinančným a finančným spoločnostiam. Tento vývoj sa prejavil aj v spomalení dynamiky rastu úverov súkromnému sektoru, ktorá sa znížila o 4,4 percentuálneho bodu na 12,2 %.

Pokles pohľadávok PFI voči nefinančným spoločnostiam bol miernejší ako v decembri 2008, ich dynamika sa však spomalila výraznejšie (o takmer 7 percentuálnych bodov). Zníženie objemu bolo vykázané vo všetkých druhoch úverov z hľadiska doby splatnosti, pričom najvýraznejšie poklesli dlhodobé úvery od 1 do 5 rokov.

V sektore domácností bol zaznamenaný mierny nárast objemu úverov oproti predchádzajúcemu mesiacu. Z hľadiska účelu vzrástol objem úverov na bývanie, zatiaľ čo spotrebiteľské a ostatné úvery poklesli. Dynamika rastu pohľadávok PFI voči domácnostiam v januári 2009 pokračovala v spomaľovaní.

Výrazné zníženie kľúčových úrokových sadzieb ECB z posledných dvoch mesiacov 2008 (kumulatívne o 1,75 percentuálneho bodu) sa v januári premietlo v plnom rozsahu do trhových sadzieb.

Tento vývoj ovplyvnil najmä klientske sadzby z úverov nefinančným spoločnostiam. Tie zaznamenali výrazný pokles pri všetkých druhoch úverov. S najväčšou intenzitou reagovali úrokové sadzby z úverov nad 1 mil. €. Úrokové sadzby z úverov domácnostiam sa v januári napriek poklesu krátkodobých trhových sadzieb výraznejšie nezmenili. Na tento vývoj reagovali úrokové miery z prečerpaní bežných účtov a kreditných kariet, no na druhej strane žiadna reakcia nebola zaznamenaná pri úrokových sadzbách zo spotrebiteľských úverov, ktorých úrokové miery sa zvýšili. Takmer vôbec sa nezmenilo úročenie úverov na nehnuteľnosti, čo však odzrkadľovalo stagnáciu dlhodobých úrokových sadzieb (výnos 10-ročných vládnych dlhopisov). V januári bol však zaznamenaný výraznejší pokles objemu poskytnutých úverov na nehnuteľnosti.

Vývoj úrokových sadzieb z vkladov nefinančných spoločností a domácností odzrkadľoval znižovanie kľúčových sadzieb ECB s následným poklesom trhových sadzieb. Pokračoval tak trend znižovania úročenia vkladov s dohodnutou splatnosťou z posledných troch mesiacov roku 2008. Výraznejšie sa znížili úrokové miery z vkladov domácností. Prejavilo sa to najmä pri vkladoch s dohodnutou splatnosťou do 1 roka, ktorých úročenie pokleslo o viac ako 1 percentuálny bod. Pri nefinančných spoločnostiach bol pokles polovičný. Úrokové miery z vkladov splatných na požiadanie sa vzhľadom na nízku úroveň znížili len veľmi mierne (približne o 0,05 percentuálneho bodu).

ŠTVRŤROČNÁ SPRÁVA O MEDZINÁRODNEJ EKONOMIKE

GLOBALNA EKONOMIKA

Výrazné problémy bankového sektora USA na konci tretieho štvrťroku značne prehĺbili krízu na finančných trhoch a mali významný podiel na výraznom spomalení globálnej ekonomiky vo štvrtom štvrťroku. Kým v priebehu roka 2008 sa spomalenie ekonomickej aktivity spôsobené sprísňovaním úverových podmienok a turbulenciami na finančných trhoch dotýkalo najmä vyspelých ekonomík, rozvíjajúce sa ekonomiky vďaka silnému domácejmu dopytu zostávali relatívne rezistentné proti kríze. Výrazné prehĺbenie finančnej krízy na začiatku štvrtého štvrťroku však markantne zasiahlo práve krajiny rozvíjajúcich sa ekonomík. V dôsledku problémov bankového sektora došlo ku globálnemu sprísneniu úverových podmienok, k výraznému obmedzeniu kapitálových tokov, k zvýšeniu nákladov na externé prefinancovanie a k zhoršeniu podnikateľskej a spotrebiteľskej dôvery. V krajinách rozvíjajúcich sa ekonomík došlo k výraznej deprecii ich mien, k významnému spomaleniu ekonomickeho rastu, resp. poklesu. V dôsledku tohto vývoja sa prejavila globálna synchronizácia hospodárskeho cyklu, keď všetky krajiny spoločne zaznamenávajú ekonomicke problémy.

Vo štvrtom štvrťroku 2008 vývoj HDP v krajinách OECD zaznamenal najväčší pokles od roku 1960, a to o 1,5 % v porovnaní s predchádzajúcim štvrťkom. Na medziročnej báze poklesla ekonomika o 1,1 % v porovnaní s rastom 0,8 % v treťom štvrťroku. Kým ukazovatele spotrebiteľskej a podnikateľskej dôvery sa v predchádzajúcich štvrťrokoch nachádzali pod hranicou 100, resp. 50 bodov, čo signalizuje pretrvávajúce negatívne očakávaní ekonomickeho vývoja, v poslednom štvrťroku došlo k výraznému prepadu v rámci týchto indikátorov. Indikátory dôvery zaznamenávali v priebehu štvrtého štvrťroku kontinuálny prepád dôvery a v decembri dosiahli svoje historicky najnižšie úrovne.

Cenový vývoj vo štvrtom štvrťroku bol tak, ako v predchádzajúcom štvrťroku výrazne ovplyvnený vývojom cien komodít, ako aj globálnym poklesom ekonomickej aktivity. V decembri miera inflácie v krajinách OECD dosiahla svoju najnižšiu

úroveň od začiatku roka 2008, a to 1,5 %. Ceny energií v decembri medziročne poklesli o 8,9 % (v septembri bol medziročný rast cien energií 18,9 %) a ceny potravín medziročne vzrástli v decembri o 6,0 % (oproti 6,8 % medziročnému rastu v septembri). Priemerná inflácia za rok 2008 v krajinách OECD vzrástla na 3,7 % oproti 2,5 % v roku 2007. Jadrová inflácia sa v decembri mierne spomalila na 2,0 % oproti 2,4 % v septembri.

Prehĺbenie finančnej krízy znamenalo pre globálnu ekonomiku výrazné spomalenie jej ekonomickej aktivity a zvýšenie rizík. Prehĺbenie krízy spôsobilo zvýšenie neistoty budúceho ekonomickeho vývoja a ekonomicke indikátory signalizujú ďalšie spomalenie. Ekonomický pokles mal za následok zníženie cien komodít, ktoré sa prejavilo v zmiernení inflačných tlakov.

KOMODITY

Ku koncu tretieho štvrťroku došlo vplyvom výrazného prehĺbenia finančnej krízy k významnému poklesu cien ropy a tento vývoj cien pokračoval aj vo štvrtom štvrťroku. Priemerná cena ropy vo štvrtom štvrťroku bola na úrovni 55 USD/barel (v treťom štvrťroku bola na úrovni 115 USD/barel), čo predstavuje oproti tretiemu štvrťroku pokles o 53 %. Na konci decembra cena ropy dosiahla úroveň 35,82 USD/barel. Priemerná cena ropy v roku 2008 bola 97 USD/barel. V priebehu januára a februára došlo k stabilizácii cien ropy a priemerná cena dosiahla 43 USD/barel.

Výrazné napätie na finančných trhoch a spomalenie globálnej ekonomickej aktivity, pokles dopytu po ropy a uzatváranie pozícií investorov na trhu s ropou mali v druhom polroku hlavný vplyv na pokles cien ropy. K poklesu dopytu po ropy dochádzalo v druhom polroku už nielen v krajinách OECD, ale aj v rozvíjajúcich sa ekonomikách, ktoré boli výrazne zasiahnuté globálnou krízou. Napriek určitej stabilizácii cien na trhu s ropou zostáva trh naďalej negatívne naladený v otázke vývoja dopytu po ropy v roku 2009.

Ceny ostatných svetových komodít po dosiahnutí svojich maxím na začiatku júla začali v priebe-

hu tretieho a štvrtého štvrťroka takisto postupne klesať. Výrazný pokles cien zaznamenali v dôsledku globálnej recesie kovové komodity. Mierne sa znížili aj ceny agrokomodít.

SPOJENÉ ŠTÁTY AMERICKÉ

Hospodárstvo USA zaznamenalo vo štvrtom štvrťroku 2008 výrazný pokles HDP analizované o 6,2 % oproti 0,5 % poklesu v predchádzajúcom štvrťroku. Ekonomika vo štvrtom štvrťroku poklesla medziročne o 0,8 %, kým v predchádzajúcom štvrťroku vzrástla o 0,7 %.

Ekonomický vývoj v USA v poslednom štvrťroku potvrdil prehlbovanie recesie. Výrazne negatívny vplyv na vývoj HDP mal pokles súkromnej spotreby, investičných výdavkov a pokles exportu. Najvýraznejší pokles v dôsledku vývoja globálnej ekonomiky zaznamenal export, ktorý v predchádzajúcich štvrťrokoch pozitívne prispieval k rastu HDP. V dôsledku zhoršenia podmienok na trhu práce, korekcie cien nehnuteľností a aktív domácností dochádza k zhoršovaniu spotrebiteľskej dôvery, čo sa odráža v poklese kúpy tovarov dlhodobej a krátkodobej spotreby. Rovnako obavy z recesie a sprísnené podmienky úverovania zapríčiňujú výrazné zníženie podnikových investícií a spomalenie tvorby súkromných zásob. Napriek zníženiu výdavkov federálnej vlády a lokálnych vlád práve vládne výdavky mali ako jediný pozitívny príspevok k tvorbe HDP.

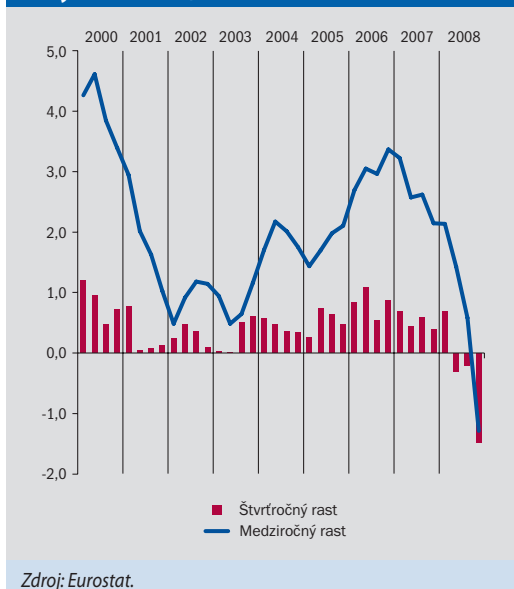
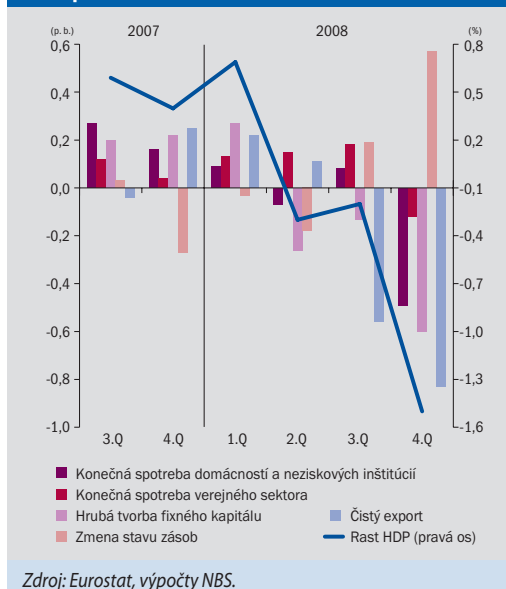
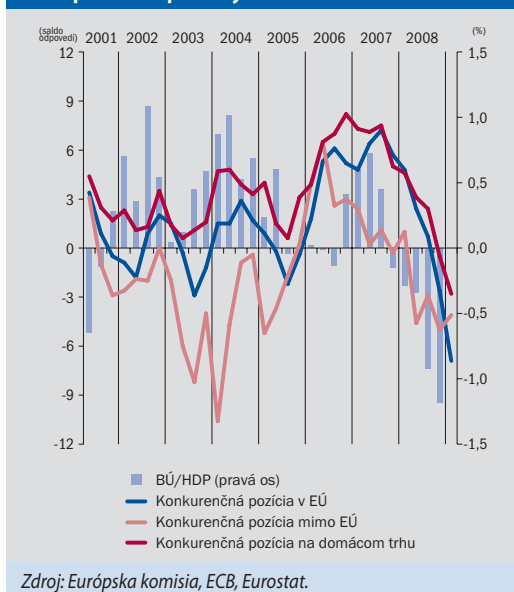
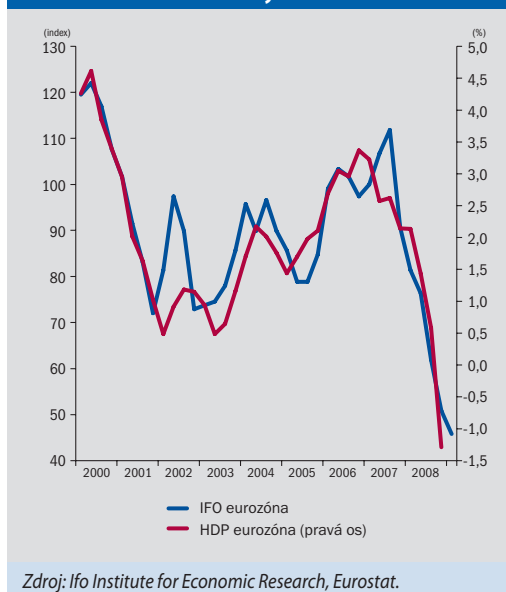
Celková medziročná inflácia v roku 2008 dosiahla 3,8 %, čo znamená, že oproti 2,9 % v roku 2007 vzrástla. V priebehu roka 2008 mal však vývoj inflácie výrazne volatilný charakter. Kým v prvom polroku sa inflácia výrazne zrýchľovala a dosiahla svoje najvyššie úrovne za posledné dve desaťročia, v druhej polovici roka došlo k jej výraznému poklesu. Spomaľovanie inflácie bolo ovplyvnené kontrakciou globálnej ekonomiky a poklesom cien komodít. Vo štvrtom štvrťroku priemerná miera inflácia dosiahla 1,6 %, čo je výrazný pokles oproti 5,6 % priemernej miere inflácie v treťom štvrťroku. Na konci roka medziročná inflácia poklesla na 0,1 %. V januári inflácia na medziročnej báze stagnovala. Jadrová inflácia zaznamenala až vo štvrtom štvrťroku pokles na 2,0 % oproti 2,5 % v treťom štvrťroku. V prvých troch štvrťrokoch sa jadrová inflácia mierne zrýchľovala.

Federálny výbor pre operácie na voľnom trhu (FOMC) znížil na svojich zasadnutiach vo štvrtom štvrťroku cieľovú sadzbu federálnych fondov na hranicu blízku nule. Na mimoriadnom zasadnutí na začiatku októbra v rámci koordinovaného zníženia základných úrokových sadzieb spolu s ECB, BoE a ostatným centrálnymi bankami pristúpil FOMC k zníženiu sadzieb o 50 bázických bodov. Na svojom druhom zasadnutí koncom októbra opätovne znížil sadzby o ďalších 50 bázických bodov na úroveň 1,0 %. FED zároveň oznámil vytvorenie nových facilití pre domáce a zahraničné banky slúžiacich na zabezpečenie potrebnej likvidity. Na svojom poslednom zasadnutí v decembri FOMC znížil sadzby na úroveň od 0 do 0,25 %. Na zasadnutí v januári a v marci 2009 ponechal FOMC cieľovú sadzbu nezmenenú.

EUROZÓNA

Ekonomický pokles eurozóny sa vo štvrtom štvrťroku 2008 prehĺbil. V porovnaní s tretím štvrťrokom sa HDP znížil o 1,5 % (o 0,2 % v treťom štvrťroku). Hospodárstvo tak zaznamenalo pokles už tretí štvrťrok po sebe. Po prvýkrát od vzniku menovej únie sa vo 4. štvrťroku 2008 hrubý domáci produkt znížil aj na medziročnej báze (o 1,3 %, v porovnaní s rastom 0,6 % v 3. štvrťroku). Rast HDP eurozóny za celý rok 2008 sa spomalil na 0,8 % v porovnaní s 2,6 % v roku 2007.

Tak ako prechádzajúci štvrťrok, najvýraznejšie prispel k ekonomickému poklesu čistý export, v ktorom pokles vývozu prevyšoval zníženie dovozov. Pokles HDP však odrážal aj relatívne vysoké negatívne príspevky hrubého fixného kapitálu a konečnej spotreby (tak domácností, ako aj verejnej správy). Investičný dopyt klesal, podobne ako celý HDP, už tretí štvrťrok po sebe. V porovnaní s predchádzajúcimi dvoma štvrťrokmi sa však jeho prepád zvýraznil. Zatiaľ čo v prvých troch štvrťrokoch spotreba domácností viac-menej stagnovala, vo štvrtom štvrťroku pomerne výrazne poklesla. Vývoj investícií i súkromnej spotreby tak dokumentuje pomerne výrazný vplyv finančnej krízy po krachu Lehman Brothers na domáci dopyt. Kladne k ekonomickému rastu prispela len zmena stavu zásob, čo však svedčí o hromadení zásob v čase výrazného útlmu domáceho i zahraničného dopytu.

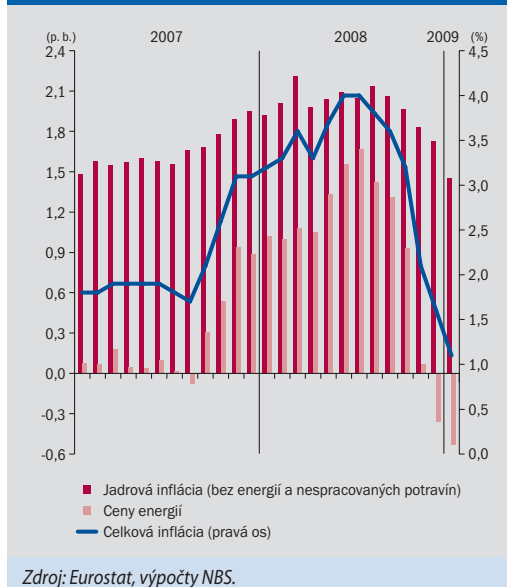
Graf 8 Eurozóna: Ekonomický rast (stále ceny roku 2000)

Graf 9 Eurozóna: Príspevky jednotlivých komponentov k štvrťročnému rastu HDP

Graf 10 Eurozóna: Hodnotenie konkurencieschopnosti v priemysle a BÚ PB

Graf 11 IFO index ekonomickej klímy pre eurozónu a medziročný rast HDP v eurozónu

Pokles dopytu tak na domácich trhoch, ako aj v zahraničí viedol k zostreniu konkurencie. Prieskumy v priemysle, teda v odvetví, kde vo 4. štvrťroku najviac poklesla pridaná hodnota, naznačujú, že práve nedostatočný dopyt je hlavným faktorom obmedzujúcim produkciu. Súčasne prieskumy v tomto odvetví poukazujú na zníženie konkurencieschopnosti nielen na zahraničných trhoch, ale aj na trhoch EÚ, resp. na domácich trhoch, ktoré sú vystavené aj konku-

renčným tlakom zo zahraničia. Spolu s oslabovaním konkurenciálnej pozície sa postupne zhoršovalo saldo zahraničného obchodu s účinkom na bežný účet platobnej bilancie. Výsledky prieskumov v 1. štvrťroku 2009 naznačujú pokračovanie týchto tendencií.

Viaceré krátkodobé indikátory a prieskumy poukazujú na pokračujúce príbrzdenie ekonomickej aktivity v eurozónu. Obavy z účinkov finančnej

Graf 12 Miera nezamestnanosti a očakávania spotrebiteľov z vývoja ekonomickej situácie a nezamestnanosti počas nasledujúcich 12 mesiacov

Graf 13 Eurozóna: Medziročná miera celkovej inflácie (HICP) a príspevky jadrovej inflácie a cien energií

krízy na ekonomiku sa prehĺbujú. Naznačuje to aj vývoj IFO indexu ekonomickej klímy pre eurozónu, ktorý v prvom štvrtroku 2009 poklesol na nové historické minimum.

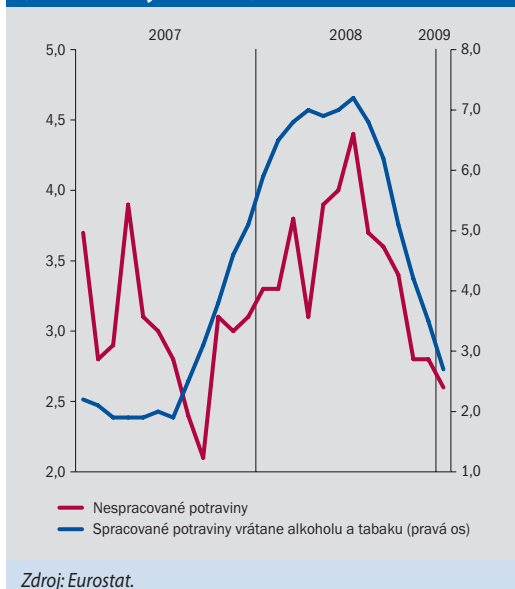
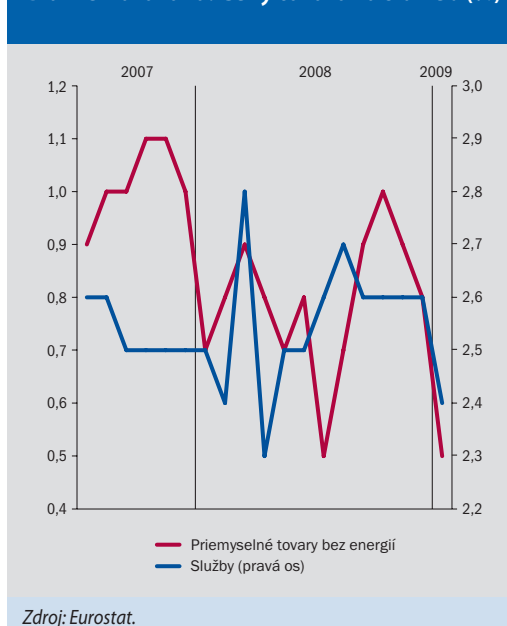
Ekonomický útlm sa prejavil v ďalšom raste nezamestnanosti. Kým v druhom a treťom štvrtroku sa nezamestnanosť zvýšila len mierne, vo štvrtom štvrtroku bol jej prírastok relatívne výrazný. Na konci posledného štvrtroka dosiahla miera nezamestnanosti 8,1% v porovnaní so 7,6% na konci tretieho štvrtroka. Zhoršovanie podmienok na trhu práce pokračovalo aj v januári, keď nezamestnanosť vzrástla na 8,2%. Nepriaznivé trendy na trhu práce naznačujú aj očakávania spotrebiteľov z ďalšieho vývoja ekonomickej aktivity a nezamestnanosti. Výsledky týchto prieskumov v súčasnosti dosahujú svoje historické maximá a nachádzajú sa na najpesimistickejších úrovniach od vzniku menovej únie.

Po tom, ako sa dynamika cenového rastu začala v treťom štvrtroku 2008 mierne spomaľovať, došlo v poslednom štvrtroku 2008 k jej výraznému prírastku. Zhoršovanie vyhladok vývoja globálnej ekonomiky sa premietlo do poklesu cien energetických surovín a potravinových komodít. Následne sa prudko spomalil rast cien energií, ktorý sa ku koncu roka zmenil na medziročný po-

kles. Rovnako sa znížil aj rast cien potravín. Kým v júni a v júli dosahovala medziročná miera inflácie historické maximum na úrovni 4% a ku koncu tretieho štvrtroka mierne poklesla na 3,6%, v poslednom štvrtroku zaznamenala prepad na 1,6%. Na spomalení cenového rastu sa čiastočne podieľal aj nižší príspevok trhových zložiek inflácie v dôsledku nižšieho rastu priemyselných tovarov bez energií. Pokračujúci medziročný pokles cien energií a spomaľovanie cenového rastu potravín ovplyvnilo ďalšie prírastenie inflácie v januári (na 1,1%). Podľa predbežných odhadov Eurostatu sa vo februári pokles inflácie zastavil a tá mierne vzrástla na 1,2%.

Predovšetkým v dôsledku zníženia cenového rastu spracovaných potravín sa v priebehu posledného štvrtroka 2008 znížila aj jadrová inflácia z 2,5% v septembri na 2,1% na konci roka. V januári sa jej dynamika opäť znížila na 1,8%, čo podobne ako v minulom období ovplyvnilo spomaľovanie cenového rastu spracovaných potravín, ale aj tovarov a služieb.

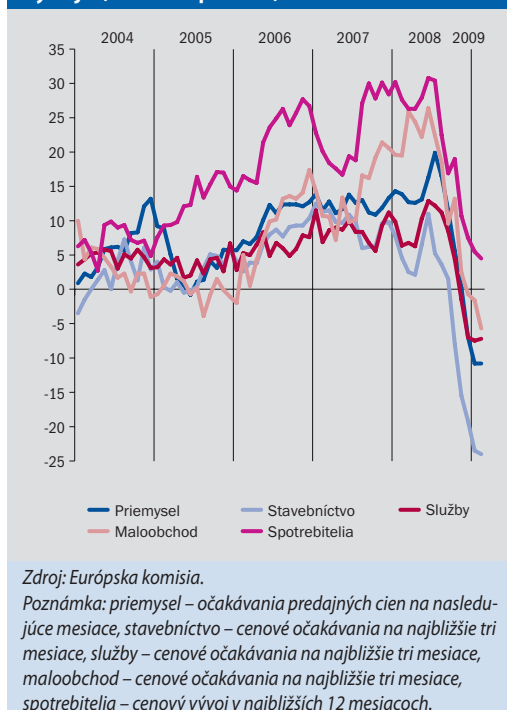
Výraznejšie spomalenie tak celkovej, ako aj jadrovej inflácie bolo okrem poklesu cien energií ovplyvnené aj výrazným prírastkom medziročného rastu cien spracovaných i nespracovaných potravín. Tento vývoj bol ovplyvnený jednak

Graf 14 Eurozóna: Ceny potravín (medziročný rast v %)

Graf 15 Eurozóna: Ceny tovarov a služieb (%)

vývojom svetových cien agrokomodít a sčasti aj základným efektom vysokého rastu cien potravín v rovnakom období spreď roka.

Vývoj cien trhových zložiek inflácie (priemyselné tovary bez energií a služby), vo štvrtom štvrtroku, ale aj začiatkom roku 2009 naznačuje určitý vplyv klesajúceho dopytu na cenový vývoj. Po tom, čo sa cenový rast priemyselných tovarov v októbri ešte mierne zrýchlil, v ďalších mesiacoch sa postupne pribzďoval. Bolo to ovplyvnené najmä prehĺbením medziročného poklesu cien tovarov dlhodobej spotreby a v januári sa výraznejšie spomalil aj rast cien tovarov strednodobej spotreby. Rast cien služieb v priebehu posledného štvrtroka viac-menej stagnoval a v januári sa mierne znížil. V rámci štruktúry cien služieb postupný pokles zaznamenávali ceny hotelov a reštaurácií. Napriek poklesu cien pohonných látok sa ceny dopravných služieb výraznejšie nemenili, výraznejší pokles zaznamenali až v januári.

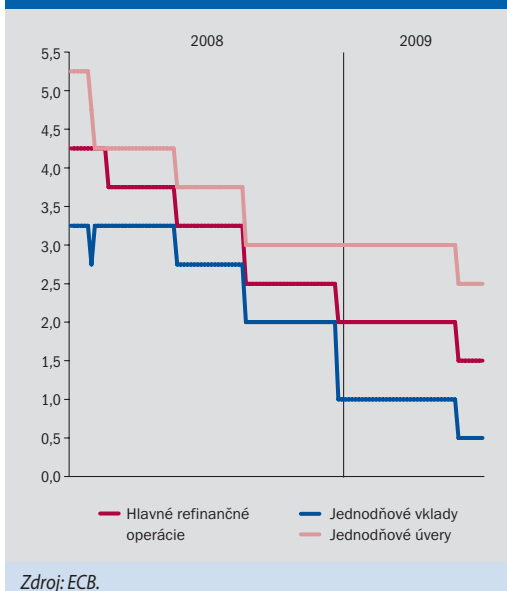
Pomerne hlboký prepád inflačných očakávaní, ktorý pretrvával od leta 2008 prakticky vo všetkých segmentoch ekonomiky, sa vo štvrtom štvrtroku ešte zväznil. Okrem poklesu cien energetických a neenergetických komodít reflektovali znižujúce sa inflačné očakávania pravdepodobne aj zhoršené vyhliadky ekonomického rastu a klesajúci dopyt. Inflačné očakávania klesali aj v januári. Vo februári sa ich pokles zmiernil,

Graf 16 Očakávania budúceho cenového vývoja (saldá odpovedí)

resp. zastavil, nachádzajú sa však na historicky nízkych úrovniach.

Finančná kríza sa premieta do vysokej volatility výmenných kurzov. Oslabovanie vyhliadok

Graf 17 Vývoj výmenného kurzu USD/EUR

Graf 18 Úrokové sadzby ECB a EONIA (%)

ekonomického rastu, ale aj očakávania znížovania úrokových sadzieb v eurozóne sa odrazili v pokračujúcom znehodnocovaní eura voči americkému doláru, ktoré pretrvávalo od leta. Najslabšiu úroveň 1,25 USD/EUR v priebehu 4. štvrtroka 2008 dosiahlo euro v novembri. Trend znehodnocovania sa však v tomto mesiaci zastavil a v decembri sa euro dokonca posilnilo až k úrovniam prevyšujúcim 1,40 USD/EUR. Ku koncu decembra sa tak v porovnaní s koncom tretieho štvrtroka euro voči americkému doláru zhodnotilo o 2,7 %. Začiatkom roka sa však obnovil depreciačný trend eura podporený opätovným zhoršením očakávaní ekonomického rastu eurozóny, ale aj znížením kľúčových sadzieb ECB a očakávaniami ich ďalšieho poklesu. Ku koncu februára sa výmenný kurz eura znehodnotil až na úroveň 1,26 USD/EUR (v porovnaní s koncom roka 2008 o viac ako 9 %).

Na zosťrenie finančnej krízy po krachu Lehman Brothers, ale aj na zhoršenie vyhládok ekonomického rastu reagovala ECB postupným znižovaním svojich úrokových sadzieb. V októbri koordinovala svoje rozhodnutie o znížení sadzieb s ďalšími významnými centrálnymi bankami. Súčasne rozhodla o realizácii refinančných operácií prostredníctvom tendra s fixnou sadzbou s plným objemom pridelenia a zúžením koridoru automatických operácií z 200 na 100 bázických bodov okolo sadzby hlavného refinančného ob-

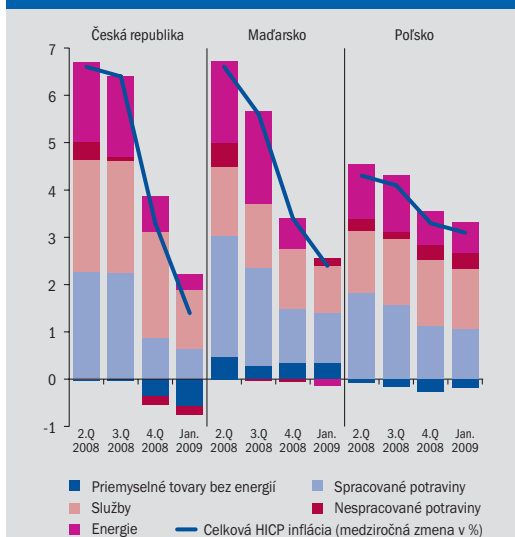
chodu. K ďalšiemu znižovaniu sadzieb pristúpila Rada guvernérov ECB aj v októbri a v novembri. Celkovo sa tak v poslednom štvrtroku znížila sadzba pre hlavné refinančné operácie zo 4,5 % na 2,5 %.^{11, 12}

Pokračujúce zhoršovanie vyhládok ekonomického rastu bolo dôvodom ďalšieho zníženia kľúčových sadzieb ECB o 0,5 percentuálneho bodu s účinnosťou od 21. januára. V súlade s rozhodnutím Rady guvernérov z októbra 2008 sa koridor automatických operácií, ktorý bol s účinnosťou od 9. októbra 2008 zúžený na 100 bázických bodov, opäť rozšíril na 200 bázických bodov. Výrazné zníženie prognóz ekonomického rastu na roky 2009 a 2010, spolu s klesajúcimi inflačnými impulzmi boli dôvodom rozhodnutia o opätovnom znížení kľúčových sadzieb v marci (s účinnosťou od 11. marca) o 0,5 percentuálneho bodu. Sadzba pre hlavné refinančné operácie tak bola stanovená na 1,5 % a v porovnaní s koncom tretieho štvrtroka bola nižšia o 2,75 percentuálneho bodu. Sadzby pre jednoduché refinančné a sterilizačné operácie dosiahli v marci úrovne 2,5 %, resp. 0,5 %.

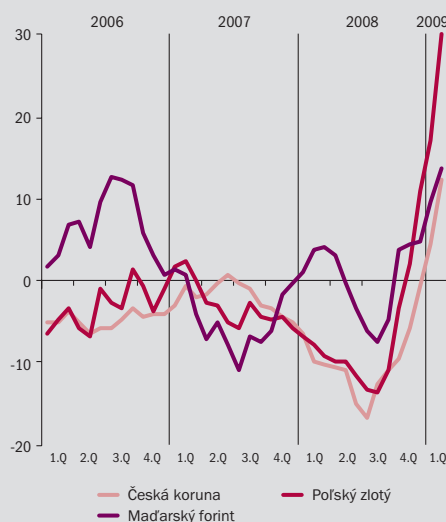
V záujme stability finančných trhov bolo znižovanie kľúčových úrokových sadzieb aj naďalej dopĺňané ďalšími nástrojmi na podporu eurovej likvidity prostredníctvom realizácie dlhodobých refinančných operácií, ale aj likvidity v amerických dolároch a švajčiarskych frankoch.

11 Podrobnejšie boli menovo-politické rozhodnutia Rady guvernérov ECB vo štvrtom štvrtroku opísané v Správe o menovom vývoji za december 2008, resp. sú dostupné na www.ecb.int

12 Okrem toho prijala Rada guvernérov v priebehu októbra a novembra viaceré opatrenia na zabezpečenie dostatočnej likvidity finančných trhov. Medzi tieto opatrenia patrilo predovšetkým rozšírenie zoznamu kolaterálov, ktoré môžu byť použité pri refinančných obchodoch s ECB, rozšírenie nástrojov na dodávanie dlhodobej likvidity, ale aj zavedenie nástrojov na zabezpečenie dostatočnej likvidity denominovanej v amerických dolároch a švajčiarskych frankoch na trhoch eurozóny.

Graf 19 Príspevky k HICP inflácii (p. b.)

Zdroj: Eurostat, výpočty NBS.

Graf 20 Kurzy mien V4 voči euru (medziročná zmena v %)

Zdroj: Eurostat, výpočty NBS.

Záporné hodnoty predstavujú apreciaciu.

VÝVOJ V POĽSKU, ČESKEJ REPUBLIKE A MAĎARSKU

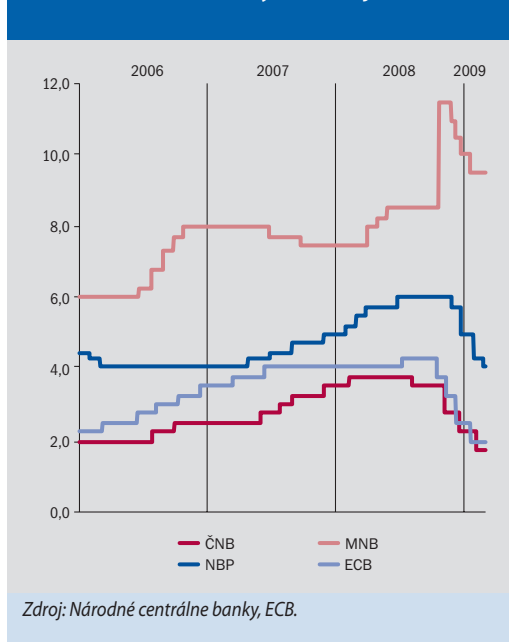
Vo štvrtom štvrtroku 2009 pokračovalo spomaľovanie medziročného rastu všetkých sledovaných ekonomík stredoeurópskeho regiónu. V prípade Maďarska došlo v poslednom štvrtroku dokonca k poklesu ekonomiky. Hlavnou príčinou nižšieho rastu vo všetkých krajinách bol predovšetkým zahraničný obchod a tvorba investícií. Rast hrubého domáceho produktu v Poľsku sa vo štvrtom štvrtroku znížil o 1,8 percentuálneho bodu na 3,1 % predovšetkým z dôvodu zníženia exportu. Zároveň došlo k spomaleniu rastu hrubej tvorby fixného kapitálu. Naopak mierne prorastovo pôsobil vyšší rast spotreby verejnej správy a konečná spotreba domácností. Kladný, ale nižší príspevok v porovnaní s predchádzajúcim štvrtkom mal aj investičný dopyt. Príspevok čistého exportu a zásob bol záporný. V Českej republike sa ekonomika spomalila o 2,2 percentuálneho bodu na 0,7 %. Za spomalením stojí rovnako ako v Poľsku výrazný pokles exportu a pomalší rast investícií. Takisto klesli vládne výdavky, spotreba domácností naopak mierne rástla. Po výraznom spomalení ekonomického rastu v Maďarsku v treťom štvrtroku (na 0,4 %), vo štvrtom štvrtroku maďarská ekonomika poklesla o 1,3 %. Medziročne sa výrazne znížila spotreba vládneho sektora a domácností, kde došlo spolu s novými investíciami

k prehĺbeniu záporného rastu z predchádzajúceho štvrtroka. K rastu dynamiky HDP tak prispievala iba tvorba zásob a čistý export.

V poslednom štvrtroku 2008 pokračovalo spomaľovanie inflácie vo všetkých ekonomikách regiónu. Nižší rast cien ovplyvnil predovšetkým vývoj cien potravín a energií, ktorý reflektoval globálny pokles cien agrokomodít a ropy. V cenách potravín sa navyše prejavoval bázický efekt zvyšovania cien na konci roka 2007. V ČR bol tento fakt navyše podporený predčasným zdražovaním na konci roka 2007 z dôvodu plánovaného zvyšovania DPH od roka 2008. V porovnaní s predchádzajúcim štvrtkom sa inflácia najviac znížila v Českej republike o 3,1 percentuálneho bodu na 3,3 %, v Maďarsku klesla o 2,2 percentuálneho bodu na 3,4 % a v Poľsku o 0,8 percentuálneho bodu na 3,3 %. Cenový rast sa tak vo všetkých krajinách vrátil do tolerančného pásma odchýlky od inflačného cieľa centrálnych bánk.

K najväčšiemu spomaleniu došlo v položke spracované potraviny a energie. Ceny nespracovaných potravín v prípade Česka a Maďarska poklesli, v prípade Poľska sa ich rast naopak mierne zrýchlil. Zároveň došlo k prehĺbeniu záporného rastu cien priemyselných tovarov bez energií v ČR a v Poľsku, v prípade Maďarska ceny naopak rástli.

**Graf 21 Indexy kurzov mien V4 voči euru
(31.12.2007 = 100)**

Graf 22 Kľúčové sadzby NCB krajín V4 (%)

Oslabovanie mien stredoeurópskeho regiónu z konca júla pokračovalo aj vo štvrtom štvrtroku 2008. Zhoršenie dôvery na rozvíjajúcich sa trhoch malo za následok presun prevažne krátkodobých portfóliových investícií do relatívne bezpečnejších mien, predovšetkým amerického dolára a eura.

V októbri náladu v regióne navyše ovplyvnila kríza v Maďarsku, keď došlo k prudkému oslabeniu forintu, ale aj oslabenie poľského zlotého. Po čiastočnej stabilizácii situácie (najmä po poskytnutí medzinárodnej finančnej pomoci zo strany EÚ, MMF a Svetovej banky), kurzy čiastočne korigovali, česká koruna sa dokonca krátkodobo posilnila na úroveň zo začiatku októbra. V priebehu novembra až do konca decembra všetky meny pokračovali v depreciačnom trende, predovšetkým poľský zlotý, ktorý sa v poslednom štvrtroku oslabil o viac ako 22 %. V závere roka bol výpredaj aktív na rozvíjajúcich sa trhoch posilnený obavami z prehĺbujúcej sa hospodárskej recesie a domácimi fundamentmi naznačujúcimi zhoršenie ekonomickej aktivity. Podobne aj začiatkom roka 2009 pretrvávala negatívna nálada a kurzy až do polovice februára relatívne prudko depreciovali.

V posledných troch mesiacoch roka 2008 menili úrokové sadzby všetky centrálné banky sledova-

ných krajín. Česká národná banka znížila úrokové sadzby celkovo dvakrát, na októbrovom zasadnutí o 0,75 percentuálneho bodu a v decembri o 0,5 percentuálneho bodu na 2,25 %. Hlavnými argumentmi na zníženie sadzieb bolo postupné odznievanie proinflačných tlakov, ako aj spomaľovanie hospodárskeho rastu a inflácie, ktoré podľa prognóz ČNB majú naďalej klesať. Magyar Nemzeti Bank menila vo štvrtom štvrtroku úrokové sadzby celkovo štyrikrát. Na mimoriadnom októbrovom zasadnutí reagovala na dianie na domácom finančnom trhu a zvýšila základnú úrokovú sadzbu o 3 percentuálne body na 11,5 %. Po zlepšení sentimentu v ekonomike, klesajúcej inflácii a vyhlídkach na spomalenie zahraničného dopytu a následne domácej ekonomiky pristúpila MNB k sérii znižovaní úrokových sadzieb. K zmene základnej úrokovej sadzby došlo na zasadnutí v novembri, dvakrát v decembri a rovnako aj v januári (vždy o 0,5 percentuálneho bodu) na úroveň 9,5 %. V Poľsku menila centrálna banka vo štvrtom štvrtroku kľúčové úrokové sadzby dvakrát. Nižší ako očakávaný rast hospodárstva spolu s klesajúcou infláciou a obmedzenou dostupnosťou úverov na domácom trhu boli hlavnými dôvodmi na zníženie referenčnej úrokovej sadzby v novembri o 0,25 percentuálneho bodu a v decembri a januári zhodne o 0,75 percentuálneho bodu na 4,25 %.

ŠTVRŤROČNÁ SPRÁVA O VÝVOJI PLATOBNEJ BILANCIE

PLATOBNÁ BILANCIA ZA JANUÁR AŽ DECEMBER 2008

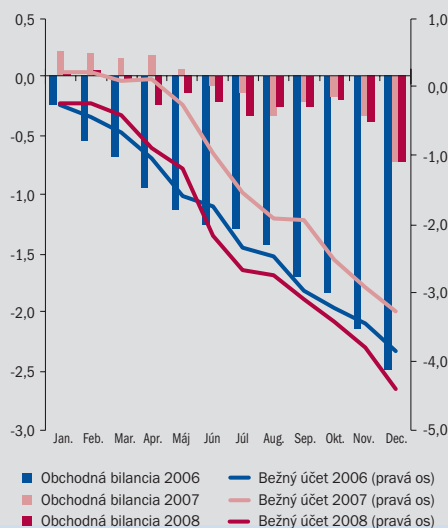
Za január až december 2008 sa saldo bežného účtu platobnej bilancie medziročne zhoršilo o 1 108,7 mil. €, pričom dosiahnutý deficit bol vo výške 4 388,2 mil. €. Medziročné prehĺbenie deficitu bolo podporené najmä horším vývojom bilancie služieb a bilancie bežných transferov. Naopak, nižší deficit bilancie výnosov zmierňoval celkový nárast negatívneho salda bežného účtu. Saldo zahraničného obchodu sa v roku 2008 v porovnaní s minulým rokom takmer nezmenilo.

V porovnaní s rokom 2007 vzrástol vývoz v roku 2008 o 5,1 % (v amerických dolároch o 21,6 %, v eurách o 13,4 %) a dovoz o 5,0 % (v amerických dolároch o 21,6 %, v eurách o 13,3 %).

Za dvanásť mesiacov roku 2008 v porovnaní s rovnakým obdobím minulého roku najvýraznejšie vzrástol vývoz strojov a dopravných zariadení, ktorých prírastok sa však v porovnaní s rovnakým obdobím roku 2007 znížil približne na štvrtinu. Napriek tomu bolo zvýšenie objemu celkového vývozu za január až december 2008 ovplyvnené najmä vývozom v rámci tejto skupiny tovarov. Pokles medziročného prírastku skupiny strojov a dopravných zariadení bol spôsobený najmä medziročne

nižším vývozom podskupiny dopravných zariadení zapríčineným poklesom vývozu osobných automobilov. Nižší vývoz dopravných zariadení bol najmä výsledkom vývoja v poslednom štvrtroku, keď pokles vývozu dosiahol viac ako 128 % celoročného poklesu vývozu osobných automo-

Graf 23 Vývoj obchodnej bilancie a bežného účtu v rokoch 2006, 2007 a 2008 kumulatív (mld. EUR)

Zdroj: NBS a ŠÚ SR.

Tab. 7 Bežný účet platobnej bilancie (mil. EUR)

	Január – December	
	2008	2007
Obchodná bilancia	-713,7	-710,3
Vývoz	49 545,2	47 158,6
Dovoz	50 258,9	47 869,0
Bilancia služieb	-488,0	434,8
Bilancia výnosov	-2 293,7	-2 635,6
z toho: výnosy z investícií	-3 584,9	-3 787,4
z toho: reinvestovaný zisk	-557,7	-773,4
Bežné transfery	-892,9	-368,5
Bežný účet spolu	-4 388,2	-3 279,6
Podiel salda bežného účtu na HDP v %	-6,5	-5,3
Podiel salda bežného účtu (bez dividend a reinvestovaného zisku) na HDP v %	-1,4	1,5

Zdroj: NBS a ŠÚ SR.

Tab. 8 Vývoz za január až december, medziročná zmena

	Medziročná zmena v mil. EUR		Príspevok k medziročnej zmene v p. b.	
	Január – December		Január – December	
	2008	2007	2008	2007
Suroviny	383,6	-172,0	0,8	-0,4
Chemické výrobky a polotovary	158,3	511,8	0,3	1,3
Stroje a dopravné zariadenia	1 538,2	5 575,4	3,3	13,6
Hotové výrobky	303,6	320,3	0,6	0,8
VÝVOZ SPOLU	2 383,7	6 235,5	5,1	15,2

Zdroj: Prepočty NBS z údajov ŠÚ SR.

Tab. 9 Dovož za január až december, medziročná zmena

	Medziročná zmena v mil. EUR		Príspevok k medziročnej zmene v p. b.	
	Január – December		Január – December	
	2008	2007	2008	2007
Suroviny	1 398,2	-481,7	2,9	-1,1
Chemické výrobky a polotovary	201,9	1 086,7	0,4	2,5
Stroje a dopravné zariadenia	-315,9	3 024,0	-0,7	7,0
Hotové výrobky	1 103,5	818,4	2,3	1,9
z toho: poľnohospodárske a priemyselné výrobky	438,3	682,7	0,9	1,6
osobné autá	415,8	234,7	0,9	0,5
strojárenské a elektrotechnické spotrebné výrobky	249,4	-99,0	0,5	-0,2
DOVOZ SPOLU	2 387,8	4 447,3	5,0	10,2

Zdroj: Prepočty NBS z údajov ŠÚ SR.

bilov. Prírastok vývozu podskupiny strojov sa medziročne znížil iba mierne, pričom pozitívny vplyv na vývoz tejto skupiny tovarov mal najmä výrazný nárast vývozu televíznych prijímačov. Na rozdiel od osobných automobilov sa prírastok vývozu elektrotechnického priemyslu koncom roka zrýchľoval, pričom medziročný prírastok vývozu v poslednom štvrtroku tvoril viac ako 35 % celoročného prírastku vývozu televíznych prijímačov. Okrem strojov a dopravných zariadení sa tiež znížil prírastok vývozu v skupine chemických výrobkov a polotovarov. Nižší prírastok bol ovplyvnený medziročne nižším vývozom chemických výrobkov (najmä nižším vývozom plastov), ako aj nižším prírastkom vývozu polotovarov (vyšší prírastok vývozu železa a ocele bol významne kompenzovaný medziročne nižším vývozom hliníka a výrobkov z neho). Iba mierny pokles medziročného prírastku vývozu bol zaznamenaný v skupine hotových výrobkov, kde rástol najmä vývoz obuvi a hračiek. Vyšší vývoz surovín

bol spôsobený najmä vyšším vývozom spracovaných ropných olejov, pričom časť nárastu vývozu bola ovplyvnená cenovým vývojom.

Najvyšší medziročný nárast dovozu bol zaznamenaný v skupine surovín, kde tvoril viac ako 58 % celkového prírastku dovozu. Táto skutočnosť bola do značnej miery spôsobená medziročne vyššou cenou ropy a plynu, čo sa prejavilo najmä nárastom dovozu týchto dvoch komodít. Výrazne vyšší dovoz bol zaznamenaný aj pri dovoze čierneho uhlia a spracovaných ropných olejov. Vyšší rast dovozu ako v minulom roku bol zaznamenaný v skupine hotových výrobkov, kde sa zrýchľil najmä rast dovozu strojárenských a elektrotechnických výrobkov (spotrebnej elektroniky), osobných automobilov a v menšej miere tiež priemyselných výrobkov (hračiek, liekov, obuvi). V rámci hotových výrobkov bol nižší prírastok zaznamenaný v dovoze poľnohospodárskych

výrobkov (tabaku). Medziročný prírastok dovozu v skupine chemických výrobkov a polotovarov tiež podporil medziročný rast celkového dovozu, avšak jeho prírastok v porovnaní s rokom 2007 poklesol o viac ako 80 %. Vyšší dovoz polotovarov bol sústredný do zvýšeného dovozu železa a ocele a výrobkov zo železa a ocele. V skupine chemických výrobkov sa nárast dovozu prejavil najviac pri dovoze plastov. Na rozdiel od ostatných skupín tovarov, v ktorých dovoz medziročne vzrástol, dovoz tovarov v skupine strojov a dopravných zariadení naopak v porovnaní s rokom 2007 poklesol. Nižší dovoz bol spôsobený medziročným poklesom dovozu podskupiny dopravných zariadení (častí, súčastí a príslušenstva motorových vozidiel), ktorý bol dôsledkom nižšieho vývozu osobných automobilov najmä v poslednom štvrtroku.

Z pohľadu teritoriálnej štruktúry zahraničného obchodu nedošlo v roku 2008 v porovnaní s rokom 2007 k zásadným zmenám. Najintenzívnejšiu obchodnú výmenu mala SR aj v roku 2008 s EÚ (vývoz do EÚ v roku 2008 tvoril 85,2 % a dovoz 67,1 %). Z jednotlivých krajín zostávajú najvýznamnejšími obchodnými partnermi Nemecko a Česká republika (avšak ich podiel na vývoze aj dovoze postupne mierne klesá – mierne vzrástol iba podiel vývozu do ČR). Medziročne vyššie ceny ropy spôsobili nárast podielu Ruska na celkovom dovoze. V prípade vývozu vyšší vývoz do Ruska nahradil časť podielu vývozu v roku 2007 smerujúceho do EÚ. V roku 2008 tiež mierne poklesol vývoz do krajín OECD pri súčasnom miernom poklese dovozu z týchto krajín.

Bilancia služieb dosiahla za január až december 2008 deficit 488,0 mil. €, čo znamenalo zhoršenie oproti rovnakému obdobiu roku 2007

o 922,8 mil. €. Na zmene minuloročného prebytku na deficit sa podieľali najmä „iné služby spolu“ a v menšej miere tiež služby cestovného ruchu a dopravné služby. Hlavnými príčinami vyššieho deficitu bilancie „iných služieb spolu“ bol najmä výraznejší nárast platieb (pri súčasnom poklese príjmov) za poskytované finančné služby a služby v ostatných činnostiach (najmä sprostredkovateľské služby a nižšie príjmy za služby v oblasti kultúry). Medziročné zhoršenie bilancie služieb cestovného ruchu bolo spôsobené výraznejším rastom výdavkov slovenských rezidentov na služby súvisiace s cestovným ruchom, ktorý prevýšil nárast príjmov za poskytované služby cestovného ruchu. V prípade dopravných služieb bol napriek vyšším príjmom z tranzitu plynu a ropy (o 85,2 mil. €) zaznamenaný mierny pokles minuloročného prebytku najmä z dôvodu rastu platieb za poskytnuté služby osobnej leteckej dopravy pri súčasnom poklese príjmov za poskytovanie týchto služieb.

Medziročne zlepšenie bilancie výnosov za dvanásť mesiacov roku 2008 o 341,9 mil. € bolo dôsledkom poklesu deficitu bilancie výnosov z investícií, ako aj nárastu prebytku kompenzácií pracovníkov. Nižší deficit výnosov z investícií bol výsledkom najmä nižšej výplaty dividend priamym zahraničným investorom a nižšieho odhadu zisku vyplateného zahraničným investorom, ktorý bol reinvestovaný v SR. Naopak nárast platieb úrokov z portfóliových investícií (platba úrokov z eurobondov) v porovnaní s minulým rokom vzrástol, čím zmierňoval pokles deficitu bilancie výnosov z investícií. Lepší vývoj ako v predchádzajúcom roku bol tiež zaznamenaný v kompenzáciách pracovníkov, kde vyplynul z nárastu príjmov pracovníkov pracujúcich v zahraničí.

Tab. 10 Teritoriálna štruktúra zahraničného obchodu SR

	Vývoz v %		Dovoz v %	
	2008	2007	2008	2007
Európska únia	85,2	86,7	67,1	68,9
z toho: Nemecko	20,2	21,5	19,7	19,9
Česká republika	13,0	12,4	11,3	11,5
Rusko	3,8	2,3	10,8	9,4
Ázia	3,9	3,5	16,9	16,8
OECD	86,2	88,5	68,3	69,8

Zdroj: Výpočet NBS z údajov ŠÚ SR.

Medziročné prehĺbenie deficitu bežných transferov o 524,4 mil. € bolo zapríčinené najmä vývojom v bilancii súkromných transferov, kde rast výdavkov výrazne prevýšil nárast príjmov. Najvýraznejšie rástli platby za podpory, kaucie a exekúcie právnických osôb a platby daní z dôchodkov a majetku. Takisto bilancia vládnych transferov zaznamenala zhoršenie (nárast platieb do rozpočtu EÚ bol sprevádzaný poklesom príjmov z eurofondov).

Za dvanásť mesiacov roku 2008 dosiahol kapitálový a finančný účet platobnej bilancie prebytok vo výške 5 868,7 mil. € (v roku 2007 bol zaznamenaný prebytok vo výške 6 164,1 mil. €). Medziročne nižší prílev zdrojov v rámci bilancie ostatných investícií, zapríčinený najmä vývojom krátkodobých vkladov na účtoch slovenských bánk a splácaním dovozných záväzkov v podnikovom sektore, bol čiastočne kompenzovaný v bilancii portfóliových investícií, kde bol zaznamenaný pokles záujmu rezidentov o zahraničné cenné papiere a nárast záujmu zahraničných investorov o emitované obligácie.

Saldo priamych zahraničných investícií (PZI) zaznamenalo za január až december 2008 prílev zdrojov vo výške 2 114,5 mil. €, čo predstavuje medziročný pokles o 248,9 mil. € v porovnaní s rokom 2007. Medziročná zmena salda priamych investícií bola ovplyvnená najmä nižším odhadom reinvestovaného zisku, ktorý zahraniční investori reinvestovali v ekonomike, a nižším prílevom zdrojov vo forme ostatného kapitálu. Celkový odlev zdrojov bol v rámci aktív zmierňovaný nižším záujmom rezidentov o investovanie v zahraničí vo forme PZI (prílev vo forme majetkovej účasti a ostatného kapitálu).

Čistý prílev prostriedkov v oblasti portfóliových investícií dosiahol 1 576,7 mil. €, zatiaľ čo v minulom roku bol zaznamenaný čistý odlev 537,7 mil. €. Medziročne vyšší čistý prílev bol na strane aktív ovplyvnený poklesom záujmu slovenských rezidentov o majetkové aj dlžobné zahraničné cenné papiere. Na strane pasív medziročne vyšší prílev vyplynul z nárastu zá-

Tab. 11 Kapitálový a finančný účet platobnej bilancie (mil. EUR)

	Január – December	
	2008	2007
Kapitálový účet	806,6	375,1
Priame investície	2 114,5	2 363,4
SR v zahraničí	-185,9	-315,3
z toho: majetková účasť v zahraničí	-152,7	-199,2
reinvestovaný zisk	-39,8	-39,8
V SR	2 300,3	2 678,7
z toho: majetková účasť v SR	919,5	909,5
z toho: neprivatizačné	919,5	909,5
reinvestovaný zisk	597,5	813,3
Portfóliové investície a finančné deriváty	1 576,7	-537,7
SR v zahraničí	162,7	-653,9
v SR	1 414,1	116,2
Ostatné dlhodobé investície	156,0	630,7
Aktíva	-451,4	-212,4
Pasíva	607,4	843,1
Ostatné krátkodobé investície	1 214,9	3 332,7
Aktíva	-112,9	-972,6
Pasíva	1 327,8	4 305,3
KAPITÁLOVÝ A FINANČNÝ ÚČET	5 868,7	6 164,1

Zdroj: NBS.

Tab. 12 Prílev kapitálu v rámci ostatných investícií v členení podľa sektorov (mil. EUR)

	Január – December 2008	Január – December 2007	Medziročná zmena
Banky	1 817,2	2 935,3	-1 118,1
Podniky	-491,2	1 198,5	-1 689,7
Vláda + NBS	45,0	-172,6	217,6
Spolu	1 371,0	3 961,2	-2 590,2

Zdroj: NBS.

ujmu zahraničných investorov o emitované obligácie.

V položke ostatné investície bol za január až december 2008 zaznamenaný prílev zdrojov vo výške 1 371,0 mil. €, zatiaľ čo v rovnakom období minulého roka bol zaznamenaný prílev 3 961,2 mil. €. Medziročný pokles o 2 590,2 mil. € vyplynul najmä z vývoja v podnikovom a bankovom sektore. Zatiaľ čo v podnikovom sektore vyplynul odlev najmä zo splácania dovozných záväzkov, ktoré bolo sprevádzané zvýšením vkladov na účtoch v zahraničí, v bankovom sektore vyplynul zo skutočnosti, že prílev zdrojov z finančných úverov bol prevýšený medziročným poklesom krátkodobých vkladov nerezidentov na účtoch slovenských bánk.

Devízové rezervy NBS za celý rok 2008 poklesli o 151,1 mil. € (bez kurzových rozdielov).

ZAHRANIČNÁ ZADLŽENOSŤ SR K 31. DECEMBRU 2008

Celkový hrubý zahraničný dlh ku koncu decembra 2008 dosiahol 52,5 mld. USD, resp. 37,3 mld. €, čo predstavuje medziročný nárast o 8,2 mld. USD, resp. o 7,1 mld. €. Celkový dlhodobý zahraničný dlh medziročne vzrástol o 4,7 mld. USD, pri náraste celkového krátkodobého zahraničného dlhu o 3,5 mld. USD. Na náraste zahraničného dlhu SR sa v priebehu roka 2008 významnou mierou podieľal vývoj krízového kurzu EUR/USD.

V celkovom dlhodobom zahraničnom dlhu zahraničné pasíva vlády a NBS medziročne vzrástli o 0,8 mld. USD. Predmetný nárast sa týkal zvýšeného záujmu o nákup štátnych korunových dlhopisov. Dlhodobý zahraničný dlh komerčného sektora vzrástol o 3,9 mld. USD, pričom zahranič-

Tab. 13 Zahraničný dlh SR

	mil. USD		mil. EUR	
	31.12.2007	31.12.2008	31.12.2007	31.12.2008
Celkový zahraničný dlh SR	44 308,7	52 526,5	30 156,2	37 286,0
Dlhodobý zahraničný dlh	20 709,7	25 414,7	14 094,9	18 040,6
Vláda a NBS ¹⁾	9 502,4	10 313,3	6 467,3	7 320,9
Komerčné banky	2 150,8	3 334,6	1 463,8	2 367,0
Podnikateľské subjekty	9 056,5	11 766,8	6 163,8	8 352,7
Krátkodobý zahraničný dlh	23 599,0	27 111,8	16 061,3	19 245,4
Vláda a NBS	0,0	0,0	0,0	0,0
Komerčné banky	12 095,6	15 321,6	8 232,2	10 876,1
Podnikateľské subjekty	11 503,4	11 790,2	7 829,1	8 369,3
Zahraničné aktíva	37 017,4	40 007,8	25 193,8	28 399,6
Čistá zahraničná zadlženosť	7 291,3	12 518,7	4 962,4	8 886,4
SKK/USD a SKK/EUR	22,870	21,385	33,603	30,126
Krížový kurz EUR/USD	-	-	1,469	1,409

Zdroj: NBS.

1) Vrátane vládnych agentúr a obcí.

ný dlh komerčných bánk vzrástol o 1,2 mld. USD (z toho nárast o 1,0 mld. USD sa týkal dlhopisov a zmeniek) a zahraničné pasíva podnikateľských subjektov zaznamenali nárast o 2,7 mld. USD (z čoho nárast o 2,6 mld. USD predstavovali pôžičky).

V rámci krátkodobého zahraničného dlhu bol vykázany nárast krátkodobých zahraničných pasív komerčných bánk o 3,2 mld. USD (na čom sa rozhodujúcou mierou podieľali pôžičky a hotovosť a vklady) pri náraste zahraničného dlhu podnikateľských subjektov o 0,3 mld. USD.

Celkový hrubý zahraničný dlh na obyvateľa SR ku koncu decembra 2008 dosiahol 9 764 USD, ku koncu decembra 2007 to bolo 8 237 USD. Podiel celkového krátkodobého zahraničného dlhu na celkovom hrubom zahraničnom dlhu SR k ultimu decembra 2008 bol na úrovni 51,6 %, ku koncu

decembra 2007 na úrovni 53,3 %, čím medziročne klesol o 1,7 percentuálneho bodu.

Čistá zahraničná zadlženosť vypočítaná ako rozdiel hrubej zahraničnej zadlženosti vo výške 52,5 mld. USD (pasíva NBS a vlády, pasíva komerčných bánk a pasíva podnikovej sféry – bez majetkovej účasti) a zahraničných aktív vo výške 40,0 mld. USD (devízové rezervy NBS, zahraničné aktíva komerčných bánk, zahraničné aktíva podnikovej sféry – bez majetkovej účasti) dosiahla ku koncu decembra 2008 dlžnícku pozíciu 12,5 mld. USD, pričom medziročne vzrástla o 5,2 mld. USD.

Podiel celkovej hrubej zahraničnej zadlženosti SR k vytvorenému HDP v bežných cenách bol k 31. 12. 2008 podľa predbežných údajov 55,4 %, čo oproti roku 2007 predstavuje nárast o 0,7 percentuálneho bodu.

VÝVOJ REÁLNEJ EKONOMIKY VO 4. ŠTVRŤROKU 2008

HRUBÝ DOMÁCI PRODUKT

Hrubý domáci produkt (HDP) medziročne vzrástol vo 4. štvrtroku 2008 podľa revidovaných údajov Štatistického úradu SR o 2,5 % v stálych cenách. V porovnaní s 3. štvrtkom 2008 sa jeho tempo rastu spomalilo o 4,1 percentuálneho bodu. V roku 2008 tak vzrástol HDP medziročne o 6,4 % v stálych cenách.

Na spomalení medziročnej dynamiky HDP sa z produkčného hľadiska podieľal najmä pokles pridanej hodnoty v priemysle a pokles čistých daní z produktov. Nominálny objem vytvoreného HDP vo 4. štvrtroku 2008 predstavoval 17,3 mld. €, čo bolo o 4,7 % viac ako pred rokom.

DOPYT

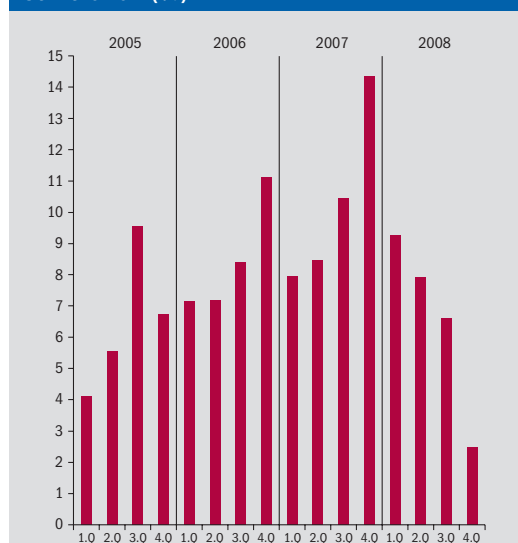
Štruktúru ekonomického rastu vo 4. štvrtroku 2008 ovplyvnil na strane použitia rast domáceho dopytu¹³ (2,8 % v stálych cenách) a pokles zahraničného dopytu (-7,8 %). Prorastovo na ekonomický rast pôsobili všetky komponenty domáceho dopytu.

Rast domáceho dopytu bol vo 4. štvrtroku 2008 o 4,4 percentuálneho bodu pomalší ako v predchádzajúcom období a reálne vzrástol o 2,8 %. Spotrebná zložka domáceho dopytu sa medziročne zvýšila o 4,0 %, čo znamenalo spomalenie jej dynamiky o 1,8 percentuálneho bodu oproti 3. štvrtroku 2008. Tento vývoj bol ovplyvnený nižším rastom spotrebných výdavkov domácností (vo 4. štvrtroku 2008 o 4,7 %, pričom v predchádzajúcom štvrtroku to bolo o 6,0 %), ako aj vládnu spotrebou, ktorá vzrástla o 2,3 % (o 3,0 percentuálneho bodu menej ako v 3. štvrtroku 2008). Spotreba neziskových inštitúcií slúžiacich domácnostiam dosiahla rýchlejšiu rast ako pred štvrtkom.

Vo 4. štvrtroku 2008 vzrástli investície vo všetkých kategóriách produkcie, pričom oproti predchádzajúcej štvrtke sa ich dynamika spomalila. V porovnaní s 3. štvrtkom 2008 sa podiel investícií do strojov zvýšil o 0,7 percentuálneho bodu, zatiaľ čo podiel stavebných investícií poklesol o 1,2 percentuálneho bodu. K rastu fixných investícií prispeli všetky sektory ekonomiky.

Výdavky na konečnú spotrebu za 4. štvrtrok 2008 medziročne vzrástli o 4,0 % v stálych ce-

Graf 24 Vývoj reálneho HDP podľa štvrtkov (%)

Zdroj: ŠÚ SR.

Graf 25 Vývoj domáceho a zahraničného dopytu (index, ROMR = 100)

Zdroj: ŠÚ SR a prepočty NBS.

¹³ Súčet konečnej spotreby domácností, konečnej spotreby verejnej správy, konečnej spotreby neziskových inštitúcií slúžiacich domácnostiam a tvorby hrubého kapitálu.

Tab. 14 Vývoj hrubého domáceho produktu podľa použitia (index, ROMR = 100, stále ceny)

	2007		2008				
	4.Q	rok	1.Q	2.Q	3.Q	4.Q	rok
Hrubý domáci produkt	114,3	110,4	109,3	107,9	106,6	102,5	106,4
Domáci dopyt	113,4	106,5	109,5	107,0	107,2	102,8	106,4
Konečná spotreba	103,8	104,9	106,6	106,5	105,8	104,0	105,7
Konečná spotreba domácností	105,8	107,1	108,4	105,7	106,0	104,7	106,1
Konečná spotreba verejnej správy	98,7	98,7	100,7	109,6	105,3	102,3	104,3
Neziskové inštitúcie slúžiace domácnostiam	104,0	102,0	101,9	101,0	100,4	102,2	101,4
Tvorba hrubého fixného kapitálu	107,0	108,7	107,5	111,8	107,3	101,4	106,8
Vývoz výrobkov a služieb	111,6	113,8	111,2	108,1	102,7	92,2	103,2
Dovoz výrobkov a služieb	110,2	108,9	110,6	107,7	103,6	93,3	103,3

Zdroj: ŠÚ SR.

Tab. 15 Štruktúra tvorby hrubého fixného kapitálu za 4. štvrťrok 2008 (bežné ceny)

	Tvorba hrubého fix. kapitálu (mil. EUR)	Podiel (%)	Index	
			$\frac{3.Q\ 08}{3.Q\ 07}$	$\frac{4.Q\ 08}{4.Q\ 07}$
Hospodárstvo SR spolu	4 678	100,0	109,2	104,6
<i>v tom podľa sektorov:</i>				
Nefinančné korporácie	3 119	66,7	104,0	103,1
Finančné korporácie	75	1,6	90,0	102,4
Verejná správa	493	10,5	125,4	102,6
Domácnosti	980	20,9	126,6	110,9
Neziskové inštitúcie	10	0,2	106,6	101,0
<i>z toho podľa klasifikácie produkcie:</i>				
Stroje	1 710	36,6	126,7	107,6
v tom: ostatné stroje a zariadenia	1 285	27,5	121,1	110,2
dopravné zariadenia	426	9,1	141,5	100,6
Stavby	2 570	54,9	105,8	103,5
v tom: budovy na bývanie	471	10,1	124,0	115,1
ostatné stavby	2 099	44,9	102,4	101,2

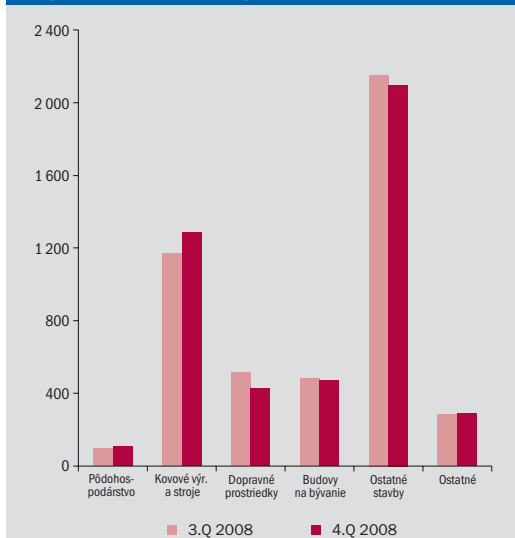
Zdroj: ŠÚ SR.

nách (predchádzajúci štvrťrok o 5,8 %). Z hľadiska jednotlivých zložiek bol vývoj konečnej spotreby domácností ovplyvnený spomalením rastu miezd i zamestnanosti. Vo 4. štvrťroku 2008 pokračoval rast podielu celkových pohľadávok peňažných finančných inštitúcií voči domácnostiam na konečnej spotrebe, ktorý sa oproti predchádzajúcemu štvrťroku zvýšil o 0,8 percentuálneho bodu na 33,2 %.

Rast spotreby vlády (2,3 % v stálych cenách) bol ovplyvnený najmä rastom naturálnych sociálnych príspevkov.

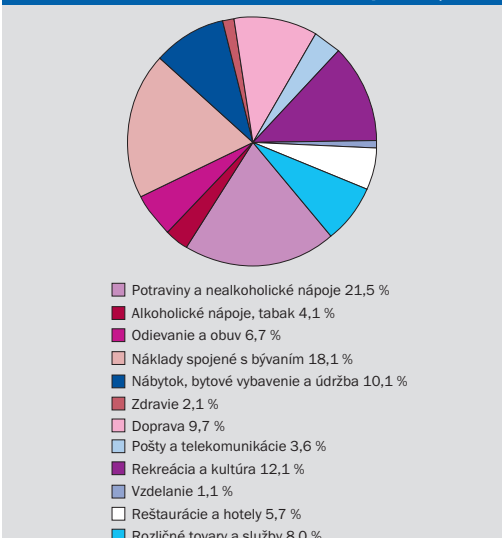
V rámci konečnej spotreby domácností z hľadiska medziročného nárastu jednotlivých skupín spotrebných výdavkov v stálych cenách rástli vo 4. štvrťroku 2008 najrýchlejšie výdavky domácností na nábytok, bytové vybavenie a bežnú údržbu domu

Graf 26 Členenie tvorby hrubého fixného kapitálu z hľadiska produkcie (mil. EUR)

Zdroj: ŠÚ SR.

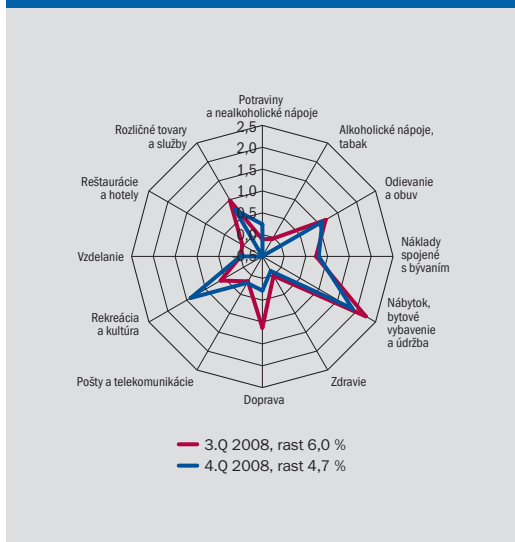
Graf 27 Štruktúra konečnej spotreby domácností vo 4. štvrťroku 2008 (podieľ v %)

Zdroj: ŠÚ SR.

Poznámka: Jednotlivé položky konečnej spotreby nie sú aditívne.

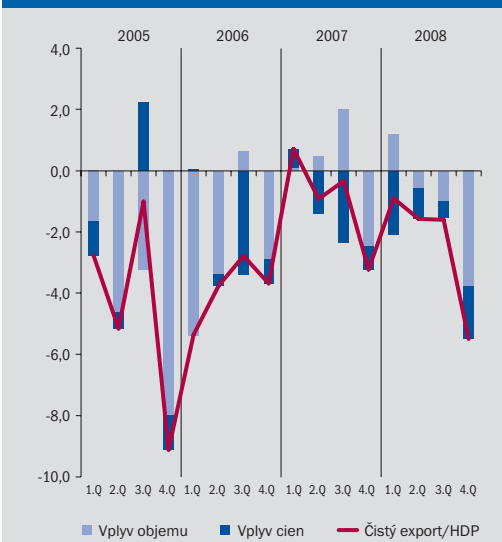
Graf 28 Príspevky jednotlivých skupín spotrebných výdavkov k rastu konečnej spotreby domácností (p. b.)

Zdroj: Prepočty NBS z údajov ŠÚ SR.

Poznámka: Jednotlivé položky konečnej spotreby nie sú aditívne.

Graf 29 Podiel čistého exportu na HDP v bežných cenách (%)

Zdroj: Prepočty NBS z údajov ŠÚ SR.

a na odievanie a obuv. Z hľadiska podielu najväčšiu časť spotreby tvorili rovnako ako v 3. štvrťroku 2008 výdavky na potraviny a nealkoholické nápoje (21,5 %) a výdavky spojené s bývaním (18,1 %).

Rast konečnej spotreby domácností bol vo 4. štvrťroku 2008 založený (z hľadiska príspev-

kov) predovšetkým na spotrebných výdavkoch na nábytok, bytové vybavenie a bežnú údržbu domu; rekreáciu a kultúru a na odievanie a obuv.

Vývoz i dovoz výrobkov a služieb v bežných cenách zaznamenali medziročný pokles o 10,1 %, a na odievanie a obuv. Z hľadiska podielu najväčšiu časť spotreby tvorili rovnako ako v 3. štvrťroku 2008 výdavky na potraviny a nealkoholické nápoje (21,5 %) a výdavky spojené s bývaním (18,1 %).

Tab. 16 Príspevky ceny a objemu k vývoju vývozu a dovozu (p. b.)

	<u>4.Q 07</u> <u>4.Q 06</u>	<u>2007</u> <u>2006</u>	<u>1.Q 08</u> <u>1.Q 07</u>	<u>2.Q 08</u> <u>2.Q 07</u>	<u>3.Q 08</u> <u>3.Q 07</u>	<u>4. Q 08</u> <u>4. Q 07</u>	<u>2008</u> <u>2007</u>
Vývoz výrobkov a služieb							
(medziročný rast v %, bežné ceny)	11,6	14,4	14,6	11,4	4,5	-10,1	4,6
Príspevok objemu	11,6	13,8	11,2	8,1	2,7	-7,8	3,2
Príspevok ceny	0,0	0,6	3,3	3,2	1,8	-2,3	1,4
Dovoz výrobkov a služieb							
(medziročný rast v %, bežné ceny)	11,0	10,7	16,6	12,2	6,2	-6,9	6,4
Príspevok objemu	10,2	8,9	10,6	7,7	3,6	-6,7	3,3
Príspevok ceny	0,8	1,8	6,0	4,5	2,6	-0,2	3,1
Podiel čistého exportu na HDP							
(podiel v %, bežné ceny)	-3,2	-1,0	-0,9	-1,6	-1,6	-5,5	-2,4
Príspevok objemu	-2,5	0,0	1,2	-0,6	-1,0	-3,8	-1,1
Príspevok ceny	-0,8	-1,0	-2,1	-1,0	-0,5	-1,7	-1,3
Terms of trade (index)	99,2	98,9	97,7	98,9	99,3	97,7	98,4

Zdroj: Prepočty NBS z údajov ŠÚ SR.

Poznámky: Prepočítané z hodnôt HDP v mil. Sk, príspevok dovozu výrobkov a služieb znižuje čistý export a HDP, odchýlky v medzisúčtoch sú v dôsledku zaokrúhľovania. Terms of trade sú počítané z medziročných zmien deflátorov vývozu a dovozu výrobkov a služieb.

resp. o 6,9 %. Nominálny čistý vývoz sa v porovnaní s 3. štvrťrokom 2008 zhoršil približne o 677 mil. € a dosiahol deficit 957 mil. €.

Čistý vývoz v stálych cenách vo 4. štvrťroku 2008 bol po zohľadnení vývoja cien na zahraničných trhoch deficitný v objeme 202 mil. € (o 784 mil. € viac ako pred rokom).

Vývoj importných cien v zahraničnom obchode vyjadrený deflátorom dovozu výrobkov a služieb súvisel predovšetkým s vývojom cien komodít. Importné ceny medziročne poklesli o 0,2 % a exportné ceny o 2,5 %. Vo 4. štvrťroku 2008 tak došlo k zhoršeniu výmenných relácií.

Exportná výkonnosť slovenskej ekonomiky sa vo 4. štvrťroku 2008 v porovnaní s predchádzajúcim štvrťrokom znížila o 1,6 percentuálneho bodu. Podiel vývozu výrobkov a služieb na HDP v bežných cenách dosiahol 75,3 %. Naopak, dovozná náročnosť vzrástla o 1,3 percentuálneho bodu na úroveň 80,8 %. Otvorenosť slovenskej ekonomiky meraná podielom vývozu a dovozu výrobkov a služieb na nominálnom HDP sa oproti predchádzajúcemu obdobiu znížila o 1,3 percentuálneho bodu a dosiahla 156,1 %.

PONUKA

Tvorba HDP vo 4. štvrťroku 2008 súvisela s vývojom pridanej hodnoty, ktorá vzrástla medziročne o 3,6 % v stálych cenách (v 3. štvrťroku 2008 o 6,9 %). Čisté dane, ktoré zahŕňajú daň z pri-

Graf 30 Vývoj exportnej výkonnosti a dovoznej náročnosti (%)

Zdroj: ŠÚ SR.

Tab. 17 Tvorba hrubého domáceho produktu a jeho zložiek (index, ROMR = 100, stále ceny)

	2007		2008				
	4.Q	Rok	1.Q	2.Q	3.Q	4.Q	Rok
Hrubá produkcia	114,3	110,9	108,3	109,9	105,2	101,4	106,0
Medzispotreba	115,6	111,2	107,3	110,8	103,9	100,1	105,3
Pridaná hodnota	112,3	110,4	110,2	108,6	106,9	103,6	107,2
Čisté dane z produktov ¹⁾	134,4	110,7	99,9	101,7	103,7	93,7	99,4

Zdroj: ŠÚ SR.

1) Daň z pridanej hodnoty, spotrebná daň, daň z dovozu, mínus subvencie.

Tab. 18 Vývoj hrubého domáceho produktu podľa odvetví (index, ROMR = 100, stále ceny)

Odvetvie ekonomickej činnosti	4.Q 07	2007	1.Q 08	2.Q 08	3.Q 08	4.Q 08	2008
	4.Q 06	2006	1.Q 07	2.Q 07	3.Q 07	4.Q 07	2007
HDP	114,3	110,4	109,3	107,9	106,6	102,5	106,4
v tom:							
Pôdohospodárstvo	120,0	109,2	106,4	97,1	106,0	113,9	109,2
Priemysel	117,9	113,0	111,4	106,9	90,7	79,8	96,3
Stavebníctvo	105,8	107,8	107,3	106,6	108,7	129,3	114,0
Obchod, hotely a reštaurácie a doprava	116,7	114,1	116,2	113,6	119,4	118,8	117,0
Finančné prostried. a nehnuteľnosti	109,1	104,2	105,5	107,2	116,8	111,6	110,5
Ver. správa, školstvo, zdravotníctvo a ostatné spoloč., soc. a osobné služby	101,2	108,2	106,3	108,0	107,8	104,8	106,7
Čisté dane z produktov ¹⁾	134,4	110,7	99,9	101,7	103,7	93,7	99,4

Zdroj: ŠÚ SR.

1) Daň z pridanej hodnoty, spotrebná daň, daň z dovozu, mínus subvencie.

danej hodnoty, spotrebnú daň a daň z dovozu, poklesli po očistení od subvencií o 6,3 % (pred štvrtkom rast o 3,7 %) z dôvodu základného efektu predzásobenia cigaretami. Dynamika medzispotreby sa spomalila o 3,8 percentuálneho bodu a dosiahla rast 0,1 %.

Rast pridanej hodnoty dosiahli všetky odvetvia okrem priemyslu. Najvyšší rast zaznamenala pridaná hodnota v stavebníctve (29,3 %), v obchode, v hoteloch a reštauráciách a v doprave (18,8 %) a v pôdohospodárstve (13,9 %).

HRUBÝ NÁRODNÝ DÔCHODOK

Hrubý národný dôchodok¹⁴ (HND) sa vo 4. štvrtroku 2008 podľa revidovaných údajov Štatistického úradu SR medziročne zvýšil o 3,9 % v bežných cenách. V porovnaní s predchádzajúcim obdobím sa jeho tempo rastu spomalilo o 12,6

percentuálneho bodu (z dôvodu výrazného zrýchlenia dynamiky prvotných dôchodkov platených rezidentmi nerezidentom). Hrubý národný disponibilný dôchodok (HNDD) medziročne vzrástol o 2,5 % v bežných cenách.

Z nižšieho objemu HND v porovnaní s HDP vyplýva, že vo 4. štvrtroku 2008 bol prílev príjmov osôb pracujúcich v zahraničí (kompenzácie pracovníkov) do ekonomiky nižší ako odlev príjmov z ekonomickej aktivity na území domácej ekonomiky do zahraničia (výnosy z majetku, reinvestovaný zisk a úroky).

MZDY, PRODUKTIVITA PRÁCE

Priemerná mesačná nominálna mzda zamestnanca hospodárstva SR vo 4. štvrtroku 2008 medziročne vzrástla o 4,6 % na 796,36 €, ale oproti predchádzajúcemu štvrtroku zaznamenala

¹⁴ Hrubý národný dôchodok (HND) je jedným z používaných makroekonomických indikátorov na meranie výkonnosti ekonomiky pri využití národného konceptu, kým HDP je založený na domácom koncepte, ktorý predstavuje konečný výsledok činnosti rezidentských jednotiek vyprodukovaný v sledovanom období. HND sa vypočíta ako HDP v trhových cenách mínus prvotné dôchodky platené rezidentmi nerezidentom plus prvotné dôchodky prijaté rezidentmi od nerezidentov. Hrubý národný disponibilný dôchodok (HNDD) je bilančná položka nefinančných národných účtov. Pri jeho výpočte sa HND znižuje o bežné transfery platené nerezidentským jednotkám a zvyšuje sa o bežné transfery prijaté od nerezidentských jednotiek.

Tab. 19 Porovnanie HDP, HND a HNDD mil. EUR (bežné ceny)

	2007		2008				
	4. Q	Rok	1. Q	2. Q	3. Q	4. Q	Rok
Hrubý domáci produkt (HDP)	16 565	61 501	15 602	16 722	17 658	17 349	67 331
Hrubý národný dôchodok (HND)	16 004	59 798	15 597	16 086	17 327	16 632	65 642
Hrubý národný disponibilný dôchodok (HNDD)	15 863	59 004	15 317	15 796	17 018	16 260	64 391
HDP – indexy rastu	110,6	111,7	112,9	111,3	109,7	104,7	109,5
HND – indexy rastu	107,6	111,2	112,4	106,9	116,5	103,9	109,8
HNDD – indexy rastu	107,7	111,1	112,0	105,9	117,0	102,5	109,1
Podiel HND/HDP v %	96,6	97,2	100,0	96,2	98,1	95,9	97,5
Podiel HNDD/HDP v %	95,8	95,9	98,2	94,5	96,4	93,7	95,6

Zdroj: ŠÚ SR.

Tab. 20 Vývoj priemerných mesačných miezd a produktivity práce v hospodárstve SR (index, ROMR = 100)

	2007		2008				
	4. Q	Rok	1. Q	2. Q	3. Q	4. Q	Rok
Mzda nominálna	108,0	107,2	110,0	109,5	108,8	104,6	108,1
Mzda reálna	104,5	104,3	105,8	104,8	103,5	99,8	103,3
Produktivita práce, b. c.	108,2	109,0	109,9	108,4	106,8	102,9	106,7
Produktivita práce, s. c.	111,8	107,7	106,4	105,1	103,3	100,8	103,7
Reálna produktivita práce - reálna mzda (p. b.)	7,3	3,4	0,6	0,3	-0,2	1,0	0,4
CPI (priemer za obdobie)	103,3	102,8	104,0	104,5	105,1	104,8	104,6

Zdroj: ŠÚ SR, prepočet NBS.

Poznámka: Produktivita práce počítaná z údajov HDP a zamestnanosti podľa štvrťročného štatistického výkazníctva.

spomalenie rastu o 4,2 percentuálneho bodu. Spomalenie zaznamenali všetky odvetvia s výnimkou ťažby nerastných surovín, hotelov a reštaurácií a školstva.

Najvyšší rast nominálnej mzdy vo 4. štvrťroku 2008 zaznamenali: ťažba nerastných surovín (12,7 %), obchod (9,0 %), ostatné spoločenské služby (8,6 %), zdravotníctvo a sociálna pomoc (7,7 %), stavebníctvo (7,2 %) a školstvo (6,1 %).

Dynamika reálnej mzdy vo 4. štvrťroku 2008 poklesla o 0,2 %. Pokles reálnej mzdy zaznamenala vo 4. štvrťroku 2008 väčšina odvetví národného hospodárstva.

Oproti 3. štvrťroku 2008 sa tempo rastu produktivity práce v nominálnom vyjadrení spomalilo o 3,9 percentuálneho bodu, v reálnom vyjadrení o 2,5 percentuálneho bodu. Dynamika rastu

Graf 31 Vývoj reálnych miezd a reálnej produktivity práce (%)

Zdroj: ŠÚ SR, prepočet NBS.

Tab. 21 Vývoj priemerných kompenzácií na zamestnanca a produktivity práce v hospodárstve SR (metodika ESA 95) (index, ROMR = 100)

	2007		2008				
	4. Q	Rok	1. Q	2. Q	3. Q	4. Q	Rok
Kompenzácie na zamestnanca, nominálne	109,8	108,7	110,9	110,4	109,2	106,2	109,0
Kompenzácie na zamestnanca, reálne	105,7	105,9	106,5	105,2	104,3	102,4	104,4
Produktivita práce, b. c.	108,1	109,4	109,8	108,1	106,8	102,5	106,5
Produktivita práce, s. c.	111,7	108,1	106,3	104,8	103,2	100,4	103,5
Reálna produktivita práce - reálne kompenzácie na zamestnanca (p. b.)	6,0	2,2	-0,2	-0,4	-1,1	-2,0	-0,9
ULC nominálne	98,2	100,6	104,4	105,3	105,8	105,8	105,3
Deflátor konečnej spotreby domácností	103,9	102,6	104,2	104,9	104,7	103,7	104,4

Zdroj: ŠÚ SR, prepočet NBS.

Poznámka: Produktivita práce počítaná z údajov HDP a zamestnanosti podľa metodiky ESA 95.

Tab. 22 Vývoj reálnej produktivity práce a reálnych kompenzácií na zamestnanca vo 4. štvrtroku 2008 (index, ROMR = 100)

	Reálna produktivita práce	Reálne kompenzácie na zamestnanca
NH spolu	100,4	102,4
Pôdohospodárstvo a rybolov	114,0	103,2
Priemysel	80,8	100,9
Stavebníctvo	117,9	95,7
Obchod, hotely a reštaurácie a doprava	114,2	102,6
Finančné sprostredkovanie a nehnuteľnosti	106,5	103,3
Verejná správa, školstvo, zdravotníctvo a ostatné spoločenské, sociálne a osobné služby	104,8	105,5

Zdroj: ŠÚ SR, prepočet NBS.

reálnej produktivity práce predstihla dynamiku reálnej mzdy o 1 percentuálny bod.

Vo 4. štvrtroku 2008 nominálne kompenzácie na zamestnanca (metodika ESA 95) medziročne vzrástli o 6,2 % a v porovnaní s predchádzajúcim štvrtrokom sa ich dynamika spomalila o 3 percentuálne body.

Produktivita práce počítaná podľa metodiky ESA 95 na medziročnej báze vzrástla v nominálnom vyjadrení o 2,5 %, v reálnom o 0,4 %. Reálna produktivita práce v odvetvovom členení počítaná z údajov v ESA 95 zaznamenala vo 4. štvrtroku 2008 pokles v priemysle. V službách dosiahol rast produktivity práce 9,7 %.

Jednotkové náklady práce v metodike ECB (ULC ECB) počítané ako podiel rastu nominálnych kompenzácií na zamestnanca k rastu reálnej produktivity práce (HDP na celkovú zamestnanosť) z údajov v ESA 95 vzrástli vo 4. štvrtroku 2008 medziročne o 5,8 %, avšak v porovnaní s 3. štvrtrokom 2008 zostali nezmenené. Dôvodom takéhoto vývoja je najmä výrazné spomalenie reálnej produktivity práce v porovnaní s rovnakým obdobím minulého roka.

PRÍJMY A VÝDAVKY DOMÁCNOSTÍ

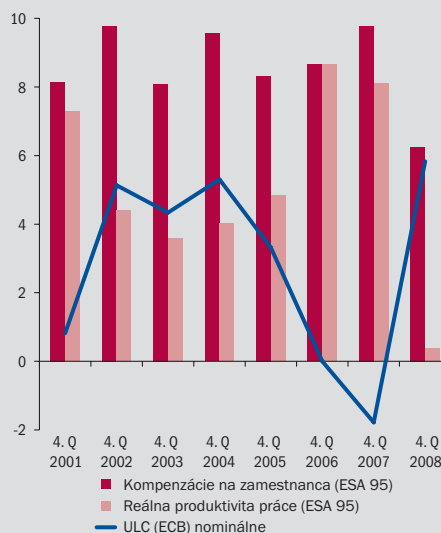
Podľa predbežných údajov ŠÚ SR dosiahli vo 4. štvrtroku 2008 bežné príjmy domácností

15,6 mld. € pri medziročnom nominálnom raste o 11,9 %. Oproti 3. štvrtroku 2008 sa ich dynamika spomalila o 0,5 percentuálneho bodu. V rámci bežných príjmov dosiahol najrýchlejšiu dynamiku rastu hrubý zmiešaný dôchodok (21,5 %).

Bežné výdavky domácností (výdavky, ktoré platí obyvateľstvo iným sektorom a priamo ich nespotrebuje) medziročne vzrástli o 11,4 % a dosiahli 4,5 mld. €. V porovnaní s predchádzajúcim štvrtrokom sa ich dynamika spomalila o 1,2 percentuálneho bodu. Medziročný rast bežných výdavkov súvisel s rastom bežných daní z dôchodkov a majetku a s rastom sociálnych príspevkov.

Po úhrade bežných výdavkov z bežných príjmov zostal domácnostiam na ďalšie použitie hrubý disponibilný dôchodok vo výške 11,1 mld. €, ktorý medziročne vzrástol o 12,1 % (v 3. štvrtro-

Graf 32 Jednotkové náklady práce a ich komponenty v metodike ECB (%)

Zdroj: ŠÚ SR, prepočet NBS.

Tab. 23 Tvorba a použitie dôchodkov v sektore domácností (bežné ceny)

	mld. EUR		Index ¹		Podiel v %	
	4.Q 2007	4.Q 2008	4.Q 07 / 4.Q 06	4.Q 08 / 4.Q 07	4.Q 2007	4.Q 2008
Odmeny zamestnancov (všetky sektory)	7,1	7,6	110,9	106,7	50,9	48,5
z toho: hrubé mzdy a platy	5,6	6,0	110,5	106,8	39,9	38,1
Hrubý zmiešaný dôchodok	4,0	4,9	111,4	121,5	28,7	31,2
Dôchodky z majetku – príjmové	0,4	0,5	143,2	110,4	3,1	3,1
Sociálne dávky	2,0	2,2	111,0	111,7	14,1	14,0
Ostatné bežné transfery – príjmové	0,5	0,5	126,0	111,0	3,2	3,2
Bežné príjmy spolu	14,0	15,6	112,3	111,9	100,0	100,0
Dôchodky z majetku – výdavkové	0,2	0,2	93,1	106,4	5,1	4,9
Bežné dane z dôchodkov, majetku atď.	0,7	0,8	118,2	116,6	17,3	18,2
Sociálne príspevky	2,7	3,0	113,0	110,9	67,2	66,8
Ostatné bežné transfery – výdavkové	0,4	0,5	110,4	109,0	10,4	10,1
Bežné výdavky spolu	4,0	4,5	112,4	111,4	100,0	100,0
Hrubý disponibilný dôchodok	9,9	11,1	112,3	112,1	-	-
Úprava vyplývajúca zo zmien čistého majetku domácností v rezervách penzijných fondov	0,3	0,3	92,9	106,1	-	-
Konečná spotreba domácností	9,0	9,7	109,9	108,5	-	-
Hrubé úspory domácností	1,2	1,7	126,5	136,9	-	-

Zdroj: ŠÚ SR.

1) Indexy počítané z hodnôt vyjadrených v mil. Sk.

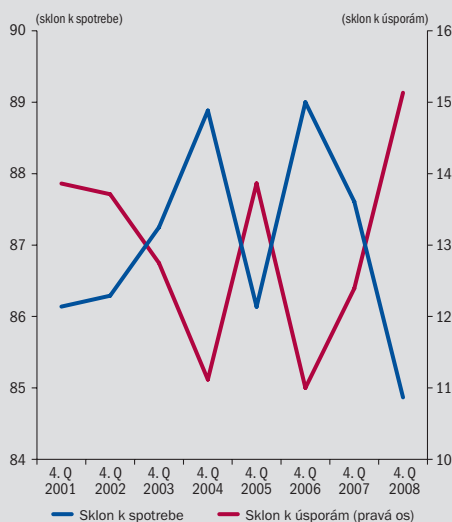

ku 2008 vzrástol o 12,3 %). Z disponibilného dôchodku použili domácnosti na konečnú spotrebu 87,2 %, zvyšok smeroval do hrubých úspor, ktoré medziročne vzrástli o 36,9 %. Miera hrubých úspor domácností dosiahla 15,1 % a v porovnaní s 3. štvrtkom 2008 bola o 9 percentuálnych bodov vyššia.

ZAMESTNANOSŤ, NEZAMESTNANOSŤ

Zamestnanosť podľa štatistického zisťovania medziročne vzrástla vo 4. štvrtroku 2008 o 1,7 % a podľa metodiky národných účtov (ESA 95) o 2,1 %. Medziročný rast zamestnanosti bol podľa výberového zisťovania pracovných síl (VZPS) 2,8 % a v porovnaní s 3. štvrtkom 2008 sa spomalil o 1,7 percentuálneho bodu. Počet pracujúcich v zahraničí medziročne poklesol o 12,2 %. Z hľadiska štruktúry pracujúcich ovplyvnil vývoj

Graf 33 Sklon domácností k úsporám a spotrebe (%)

Zdroj: ŠÚ SR, prepočet NBS.

Tab. 24 Vývoj hrubého disponibilného dôchodku (index, ROMR = 100, bežné ceny)

	2007		2008				
	4. Q	Rok	1. Q	2. Q	3. Q	4. Q	Rok
Hrubý disponibilný dôchodok	112,3	112,0	110,3	112,7	112,3	112,1	111,9
Konečná spotreba domácností	109,9	109,9	112,9	110,9	111,1	108,5	110,8
Hrubé úspory domácností	126,5	141,2	76,2	126,9	133,5	136,9	122,3
Podiel hrubých úspor na hrubom disponibilnom dôchodku (%)	12,4	8,4	4,7	9,6	6,2	15,1	9,2

Zdroj: ŠÚ SR, prepočet NBS.

Tab. 25 Vývoj zamestnanosti a nezamestnanosti (priemer za obdobie)

	2007		2008				
	4. Q	Rok	1. Q	2. Q	3. Q	4. Q	Rok
Zamestnanosť podľa štatistického výkazníctva ¹⁾ tis. osôb	2 252,5	2 222,7	2 260,9	2 274,4	2 294,1	2 290,6	2 280,0
index ROMR = 100	102,2	102,5	102,7	102,7	103,2	101,7	102,6
Pracujúci podľa VZPS tis. osôb	2 398,4	2 357,3	2 391,3	2 404,8	2 472,9	2 466,0	2 433,8
index ROMR = 100	102,8	102,4	102,8	102,9	104,5	102,8	103,2
Zamestnanosť podľa ESA 95 tis. osôb	2 204,7	2 177,0	2 207,7	2 226,9	2 262,6	2 251,0	2 237,1
index ROMR = 100	102,3	102,1	102,8	102,9	103,2	102,1	102,8
Nezamestnanosť podľa VZPS tis. osôb	275,3	291,9	280,5	270,8	244,1	234,4	257,5
index ROMR = 100	86,3	82,6	92,6	93,0	81,9	85,1	88,2
Miera nezamestnanosti podľa VZPS v %	10,3	11,0	10,5	10,1	9,0	8,7	9,6
Miera evidovanej nezamestnanosti v % ²⁾	7,9	8,4	7,8	7,4	7,5	7,9	7,7

Zdroj: ŠÚ SR.

1) Od roku 2007 vrátane profesionálnych vojakov.

2) Prepočet NBS z mesačných údajov Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

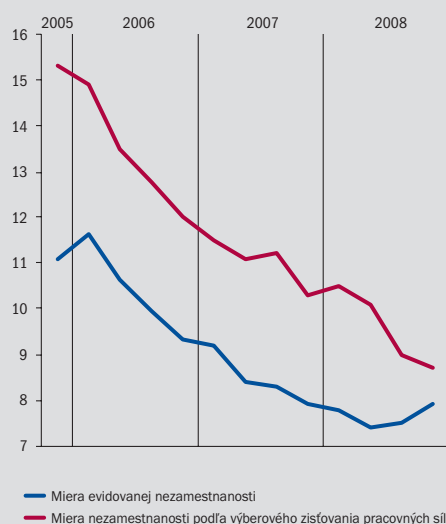

celkovej zamestnanosti (VZPS) vo 4. štvrtroku 2008 vyšší počet podnikateľov, ktorý sa zvýšil o 10,3 %. Počet zamestnancov medziročne vzrástol o 2,0 %.

Z hľadiska odvetvového členenia zamestnanosť vzrástla vo 4. štvrtroku 2008 (metodika ESA 95) medziročne najviac v stavebníctve, doprave, skladovaní, poštách a telekomunikáciách, v hoteloch a reštauráciách, v nehnuteľnostiach a prenájme a vo finančnom sprostredkovaní. Ostatné spoločenské služby, priemysel, zdravotníctvo, školstvo a poľnohospodárstvo nedosiahli úroveň zamestnanosti spred roka.

Podľa výberového zisťovania pracovných síl sa počet nezamestnaných vo 4. štvrtroku 2008 medziročne znížil o 14,9 %. Pokles počtu nezamestnaných sa premietol do miery nezamestnanosti, ktorá vo 4. štvrtroku 2008 predstavovala 8,7 %

Graf 34 Vývoj miery nezamestnanosti (%)

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny a ŠÚ SR.

Tab. 26 Vývoj zamestnanosti podľa odvetví (metodika ESA 95) (index, ROMR = 100)

	2007		2008				
	4. Q	Rok	1. Q	2. Q	3. Q	4. Q	Rok
Spolu	102,3	102,1	102,8	102,9	103,2	102,1	102,8
Poľnohospodárstvo, poľovníctvo	92,0	93,5	100,8	101,4	101,0	99,9	100,8
Priemysel	102,0	102,4	103,2	102,6	101,7	98,8	101,6
Ťažba nerastných surovín	105,6	103,6	102,0	99,6	95,7	94,2	97,8
Priemyselná výroba	102,6	103,0	103,9	103,3	102,3	99,2	102,2
Výroba a rozvod elektriny, plynu a vody	92,3	93,5	94,0	92,8	93,6	93,7	93,5
Stavebníctvo	107,1	107,1	105,9	106,4	109,1	109,6	107,8
Obchod	109,0	106,6	104,5	105,6	104,3	103,2	104,4
Hotely a reštaurácie	100,8	101,1	110,0	108,9	103,5	105,0	106,8
Doprava, skladovanie, pošty a telekomunikácie	102,9	102,6	106,8	107,5	105,1	106,2	106,4
Finančné sprostredkovanie	100,2	100,7	104,1	103,6	103,9	104,3	104,0
Nehnutelnosti, prenájom a obchodné činnosti	98,8	98,1	103,0	102,8	109,0	104,9	104,9
Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenia	97,8	99,4	99,5	100,5	101,0	101,8	100,7
Školstvo	96,8	98,0	97,7	98,1	100,5	99,7	99,0
Zdravotníctvo a sociálna pomoc	109,2	108,1	96,4	97,1	99,1	99,6	98,1
Ostatné spoločenské služby	91,2	91,3	99,4	95,3	97,0	98,1	97,4

Zdroj: ŠÚ SR.

Tab. 27 Výsledky finančného hospodárenia (mil. EUR, bežné ceny)

	2006	2007	2008 ¹⁾	Index 2008 2007
Hospodársky výsledok (pred zdanením)				
Nefinančné a finančné korporácie spolu	8 908,6	10 886,9	8 916,9	81,9
z toho				
Nefinančné korporácie	9 305,9	10 243,8	9 484,7	92,6
Finančné korporácie	-397,3	643,1	-567,8	-
v tom				
NBS	-1 498,0	-646,0	-1 227,4	-
Finančné korporácie bez NBS	1 100,6	1289,2	659,6	51,2

Zdroj: ŠÚ SR a NBS.

1) Neauditovaný hospodársky výsledok.

a v porovnaní s 3. štvrťrokom 2008 poklesla o 0,3 percentuálneho bodu. Podľa evidencie úradov práce, sociálnych vecí a rodiny, dosiahla miera nezamestnanosti vo 4. štvrťroku 2008 v priemere 7,9 %, čo však bolo o 0,4 percentuálneho bodu viac ako v predchádzajúcom štvrťroku.

Pokračujúci trend rastu ponuky práce (t. j. osôb v produktívnom a poproduktívnom veku) sa vo 4. štvrťroku 2008 v porovnaní s 3. štvrťrokom 2008 premietol predovšetkým do nárastu počtu ekonomicky neaktívnych osôb (t. j. osôb, ktoré neboli na trhu práce). V dôsledku tohto vývoja sa miera ekonomickej aktivity, ktorá dosiahla 59,1 %, znížila v porovnaní s predchádzajúcim štvrťrokom o 0,4 percentuálneho bodu. Miera zamestnanosti vo 4. štvrťroku 2008 dosiahla 62,9 % a v porovnaní s 3. štvrťrokom 2008 sa spomalila o 0,2 percentuálneho bodu.

FINANČNÉ HOSPODÁRENIE

Podľa predbežných údajov ŠÚ SR vytvorili nefinančné a finančné korporácie v 1. až 4. štvrťroku 2008 zisk v objeme 8,91 mld. €. Vytvorený zisk bol v porovnaní s rovnakým obdobím roku 2007 nižší o 18,2 %, čo súviselo s nižšou tvorbou zisku v nefinančných korporáciách o 7,4 % a s dosiahnutou stratou vo finančných korporáciách na úrovni 0,57 mld. €.

Nižšia tvorba zisku nefinančných korporácií súvisela v rozhodujúcej miere s poklesom zisku

v priemyselnej výrobe, v odvetviach dopravy, skladovania, pôšt a telekomunikácií, hotelov, reštaurácií a ostatných spoločenských, sociálnych a osobných služieb. V odvetviach veľkoobchodu, maloobchodu, predaja motorových vozidiel, pohonných látok, stavebníctva, nehnuteľností, prenájmu, obchodných činností, poľnohospodárstva a školstva zisk naopak rástol.

Najväčší podiel na tvorbe zisku v roku 2008 v rámci nefinančných korporácií mali podnikateľské subjekty obchodu s hospodárskym výsledkom pred zdanením 2,77 mld. € (v porovnaní s rokom 2007 zisk vzrástol o 23,4 %), subjekty priemyselnej výroby s hospodárskym výsledkom pred zdanením 2,36 mld. € (-26,0 %) a subjekty pôsobiace vo výrobe a rozvoje elektriny, plynu a vody 1,51 mld. € (-15,2 %).

Finančné korporácie dosiahli v roku 2008 stratu 0,57 mld. € (v roku 2007 dosiahli zisk 0,64 mld. €). Na výslednej celkovej strate sa podieľal menší hospodársky výsledok poisťovacích korporácií, penzijných fondov (zisk klesol z 0,31 mld. € v roku 2007 na 0,01 mld. € v roku 2008) a ostatných finančných sprostredkovateľov (v roku 2007 dosiahli zisk 0,27 mld. € a v roku 2008 stratu 0,07 mld. €). NBS sa na výslednom hospodárskom výsledku finančných korporácií v roku 2008 podieľala celkovou stratou 1,23 mld. € (v roku 2007 zaznamenala stratu v objeme 0,65 mld. €). Komerčné finančné inštitúcie zaznamenali v roku 2008 zisk 0,71 mld. € (v roku 2007 dosiahli rovnaký objem zisku).

Tab. 28 Štatistická odvetvová klasifikácia ekonomických činností

	Výsledok hospodárenia pred zdanením	
	1. – 4.Q 2008 (v mil. EUR)	Index $\frac{1. – 4.Q 2008}{1. – 4.Q 2007}$
Nefinančné korporácie spolu	9 485	92,6
Poľnohospodárstvo, poľovníctvo a lesníctvo, rybolov, chov rýb	156	3,9x
Priemysel spolu	3 998	78,9
<i>Ťažba nerastných surovín</i>	134	130,0
<i>Priemyselná výroba</i>	2 355	74,0
Výroba potravín, nápojov a tabakových výrobkov	151	82,9
Výroba textílií a odevov	1	20,1
Spracúvanie kože a kožených výrobkov	19	126,3
Spracúvanie dreva a výrobkov z dreva	34	66,9
Výroba celulózy, papiera a výrobkov z papiera, vydavateľstvo a tlač	163	111,5
Výroba koksu, rafinovaných ropných produktov a jadrového paliva	149	53,7
Výroba chemikálií, chemických výrobkov a chemických vlákien	80	109,3
Výroba výrobkov z gumy a plastov	72	65,0
Výroba ostatných nekovových minerálnych výrobkov	283	107,4
Výroba kovov a kovových výrobkov	608	55,6
Výroba strojov a zariadení	183	78,0
Výroba elektrických a optických zariadení	160	54,2
Výroba dopravných prostriedkov	362	90,4
Výroba inde neklasifikovaná	89	286,0
<i>Výroba a rozvod elektriny, plynu a vody</i>	1 509	84,8
Stavebníctvo	678	134,2
Veľkoobchod a maloobchod, oprava motorových vozidiel, motocyklov a spotrebného tovaru	2 770	123,4
Hotely a reštaurácie	37	65,3
Doprava, skladovanie, pošty a telekomunikácie	707	52,9
Nehnuteľnosti, prenájom a obchodné činnosti	1 008	111,8
Školstvo	8	5,3x
Zdravotníctvo a sociálna pomoc	40	-
Ostatné spoločenské, sociálne a osobné služby	83	60,7

Zdroj: ŠÚ SR.

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
EUROSYSTEM

ŠTATISTICKÉ ÚDAJE

PREHLAD ZÁKLADNÝCH MAKROEKONOMICKÝCH UKAZOVATEĽOV SR

TABUĽKA 1 Vybrané ukazovatele hospodárskeho a menového vývoja SR

(medziročné zmeny v %, ak nie je uvedené inak)

	Hrubý domáci produkt	HICP	Ceny priemyselných výrobcov	Zamestnanosť ESA 95	Miera nezamestnanosti (%)	Index priemyselnej produkcie	Tržby za vybrané odvetvia	Indikátor ekonomického sentimentu (2005=100)	M3 na analytické účely ¹⁾	Úvery nefinančným spoločnostiam	Úvery domácnostiam	Bilancia štátneho rozpočtu (mil. EUR)	Miera deficitu (% z HDP)	Miera dlhu (% z HDP)	Bežný účet (% z HDP)	Obchodná bilancia (% z HDP)	USD/EUR výmenný kurz
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
2005	6,5	2,8	4,7	1,4	16,2	3,2	-	102,7	7,8	-	-	-1 125,27	-2,80	34,16	-8,49	-4,98	1,2441
2006	8,5	4,3	8,4	2,3	13,3	10,1	-	114,8	15,3	-	-	-1 052,25	-3,53	30,44	-7,72	-4,54	1,2556
2007	10,4	1,9	2,0	2,1	11,0	12,7	-	99,9	12,9	25,0	28,5	-780,06	-1,95	29,35	-5,33	-1,15	1,3705
2008	6,4	3,9	6,1	2,8	9,6	1,9	-	65,4	4,9	15,2	25,4	703,71	-2,30	28,74	-6,52	-1,06	1,4708
2007 Q4	14,3	2,4	2,2	2,3	11,2	10,4	-	103,7	11,7	25,0	28,5	-780,06	-	-	-7,91	-3,10	1,4486
2008 Q1	9,3	3,4	4,9	2,8	10,3	7,1	-	101,8	10,5	29,8	28,6	112,86	-	-	-2,76	-0,04	1,4976
2008 Q2	7,9	4,0	6,2	2,9	10,5	6,3	-	94,0	6,6	25,3	28,7	-136,10	-	-	-10,31	-1,15	1,5622
2008 Q3	6,6	4,5	6,7	3,2	10,1	2,7	-	95,0	6,4	22,2	28,4	142,73	-	-	-5,34	-0,29	1,5050
2008 Q4	2,5	3,9	6,7	2,1	9,0	-7,6	-	72,6	4,9	15,2	25,4	703,71	-	-	-7,45	-2,67	1,3180
2008 Aug.	-	4,4	6,7	-	7,4	1,0	-	93,4	8,2	25,4	28,6	169,29	-	-	-	-	1,4975
2008 Sep.	-	4,5	6,8	-	7,5	5,5	-	96,7	6,4	22,2	28,4	142,73	-	-	-	-	1,4370
2008 Okt.	-	4,2	7,5	-	7,5	-0,2	-	80,7	5,1	20,2	27,8	262,23	-	-	-	-	1,3322
2008 Nov.	-	3,9	6,7	-	7,8	-7,2	-	71,6	6,1	19,8	26,4	318,66	-	-	-	-	1,2732
2008 Dec.	-	3,5	6,0	-	8,4	-16,8	-	65,4	4,9	15,2	25,4	703,71	-	-	-	-	1,3449
2009 Jan.	-	2,7	3,7	-	9,0	-27,0	-20,6	64,7	3,1	8,6	24,3	100,32	-	-	-	-	1,3239
2009 Feb.	-	2,4	.	-	.	.	.	58,5	.	.	.	-185,10	-	-	-	-	1,2785

1) Agregát M3 na analytické účely zahŕňa pod položkou obeživo len reálnu emisiu v držbe verejnosti (podľa metodiky používanej do konca roka 2008).

MENOVÁ A BANKOVÁ ŠTATISTIKA

TABUĽKA 2 Úrokové sadzby ECB

(v %, ak nie je uvedené inak)

Platné od	Jednodňové sterilizačné operácie	Zmena (p. b.)	Hlavné refinančné operácie				Jednodňové refinančné operácie	Zmena (p. b.)
			Tendre s fixnou úrokovou sadzbou		Tendre s variabilnou úrokovou sadzbou			
			Fixná sadzba	Zmena (p. b.)	Minimálna akceptovaná sadzba	Zmena (p. b.)		
1	2	3	4	5	6	7	8	
1. 1. 1999	2,00	-	3,00	-	-	-	4,50	-
4. 1. 1999 ¹⁾	2,75	0,75	3,00	0,00	-	-	3,25	-1,25
22. 1. 1999	2,00	-0,75	3,00	0,00	-	-	4,50	1,25
9. 4. 1999	1,50	-0,50	2,50	-0,50	-	-	3,50	-1,00
5. 11. 1999	2,00	0,50	3,00	0,50	-	-	4,00	0,50
4. 2. 2000	2,25	0,25	3,25	0,25	-	-	4,25	0,25
17. 3. 2000	2,50	0,25	3,50	0,25	-	-	4,50	0,25
28. 4. 2000	2,75	0,25	3,75	0,25	-	-	4,75	0,25
9. 6. 2000	3,25	0,50	4,25	0,50	-	-	5,25	0,50
28. 6. 2000 ²⁾	3,25	0,00	-	-	4,25	0,00	5,25	0,00
1. 9. 2000	3,50	0,25	-	-	4,50	0,25	5,50	0,25
6. 10. 2000	3,75	0,25	-	-	4,75	0,25	5,75	0,25
11. 5. 2001	3,50	-0,25	-	-	4,50	-0,25	5,50	-0,25
31. 8. 2001	3,25	-0,25	-	-	4,25	-0,25	5,25	-0,25
18. 9. 2001 ³⁾	2,75	-0,50	-	-	3,75	-0,50	4,75	-0,50
9. 11. 2001	2,25	-0,50	-	-	3,25	-0,50	4,25	-0,50
6. 12. 2002	1,75	-0,50	-	-	2,75	-0,50	3,75	-0,50
7. 3. 2003	1,50	-0,25	-	-	2,50	-0,25	3,50	-0,25
6. 6. 2003	1,00	-0,50	-	-	2,00	-0,50	3,00	-0,50
6. 12. 2005	1,25	0,25	-	-	2,25	0,25	3,25	0,25
8. 3. 2006	1,50	0,25	-	-	2,50	0,25	3,50	0,25
15. 6. 2006	1,75	0,25	-	-	2,75	0,25	3,75	0,25
9. 8. 2006	2,00	0,25	-	-	3,00	0,25	4,00	0,25
11. 10. 2006	2,25	0,25	-	-	3,25	0,25	4,25	0,25
13. 12. 2006	2,50	0,25	-	-	3,50	0,25	4,50	0,25
14. 3. 2007	2,75	0,25	-	-	3,75	0,25	4,75	0,25
13. 6. 2007	3,00	0,25	-	-	4,00	0,25	5,00	0,25
9. 7. 2008	3,25	0,25	-	-	4,25	0,25	5,25	0,25
8. 10. 2008	2,75	-0,50	-	-	-	-	4,75	-0,50
9. 10. 2008 ⁴⁾	3,25	0,50	-	-	-	-	4,25	-0,50
15. 10. 2008 ⁵⁾	3,25	0,00	3,75	-0,50	-	-	4,25	0,00
12. 11. 2008	2,75	-0,50	3,25	-0,50	-	-	3,75	-0,50
1. 1. 2009	2,00	-0,75	2,50	-0,75	-	-	3,00	-0,75
21. 1. 2009	1,00	-1,00	2,00	-0,50	-	-	3,00	-1,00
11. 3. 2009	0,50	-0,50	1,50	-0,50	-	-	2,50	-0,50

Zdroj: ECB.

1) Dňa 22. decembra 1998 ECB oznámila, že v období 4. až 21. januára 1999 v rámci výnimočného opatrenia znižuje rozpätie medzi jednodňovými sadzbami na 50 bázičkových bodov, aby umožnila trhovým účastníkom prispôsobiť sa novému režimu.

2) Dňa 8. júna 2000 ECB oznámila, že od vysporiadania operácií 28. júna 2000 budú hlavné refinančné operácie vykonávané ako tendre s variabilnou úrokovou sadzbou. Minimálna akceptovaná sadzba predstavuje minimálnu úrokovú sadzbu, ktorú môže protistrana ponúknuť v tendri.

3) Zmena zo dňa 18. septembra 2001 začala platiť pri tendri uskutočnenom v rovnaký deň.

4) Od 9. októbra 2008 znížila ECB rozpätie medzi jednodňovými sadzbami z 200 bázičkových bodov na 100 bázičkových bodov.

5) Dňa 8. októbra 2008 vyhlásila ECB, že počnúc operáciami vysporiadanými 15. októbra 2008 budú hlavné refinančné operácie vykonávané ako tendre s fixnou úrokovou sadzbou pri plnej akceptácii ponúk s úrokovou sadzbou pre hlavné refinančné operácie. Táto zmena nahrádza prechádzajúce rozhodnutie (z rovnakého dňa) o znížení minimálnej akceptovanej sadzby o 50 bázičkových bodov pre hlavné refinančné operácie vykonávané ako tendre s variabilnou sadzbou.

TABUĽKA 3 Úrokové sadzby z nových vkladov a úverov v eurách

Úrokové sadzby z nových vkladov (v %)

	Vklady domácností						Vklady nefinančných spoločností				Repo operácie
	Vklady splatné na požiadanie	Vklady s dohodnutou splatnosťou			Vklady s výpovednou lehotou		Vklady splatné na požiadanie	Vklady s dohodnutou splatnosťou			
		do 1 roka	nad 1 rok do 2 rokov	nad 2 roky	do 3 mesiacov	nad 3 mesiace		do 1 roka	nad 1 rok do 2 rokov	nad 2 roky	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
2005 Dec.	0,41	1,90	-	1,79	0,96	1,10	0,64	2,55	-	0,66	-
2006 Dec.	0,50	3,92	3,98	3,61	1,54	1,97	1,32	4,39	3,28	2,62	-
2007 Dec.	0,47	3,28	3,58	2,20	1,42	2,05	0,78	3,60	3,79	2,30	-
2008 Feb.	0,46	3,44	3,58	2,23	1,44	2,12	0,84	3,69	3,00	1,78	-
2008 Mar.	0,47	3,41	3,73	2,28	1,45	2,14	0,83	3,64	1,70	1,35	-
2008 Apr.	0,49	3,47	3,71	0,54	1,45	2,12	0,77	3,78	3,02	4,35	-
2008 Máj	0,50	3,48	3,98	1,16	1,45	2,13	0,92	3,84	3,42	1,99	-
2008 Jún	0,53	3,50	4,05	2,04	1,45	2,14	1,46	3,86	4,42	4,59	-
2008 Júl	0,53	3,50	4,08	2,02	1,45	2,16	1,33	3,85	3,97	4,24	-
2008 Aug.	0,51	3,66	4,45	0,72	2,02	2,29	0,89	3,86	4,19	1,37	-
2008 Sept.	0,51	3,61	4,46	1,21	2,13	2,53	0,80	3,76	5,15	1,90	-
2008 Okt.	0,53	3,64	3,99	1,20	2,17	2,58	0,94	3,58	4,02	2,00	-
2008 Nov.	0,64	3,36	3,96	3,35	2,19	2,66	0,80	2,96	4,18	2,30	-
2008 Dec.	0,58	3,12	4,37	2,49	1,71	2,63	0,47	2,14	4,04	2,04	-
2009 Jan.	0,53	2,06	3,69	3,61	1,73	2,49	0,41	1,63	2,95	1,46	-

Úrokové sadzby z nových úverov domácnostiam (v %)

	Spolu ²⁾	Prečerpania bežných účtov a kreditné karty	Spotrebiteľské úvery				Úvery na nákup nehnuteľností					Ostatné úvery		
			Pohyblivá sadzba a ZFS ¹⁾ do 1 roka	ZFS ¹⁾ nad 1 rok do 5 rokov	ZFS ¹⁾ nad 5 rokov	Ročná percentuálna miera nákladov	Pohyblivá sadzba a ZFS ¹⁾ do 1 roka	ZFS ¹⁾ nad 1 rok do 5 rokov	ZFS ¹⁾ nad 5 rokov do 10 rokov	ZFS ¹⁾ nad 10 rokov	Ročná percentuálna miera nákladov	Pohyblivá sadzba a ZFS ¹⁾ do 1 roka	ZFS ¹⁾ nad 1 rok do 5 rokov	ZFS ¹⁾ nad 5 rokov
				3	4			5	6	7			8	9
2005 Dec.	7,38	10,93	10,68	15,76	11,46	13,73	4,92	5,77	6,46	7,99	5,47	8,49	9,75	7,40
2006 Dec.	8,36	14,10	12,04	15,68	15,29	15,19	6,81	6,36	7,43	7,45	7,24	7,26	7,26	6,39
2007 Dec.	7,52	14,34	10,08	16,20	14,14	14,91	5,80	6,16	7,34	7,41	6,40	6,65	6,93	6,77
2008 Feb.	7,68	14,56	10,71	15,45	14,16	14,87	5,99	6,16	8,55	8,96	6,49	6,89	6,82	6,96
2008 Mar.	7,45	14,48	10,48	15,98	14,04	14,79	5,93	6,17	8,90	8,33	6,40	6,71	6,54	6,12
2008 Apr.	7,52	14,43	10,32	15,99	14,00	14,74	5,94	6,04	8,55	8,42	6,35	6,99	6,37	7,23
2008 Máj	7,43	14,46	10,17	15,71	13,70	14,07	5,98	5,98	9,27	7,78	6,46	6,91	6,23	6,81
2008 Jún	7,39	14,43	10,15	16,32	13,96	14,36	6,03	6,01	8,68	8,99	6,50	6,84	6,33	6,86
2008 Júl	7,57	14,40	10,09	16,30	13,93	14,32	6,12	6,20	8,34	9,08	6,71	6,72	6,61	6,80
2008 Aug.	8,00	14,67	7,73	14,81	14,46	14,96	6,27	6,44	8,66	8,96	6,88	6,81	6,92	7,19
2008 Sept.	8,01	14,65	8,11	14,85	14,24	15,04	6,23	6,31	7,68	8,73	6,76	6,87	7,23	6,89
2008 Okt.	7,85	14,66	8,20	15,00	14,29	15,33	6,29	6,23	7,26	7,91	6,64	6,82	6,96	6,60
2008 Nov.	8,12	14,65	7,85	15,77	14,70	15,21	6,28	6,38	7,33	8,10	6,70	6,99	7,04	6,64
2008 Dec.	7,92	14,36	7,70	15,49	15,21	15,37	6,31	6,45	7,11	7,92	6,75	6,11	7,01	6,72
2009 Jan.	7,81	13,94	8,34	15,81	14,44	.	6,30	6,37	6,87	7,86	.	5,34	7,06	6,75

Zdroj: NBS.

1) Začiatková fixácia sadzby.

2) Spolu bez prečerpania bežných účtov a kreditných kariet.

TABUĽKA 3 Úrokové sadzby z nových vkladov a úverov v eurách

Úrokové sadzby z nových úverov nefinančným spoločnostiam (v %)

	Spolu ²⁾	Prečerpania bežných účtov a kreditné karty	Úvery do 1 mil.			Úvery nad 1 mil.		
			Pohyblivá sadzba a ZFS ¹⁾ do 1 roka	ZFS ¹⁾ nad 1 rok do 5 rokov	ZFS ¹⁾ nad 5 rokov	Pohyblivá sadzba a ZFS ¹⁾ do 1 roka	ZFS ¹⁾ nad 1 rok do 5 rokov	ZFS ¹⁾ nad 5 rokov
	1	2	3	4	5	6	7	8
2005 Dec.	4,53	4,93	5,05	5,92	6,20	4,05	3,81	5,34
2006 Dec.	5,89	6,62	6,33	7,18	6,52	5,60	6,43	5,73
2007 Dec.	5,52	5,67	6,07	5,87	6,44	5,39	5,86	4,54
2008 Feb.	5,58	5,83	5,96	6,31	5,82	5,45	5,54	-
2008 Mar.	5,63	5,71	6,06	6,30	6,40	5,47	-	4,70
2008 Apr.	5,47	5,73	5,28	6,38	5,93	5,58	-	-
2008 Máj	5,59	5,79	5,97	6,81	6,39	5,33	6,49	5,51
2008 Jún	5,60	6,07	6,03	6,57	6,28	5,45	5,75	4,66
2008 Júl	5,76	5,99	5,94	6,57	5,16	5,66	6,37	-
2008 Aug.	5,66	6,02	6,16	6,80	6,53	5,40	6,32	-
2008 Sept.	5,64	5,84	5,99	7,00	7,18	5,48	6,89	-
2008 Okt.	5,85	5,73	6,06	7,27	6,35	5,77	7,69	6,41
2008 Nov.	4,94	5,31	5,72	7,30	5,53	4,71	5,86	6,13
2008 Dec.	4,56	4,83	4,93	8,11	6,48	4,07	6,53	7,58
2009 Jan.	3,61	4,04	4,70	6,20	8,99	3,02	7,38	5,95

Zdroj: NBS.

1) Začiatková fixácia sadzby.

2) Spolu bez prečerpaní bežných účtov a kreditných kariet.

TABUĽKA 4 Menové agregáty a protipoložky k M3¹⁾

v mil. EUR; stavy ku koncu obdobia

	M2				M3-M2	M3	Dlhodobé finančné pasíva	Pohľadávky PFI a cenné papiere za sektor verej- nej správy	Pohľadávky PFI a cenné papiere za sektor ostatní rezidenti	Z toho pohľa- dávky banky	Čisté zahraničné aktíva
	Obeživo	M1	M2-M1	M2							
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Stav ku koncu obdobia											
2005	3 977,8	16 126,5	9 929,4	26 055,9	1 541,5	27 597,4	6 339,4	9 077,2	17 318,6	16 845,2	8 677,8
2006	4 354,1	18 280,6	11 864,8	30 145,4	1 666,1	31 811,5	5 575,6	8 457,3	21 275,6	20 830,6	8 496,1
2007 Q3	4 569,6	19 010,4	13 488,5	32 498,9	2 004,1	34 503,0	5 616,0	8 400,1	24 414,7	23 948,8	9 441,5
2007 Q4	4 704,0	20 666,5	13 025,8	33 692,4	2 247,5	35 939,8	6 061,9	8 685,6	26 066,5	25 569,2	8 703,5
2008 Q1	4 541,9	19 602,3	13 901,7	33 504,0	2 497,4	36 001,4	6 026,3	7 465,7	27 222,6	26 646,5	8 041,3
2008 Q2	4 385,6	19 767,4	13 870,1	33 637,4	2 698,1	36 335,5	4 930,5	7 536,9	28 397,3	27 776,3	6 223,2
2008 Júl	4 297,7	19 277,2	14 701,1	33 978,3	2 698,5	36 676,8	5 084,5	7 613,0	28 922,3	28 300,8	5 921,3
2008 Aug.	4 243,7	18 822,5	15 493,7	34 316,2	2 646,8	36 963,1	5 391,3	7 759,6	29 270,3	28 663,8	6 225,5
2008 Sep.	4 074,0	19 149,5	14 998,5	34 148,0	2 559,7	36 707,6	5 804,7	7 865,2	29 551,3	28 917,2	6 523,2
2008 Okt.	4 122,4	19 186,5	14 958,5	34 144,9	2 139,8	36 284,7	6 218,8	8 129,9	30 019,0	29 379,0	6 216,9
2008 Nov.	3 694,6	19 102,2	15 520,7	34 622,9	2 051,5	36 674,4	6 603,3	8 496,5	30 312,6	29 701,3	6 298,6
2008 Dec.	1 600,4	19 116,1	16 435,6	35 551,7	2 132,3	37 684,0	6 612,1	9 037,1	30 071,7	29 471,3	5 987,8

Menové agregáty a protipoložky k M3 – príspevok tuzemských PFI k menovým agregátom a protipoložkám eurozóny²⁾

v mil. EUR; stavy ku koncu obdobia

	M2				M3-M2	M3	Dlhodobé finančné pasíva	Pohľadávky PFI a cenné papiere za sektor verej- nej správy	Pohľadávky PFI a cenné papiere za sektor ostatní rezidenti	Z toho pohľa- dávky banky	Čisté zahraničné aktíva
	Obeživo ²⁾	M1	M2-M1	M2							
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Stav ku koncu obdobia											
2006	4 278	18 305	11 896	30 200	1 212	31 412	2 789	12 180	21 736	20 902	4 028
2007 Q3	4 511	19 093	13 582	32 675	1 437	34 113	2 288	14 225	25 081	24 190	4 387
2007 Q4	4 620	20 791	13 191	33 982	1 509	35 491	2 488	14 726	26 781	25 793	4 390
2008 Q1	4 482	19 659	14 035	33 694	1 708	35 402	849	12 345	28 137	27 201	2 411
2008 Q2	4 325	19 836	13 973	33 809	1 650	35 459	1 117	12 741	29 230	28 285	2 564
2008 Júl	4 227	19 370	14 754	34 124	1 708	35 832	1 271	12 607	29 856	28 915	2 278
2008 Aug.	4 180	18 864	15 537	34 401	1 557	35 958	1 472	12 306	30 277	29 291	2 890
2008 Sep.	3 999	19 233	15 281	34 514	1 497	36 011	1 683	11 845	30 527	29 534	3 732
2008 Okt.	4 018	19 201	15 352	34 553	1 004	35 557	2 183	12 107	30 912	29 906	3 701
2008 Nov.	3 573	19 089	15 972	35 061	1 058	36 119	2 656	12 456	31 104	30 212	4 105
2008 Dec.	1 427	19 097	16 914	36 010	912	36 922	2 379	15 083	30 873	29 997	1 105
2009 Jan.	6 250	22 625	16 533	39 158	1 201	40 359	5 955	12 267	30 571	29 681	3 021

Poznámky:

1) Údaje do konca roka 2008 (pred vstupom Slovenska do eurozóny) zodpovedajú vykázaným štatistickým údajom menových agregátov Slovenska, ktoré boli prepočítané zo Sk do eur konverzným kurzom 30,1260 SKK/EUR.

2) Údaje od januára 2009 (po vstupe Slovenska do eurozóny od 1. januára 2009) predstavujú príspevok Slovenska k menovým agregátom EMU. Výpočet objemu obeživa od januára 2009, na základe stanoveného kľúča ECB, obsahuje hodnotu bankoviek na základe podielu NBS na celkovej emisii eurozóny. Ostatné komponenty a protipoložky boli ovplyvnené zmenami súvisiacimi s vykazovaním rezidentov eurozóny.

Zdroj: NBS.

TABUĽKA 5 Vklady

(v mil. EUR a medziročné zmeny v %; stavy a miery rastu ku koncu obdobia, transakcie počas obdobia)

	Nefinančné spoločnosti						Domácnosti					
	Vklady spolu	Vklady splatné na požiadanie	Vklady s dohodnutou splatnosťou		Vklady s výpovednou lehotou		Vklady spolu	Vklady splatné na požiadanie	Vklady s dohodnutou splatnosťou		Vklady s výpovednou lehotou	
			do 2 rokov	nad 2 roky	do 3 mesiacov	nad 3 mesiace			do 2 rokov	nad 2 roky	do 3 mesiacov	nad 3 mesiace
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
	Stav ku koncu obdobia											
2006	9 932,8	6 056,7	3 850,2	19,6	5,9	0,4	15 565,7	6 210,6	5 982,4	2 187,0	378,2	807,5
2007	11 021,7	7 041,2	3 951,0	23,3	5,5	0,7	17 608,8	7 215,7	6 893,7	2 405,5	315,3	778,7
2008 Q1	10 119,0	6 210,3	3 882,1	23,2	2,9	0,5	18 123,7	7 327,3	7 324,4	2 396,2	305,9	770,0
2008 Q2	9 718,3	6 058,6	3 626,2	29,7	3,2	0,5	18 717,4	7 757,7	7 573,6	2 329,9	292,7	763,4
2008 Q3	10 011,9	5 955,7	4 026,5	26,6	2,6	0,4	19 416,0	7 734,1	8 189,8	2 454,6	287,7	749,8
2008 Okt.	9 393,0	5 772,4	3 595,0	22,9	2,2	0,4	20 039,9	7 813,9	8 723,4	2 470,1	286,2	746,3
2008 Nov.	9 649,3	6 165,4	3 457,9	23,4	2,2	0,4	20 691,6	7 760,0	9 436,9	2 470,5	284,6	739,7
2008 Dec.	10 770,7	7 060,1	3 683,8	24,2	2,3	0,4	22 905,3	8 533,2	10 767,6	2 529,7	298,3	776,5
2009 Jan.	8 998,6	6 146,3	2 816,5	33,2	2,2	0,4	22 977,3	8 459,7	10 909,5	2 533,2	296,0	778,8
	Transakcie											
2006	1 134,3	683,0	439,1	10,8	1,3	0,1	2 061,4	487,8	1 473,1	322,3	-107,0	-114,8
2007	1 088,8	984,5	100,7	3,7	-0,4	0,3	2 043,1	1 005,1	911,3	218,4	-62,9	-28,8
2008 Q1	-902,7	-830,8	-68,8	-0,2	-2,6	-0,2	514,9	111,6	430,7	-9,2	-9,4	-8,7
2008 Q2	-400,7	-151,7	-255,9	6,6	0,3	0,0	593,6	430,4	249,2	-66,4	-13,2	-6,5
2008 Q3	293,6	-102,9	400,3	-3,1	-0,6	-0,1	698,7	-23,7	616,2	124,7	-5,0	-13,6
2008 Okt.	-618,9	-183,3	-431,5	-3,7	-0,4	0,0	623,9	79,9	533,6	15,5	-1,5	-3,5
2008 Nov.	256,3	393,0	-137,1	0,5	0,0	0,0	651,7	-54,0	713,5	0,4	-1,6	-6,7
2008 Dec.	1 121,4	894,7	225,9	0,8	0,1	0,0	2 213,7	773,2	1 330,7	59,2	13,7	36,9
2009 Jan.	-1 772,1	-913,7	-867,3	9,0	-0,1	0,1	72,0	-73,5	141,9	3,5	-2,2	2,3
	Medziročné zmeny											
2007	11,0	16,3	2,6	18,9	-7,1	69,9	13,1	16,2	15,2	10,0	-16,6	-3,6
2008 Q1	0,6	6,0	-7,1	39,2	-51,3	10,8	13,5	13,9	18,9	6,5	-12,7	-1,5
2008 Q2	-6,3	1,4	-17,2	144,0	-43,6	-17,2	13,6	15,7	18,1	3,6	-10,5	-2,7
2008 Q3	-3,1	1,4	-9,3	106,6	-54,0	-38,3	14,5	10,9	24,0	7,6	-9,5	-3,2
2008 Okt.	-9,8	3,1	-25,1	74,7	-56,8	-71,1	18,0	12,9	30,3	8,3	-9,3	-3,4
2008 Nov.	-3,6	1,7	-11,8	6,9	-62,1	-44,2	20,7	10,9	39,5	7,3	-8,9	-4,1
2008 Dec.	-2,3	0,3	-6,8	3,6	-58,5	-44,3	30,1	18,3	56,2	5,2	-5,4	-0,3
2009 Jan.	-13,1	-1,9	-30,6	47,3	-64,7	-9,7	28,0	16,3	51,9	5,8	-5,6	-0,5

Zdroj: NBS.

Poznámka: Všetky údaje sú prepočítané podľa novej metodiky (sú súčtom rezidentov-tuzemsko a rezidentov-ostatné členské štáty eurozóny).

TABUĽKA 6 Úvery*(v mil. EUR a medziročné zmeny v %; stavy a miery rastu ku koncu obdobia, transakcie počas obdobia)*

	Nefinančné spoločnosti				Domácnosti			
	Úvery spolu	Úvery do 1 roka	Úvery nad 1 rok do 5 rokov	Úvery nad 5 rokov	Úvery spolu	Spotrebiteľské úvery	Úvery na bývanie	Ostatné úvery
	1	2	3	4	5	6	7	8
	Stav ku koncu obdobia							
2006	10 899,6	4 500,9	2 135,6	4 263,2	7 901,4	1 190,8	5 209,3	1 501,3
2007	13 448,6	5 783,5	2 746,1	4 919,1	10 101,3	1 379,4	6 773,3	1 948,6
2008 Q1	14 298,1	6 269,6	2 921,5	5 107,0	10 593,6	1 429,2	7 124,2	2 040,2
2008 Q2	14 861,1	6 522,4	3 003,0	5 335,7	11 372,0	1 537,1	7 646,6	2 188,3
2008 Q3	15 447,0	6 583,4	3 341,3	5 522,3	12 080,7	1 648,1	8 128,2	2 304,4
2008 Okt.	15 637,9	6 532,3	3 394,1	5 711,5	12 317,2	1 671,5	8 298,2	2 347,5
2008 Nov.	15 763,5	6 584,1	3 448,4	5 731,0	12 479,9	1 689,8	8 408,8	2 381,3
2008 Dec.	15 455,3	6 237,3	3 482,7	5 735,3	12 630,9	1 709,3	8 539,5	2 382,1
2009 Jan.	15 234,1	6 231,2	3 353,3	5 649,6	12 687,9	1 700,0	8 607,5	2 380,1
	Transakcie							
2006	99,4	-28,2	-31,4	159,1	158,5	7,2	156,4	-5,2
2007	288,4	61,0	178,2	49,1	203,9	16,9	151,3	35,7
2008 Q1	126,7	87,8	-14,8	53,7	200,3	26,3	126,1	47,8
2008 Q2	359,8	190,1	67,3	102,4	274,7	32,8	182,7	59,1
2008 Q3	24,7	-89,2	53,0	60,9	224,2	32,5	151,5	40,2
2008 Okt.	191,1	-51,0	52,9	189,2	249,7	35,2	170,1	44,4
2008 Nov.	128,3	54,5	54,3	19,5	166,3	20,7	111,4	34,3
2008 Dec.	-280,7	-337,2	35,1	21,4	156,4	22,2	130,8	3,3
2009 Jan.	-263,0	-37,0	-132,0	-95,0	56,0	-9,0	68,0	-3,0
	Medziročné zmeny							
2007	25,0	32,1	29,2	15,5	28,5	17,8	30,3	31,0
2008 Q1	29,8	33,6	36,4	22,1	28,6	16,4	30,3	32,1
2008 Q2	25,3	25,6	33,3	20,9	28,7	22,8	29,5	30,6
2008 Q3	22,2	21,8	38,3	14,6	28,4	25,8	29,0	28,4
2008 Okt.	20,2	17,4	35,8	15,5	27,8	26,4	28,3	26,9
2008 Nov.	19,8	15,1	34,3	17,7	26,4	25,8	27,0	24,9
2008 Dec.	15,2	8,1	26,9	17,0	25,4	25,9	26,1	22,8
2009 Jan.	8,6	2,2	14,4	12,8	24,3	24,5	25,1	21,4

Zdroj: NBS.

Poznámka: Všetky údaje sú prepočítané podľa novej metodiky (sú súčtom rezidentov-tuzemsko a rezidentov-ostatné členské štáty eurozóny).

CENY A NÁKLADY PRÁCE

TABUĽKA 7 Harmonizovaný index spotrebiteľských cien

(medziročná zmena v %, ak nie je uvedené inak)

	Spolu					Spolu (percentuálna zmena oproti predchádzajúcemu obdobiu)						Administratívne ceny ¹⁾	
	Index 2005=100	Spolu (medziročná zmena)	Spolu bez energií a nespracovaných potravín (jadrová inflácia)	Tovary	Služby	Úhrn	Spracované potraviny	Nespracované potraviny	Priemyselné tovary bez energií	Energie	Služby	HICP bez administratívnych cien	Administratívne ceny
váha v % ²⁾	100,0	100,0	76,3	67,7	32,3	100,0	16,2	7,5	27,7	16,3	32,3	76,1	23,9
2005	100,0	2,8	1,7	1,7	5,3	-	-	-	-	-	-	0,9	9,3
2006	104,3	4,3	2,1	4,6	3,5	-	-	-	-	-	-	1,5	12,6
2007	106,2	1,9	1,9	1,4	2,9	-	-	-	-	-	-	1,9	2,0
2008	110,4	3,9	3,9	3,5	4,8	-	-	-	-	-	-	3,5	5,4
2007 Q4	107,3	2,4	2,5	1,8	3,6	1,2	3,9	2,0	0,4	0,5	0,9	2,9	0,9
2008 Q1	109,2	3,4	3,5	3,1	4,0	1,8	3,2	2,9	0,4	2,1	1,8	3,4	3,5
2008 Q2	110,3	4,0	4,0	3,8	4,4	1,0	1,1	4,2	0,0	1,1	0,8	3,8	4,6
2008 Q3	110,7	4,5	4,2	4,2	5,0	0,4	0,1	-3,4	0,0	1,3	1,4	4,2	5,4
2008 Q4	111,5	3,9	3,9	3,0	5,7	0,6	1,7	-3,1	0,0	0,5	1,6	2,6	7,9
2008 Júl	110,7	4,4	4,2	4,3	4,6	0,0	0,0	-2,9	0,0	0,3	0,5	4,3	4,9
2008 Aug.	110,6	4,4	4,2	4,3	4,8	-0,1	0,1	-2,8	-0,1	0,0	0,4	4,3	5,0
2008 Sep.	111,0	4,5	4,3	4,1	5,5	0,4	0,1	-2,1	-0,2	1,4	1,0	4,0	6,5
2008 Okt.	111,4	4,2	4,1	3,4	5,7	0,3	0,8	-0,3	0,1	0,3	0,4	3,3	7,2
2008 Nov.	111,5	3,9	3,9	3,0	5,7	0,1	1,0	-0,6	0,0	-0,6	0,4	2,6	8,2
2008 Dec.	111,4	3,5	3,8	2,5	5,7	-0,1	0,4	0,0	0,0	-1,0	0,2	2,0	8,5
2009 Jan.	111,8	2,7	3,4	1,3	5,7	0,3	0,7	1,4	-0,1	-1,1	1,1	.	-1,9
2009 Feb.	111,8	2,4	3,0	0,9	5,5	0,0	-0,3	0,3	-0,4	0,0	0,3	.	-2,2

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS.

1) Počítané na základe spoločnej metodiky ECB.

2) Vztahujúce sa k obdobiu roka 2009.

TABUĽKA 7 Harmonizovaný index spotrebiteľských cien*(medziročná zmena v %, ak nie je uvedené inak)*

	Tovary						Služby					
	Potraviny (vrátane alkoholu a tabaku)			Priemyselné tovary			Bývanie		Doprava	Pošty a telekomunikácie	Osobné a rekreačné služby	Rôzne
	Spolu	Spracované potraviny	Nespracované potraviny	Úhrn	Priemyselné tovary bez energií	Energie	Nájomné					
váha v % ²⁾	23,7	16,2	7,5	44,00	27,7	16,3	5,8	0,9	4,5	3,8	13,4	4,8
	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
2005	-0,7	-1,7	1,1	3,1	-0,5	8,2	7,6	5,7	3,4	-1,1	5,6	12,0
2006	2,3	1,4	4,1	6,0	0,6	13,1	5,8	2,4	2,4	-1,1	3,5	6,3
2007	4,1	4,7	3,0	-0,1	-1,1	1,3	2,4	4,0	3,8	-0,3	3,3	4,2
2008	6,4	8,0	3,0	2,0	0,4	4,5	4,7	2,6	4,6	-0,8	5,6	7,2
2007 Q4	5,5	6,5	3,6	-0,2	-1,3	1,4	2,5	4,7	3,9	2,9	3,6	5,1
2008 Q1	6,3	8,5	1,9	1,4	-0,2	3,7	4,3	2,8	4,0	-0,6	4,5	6,1
2008 Q2	7,3	9,0	4,1	1,9	0,5	4,1	4,6	2,3	4,2	-0,8	5,1	7,1
2008 Q3	7,6	8,5	5,6	2,5	0,8	5,1	4,9	2,4	4,1	-0,9	6,0	7,7
2008 Q4	4,3	6,2	0,4	2,2	0,4	5,1	5,1	3,0	6,2	-0,9	6,8	8,0
2008 Júl	8,1	8,7	6,8	2,4	0,9	4,7	4,9	2,2	4,3	-0,9	5,3	7,4
2008 Aug.	7,9	8,7	6,3	2,4	0,9	4,7	5,0	2,3	3,5	-1,0	5,8	7,5
2008 Sep.	6,7	8,1	3,8	2,8	0,7	6,0	4,9	2,7	4,5	-0,9	6,8	8,2
2008 Okt.	4,8	6,8	0,7	2,7	0,5	6,2	5,1	3,0	5,0	-0,9	6,9	8,6
2008 Nov.	4,3	6,2	0,4	2,3	0,4	5,2	5,1	3,0	6,6	-0,8	6,7	7,8
2008 Dec.	3,9	5,8	0,0	1,7	0,3	3,8	5,1	3,0	7,1	-0,8	6,7	7,5
2009 Jan.	2,8	4,6	-0,8	0,4	-0,1	1,1	5,1	5,3	6,9	-0,8	6,4	8,4
2009 Feb.	2,2	3,7	-1,1	0,2	-0,5	1,1	4,7	5,4	6,0	-0,8	6,3	8,7

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS.

1) Počítané na základe spoločnej metodiky ECB.

2) Vztahujúce sa k obdobiu roka 2009.

TABUĽKA 8 Index spotrebiteľských cien*(medziročná zmena v %, ak nie je uvedené inak)*

	Spolu					Spolu (sezónne očistené percentuálna zmena oproti predchádzajúcemu obdobiu)							Čistá inflácia bez pohonných hmôt	Čistá inflácia
	Index 2005=100	Spolu	Jadrová inflácia	Regulované ceny	Príspevok zmeny nepriamych daní	Spolu	Potraviny	Obchodovateľné tovary bez pohonných hmôt	Pohonné hmoty	Trhové služby	Regulované ceny			
váha v %	100	100	75,6	24,4	-	100	14,4	31,5	3,4	26,3	24,4	57,8	61,2	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
2005	100	2,7	1,0	8,2	-	-	-	-	-	-	-	1,5	1,8	
2006	104,5	4,5	2,5	10,5	0,2	-	-	-	-	-	-	2,6	2,8	
2007	107,4	2,8	2,9	1,7	0,2	-	-	-	-	-	-	3,1	2,6	
2008	112,3	4,6	4,6	4,5	0	-	-	-	-	-	-	3,6	3,8	
2007 Q4	108,6	3,3	3,9	1,3	0,0	1,2	4,6	0,1	2,8	1,0	0,7	3,0	3,1	
2008 Q1	110,8	4,0	4,3	3,1	0,0	2,0	3,4	0,4	2,7	2,9	2,4	2,8	3,3	
2008 Q2	111,8	4,5	4,7	3,9	0,0	0,9	2,6	0,1	3,4	0,9	0,6	3,0	3,5	
2008 Q3	112,7	5,1	5,3	4,5	-0,1	0,8	-1,2	0,2	2,1	2,6	0,8	3,9	4,3	
2008 Q4	113,8	4,8	4,1	6,4	0,1	1,0	-1,1	-0,2	-13,7	3,2	2,5	4,8	4,2	
2008 Aug.	112,6	5,0	5,3	4,0	-0,1	0,2	-0,9	-0,1	-1,7	1,5	0,3	3,8	4,2	
2008 Sep.	113,3	5,4	5,5	5,3	-0,1	0,7	-0,8	-0,2	-2,4	1,9	1,6	4,6	4,9	
2008 Okt.	113,7	5,1	4,9	5,7	0,0	0,4	0,0	0,0	-3,3	0,8	0,7	4,9	4,8	
2008 Nov.	113,9	4,9	4,1	6,6	0,1	0,2	-0,3	-0,1	-9,2	0,8	0,9	4,9	4,3	
2008 Dec.	113,7	4,4	3,3	6,8	0,2	-0,2	-0,1	-0,2	-8,9	0,1	0,2	4,7	3,5	
2009 Jan.	113,8	3,4	2,5	5,2	0,3	0,4	0,7	0,0	-4,9	1,0	0,5	4,2	2,8	
2009 Feb.	113,9	3,1	2,2	4,9	0,3	0,1	0,4	-0,4	-0,1	0,5	0,0	3,7	2,4	

	Jadrová inflácia							Regulované ceny					
	Potraviny	Obchodovateľné tovary					Trhové služby	Bývanie	Hotely, kaviarne a reštaurácie	Rozličné	Elektrická energia	Plyn	Teplota
		Obchodovateľné tovary bez pohonných hmôt	Rekreácia a kultúra	Nábytok	Doprava	Pohonné hmoty							
váha v %	14,3	30,0	5,9	5,4	5,4	2,6	30,8	11,7	6,0	8,3	3,1	3,2	4,4
	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
2005	-1,2	-2,0	-1,6	-3,5	0,7	6,3	6,0	8,6	3,5	3,0	.	.	.
2006	1,5	-0,8	-0,8	-0,9	-0,2	6,0	6,5	10,6	1,1	3,8	.	.	.
2007	4,0	-0,2	-0,9	-0,1	-5,5	-4,8	6,8	12,7	2,5	2,2	-0,2	1,7	4,7
2008	8,1	0,5	-0,2	-0,1	0,9	6,8	7,3	14,8	5,1	1,6	2,6	-0,2	8,2
2007 Q4	7,4	-0,2	-1,4	-0,6	-0,6	4,5	6,6	11,9	2,5	3,4	-0,2	-1,8	2,6
2008 Q1	8,7	0,2	-0,3	-0,5	3,6	11,9	5,8	10,8	3,9	2,2	2,6	-0,2	2,8
2008 Q2	10,2	0,5	-0,4	-0,2	3,3	10,6	6,0	11,3	3,9	1,9	2,6	-0,2	4,5
2008 Q3	9,7	0,7	0,1	0,5	3,3	11,3	7,6	14,9	5,4	2,2	2,6	-0,2	7,9
2008 Q4	3,7	0,5	0,0	-0,3	-6,7	-6,6	10,0	22,1	7,1	0,3	2,6	-0,2	17,5
2008 Aug.	10,2	0,8	0,9	0,6	-0,4	11,9	7,4	14,6	4,7	2,2	2,6	-0,2	6,1
2008 Sep.	8,2	0,7	-0,9	0,0	-2,3	8,9	9,3	18,6	7,4	2,2	2,6	-0,2	12,2
2008 Okt.	5,2	0,6	0,0	-0,7	-4,5	4,2	9,9	20,7	7,2	1,6	2,6	-0,2	15,1
2008 Nov.	3,5	0,5	-0,4	-0,5	-8,6	-6,8	10,2	23,1	7,0	-0,1	2,6	-0,2	18,1
2008 Dec.	2,5	0,4	-0,5	-0,7	-11,1	-16,7	9,8	22,5	6,9	-0,7	2,6	-0,2	19,2
2009 Jan.	1,2	-0,1	-1,5	-0,4	-8,5	-21,3	9,2	20,5	6,3	-0,1	6,7	0,9	6,7
2009 Feb.	1,2	-0,4	-1,7	0,1	-3,6	-21,3	8,5	17,5	6,1	0,8	6,7	0,9	6,7

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS.

TABUĽKA 9 Ceny výrobcov a nehnuteľností na bývanie

(medziročná zmena v %)

	Priemyselní výrobcovia podľa sekcií a subsekcii aktivít (CPA)						Vodné, stočné ¹⁾	Poľnohospodárske výrobky			Stavebné práce	Stavebné materiály	Nehnuteľnosti na bývanie
	Priemysel spolu	Priemysel export	Priemysel tuzemsko	Ťažba a dobývanie	Priemyselná výroba	Energie		Produkty poľnohosp. a rybárstva	Produkty rastlinnej výroby	Produkty živočíšnej výroby			
váhy v %	-	-	100,0	0,2	63,2	37,2	0,1	100,0	-	-	-	-	-
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2005	5,3	6,1	4,7	6,0	2,1	8,3	-	-2,4	-10,8	1,4	4,3	4,4	-10,3
2006	5,7	2,7	8,4	38,4	2,1	14,5	-	-0,2	1,1	-0,7	3,9	2,9	16,8
2007	-1,2	-4,1	2,0	-3,3	0,3	4,6	-	5,4	24,0	-2,0	4,0	5,6	23,9
2008	2,8	0,3	6,1	16,3	2,0	11,4	-	4,1	1,6	5,3	5,6	3,3	22,1
2007 Q4	-0,1	-1,8	2,2	-3,8	1,4	3,6	-	10,6	25,8	0,3	4,0	5,1	32,5
2008 Q1	3,6	2,5	4,9	7,1	3,0	7,5	-	13,1	44	6,8	4,7	4,2	34,5
2008 Q2	4,0	2,4	6,2	12,6	3,2	10,1	-	13,8	45,9	9,8	5,7	5,0	31,2
2008 Q3	3,4	1,2	6,7	18,0	2,4	11,9	-	8,9	13,2	5,8	6,3	2,6	19,9
2008 Q4	0,2	-4,8	6,7	27,7	-0,6	16,1	-	-12,4	-26,1	-0,9	5,7	1,3	6,4
2008 Aug.	3,0	1,6	6,7	17,4	2,9	11,7	-	6,4	6,9	5,8	6,8	3,2	-
2008 Sep.	2,1	0,0	6,8	23,3	1,8	13,4	-	-0,6	-5,0	3,2	6,6	1,8	-
2008 Okt.	2,3	-0,2	7,5	26,1	1,3	15,7	-	-11,0	-23,5	0,8	6,3	2,2	-
2008 Nov.	-1,1	-5,7	6,7	29,8	-0,9	16,6	-	-14,0	-29,2	-0,8	5,7	1,1	-
2008 Dec.	-3,0	-8,4	6,0	29,3	-2,2	16,9	-	-12,4	-25,8	-3,0	5,0	0,7	-
2009 Jan.	-4,5	-10,7	3,7	21,4	-3,7	13,6	5,8	-19,1	-36,5	-9,5	4,8	1,2	-

	Priemyselní výrobcovia podľa konečného použitia (MIG)							
	Priemysel spolu	Priemysel export	Priemysel tuzemsko	Produkcia súvisiaca s energetikou	Medzispotreba (okrem energie)	Investičné prostriedky	Predmety dlhodobej spotreby	Predmety krátkodobej spotreby
váhy v %	-	-	100,0	42,4	23,9	17,2	0,8	15,2
	14	15	16	17	18	19	20	21
2005	5,3	6,1	4,7	9,7	2,5	2,0	-4,7	-2,5
2006	5,7	2,7	8,4	15,9	2,0	1,1	-2,7	0,0
2007	-1,2	-4,1	2,0	3,1	2,5	-0,6	-6,0	2,2
2008	2,8	0,3	6,1	12,2	2,5	-2,7	-4,1	3,4
2007 Q4	-0,1	-1,8	2,2	3,8	1,7	-0,8	-5,9	3,2
2008 Q1	3,6	2,5	4,9	9,2	1,9	-1,1	-2,9	4,1
2008 Q2	4,0	2,4	6,2	11,3	3,2	-2,1	-3,4	4,4
2008 Q3	3,4	1,2	6,7	13,6	3,3	-4,5	-3,1	3,6
2008 Q4	0,2	-4,8	6,7	14,8	1,6	-3,2	-5,1	1,6
2008 Aug.	3,0	1,6	6,7	13,1	5,0	-4,9	0,3	3,5
2008 Sep.	2,1	0,0	6,8	14,5	3,8	-5,7	0,9	3,3
2008 Okt.	2,3	-0,2	7,5	15,7	3,6	-4,6	1,2	2,9
2008 Nov.	-1,1	-5,7	6,7	15,0	2,3	-4,2	1,3	1,2
2008 Dec.	-3,0	-8,4	6,0	13,7	2,2	-4,0	1,3	0,6
2009 Jan.	-4,5	-10,7	3,7	9,9	-1,8	-1,7	-0,1	0,2

1) Od 1.1.2009 v súlade s NACE Rev. 2.
Zdroj: ŠÚ SR, NBS.

TABUĽKA 10 Mzdy a produktivita

(ROMR = 100, zmena v %)

	Spolu	Pôdohospodárstvo a rybolov	Priemysel	Stavebníctvo	Obchod, hotely a reštaurácie a doprava	Finančné sprostredkovanie a nehnuteľnosti	Verejná správa, školstvo, zdravotníctvo a ostatné služby
	1	2	3	4	5	6	7
Jednotkové náklady práce (ULC)							
2005	4,3	7,4	-1,6	-10,6	8,7	17,9	6,9
2006	1,5	-9,8	-4,1	-2,0	6,3	-5,6	6,9
2007	0,6	1,6	-0,6	4,8	-1,5	11,9	-3,1
2008	5,2	0,2	14,1	-8,3	-3,1	3,3	6,2
2007 Q4	-1,8	-12,1	-3,6	7,4	-0,2	5,6	4,3
2008 Q1	4,4	-5,5	1,8	-7,6	-2,3	9,0	12,1
2008 Q2	5,3	12,9	6,4	-2,7	2,6	3,6	5,3
2008 Q3	5,8	2,9	21,2	-4,2	-5,5	1,1	4,3
2008 Q4	5,8	-6,1	29,6	-15,8	-6,8	0,6	4,4
Kompenzácie na zamestnanca (b.c.)							
2005	9,7	12,7	7,4	5,5	10,1	8,3	12,2
2006	7,6	8,4	11,1	11,8	1,6	5,2	8,8
2007	8,8	16,5	9,4	5,7	7,3	18,1	5,3
2008	9,0	6,0	8,2	-3,1	7,9	8,9	14,4
2008 Q1	10,9	-0,3	9,8	-6,4	7,5	11,5	21,5
2008 Q2	10,4	8,1	10,9	-2,5	9,6	8,0	15,8
2008 Q3	9,2	8,5	9,1	-4,3	8,6	9,4	13,0
2008 Q4	6,2	7,0	4,7	-0,7	6,4	7,2	9,4
Produktivita práce (s.c.)							
2005	5,1	5,0	9,1	18,3	1,4	-8,0	5,3
2006	6,1	20,2	15,9	14,3	-4,1	11,4	1,9
2007	8,1	15,7	10,2	0,9	9,3	5,9	8,9
2008	3,5	5,8	-5,1	5,7	11,3	5,4	7,7
2008 Q1	6,3	5,5	7,9	1,2	10,1	2,2	8,4
2008 Q2	4,8	-4,3	4,2	0,3	6,8	4,2	10,0
2008 Q3	3,2	5,4	-10,8	-0,4	14,4	7,9	8,0
2008 Q4	0,4	14,0	-19,2	18,0	14,2	6,5	4,8

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS.

TABUĽKA 12 Tržby

(medziročný rast v %)

	Priemyselné objednávky (Manufacturing) (s.c.)		Tržby odvetvia spolu													Registrácie nových osobných a malých úžitkových automobilov		
	Spolu		Tržby priemysel			Stavebníctvo		Predaj a údržba vozidiel	Veľkoobchod	Maloobchod	Hotely a reštaurácie		Vybrané trhové služby	Poštové služby, informácie a komunikácia	Doprava a skladovanie	Spolu v tis. ks	Medziročná zmena v %	
	(index 2000 = 100)	100	b. c. ²⁾	s. c. ¹⁾	b. c. ²⁾	s. c. ¹⁾	b. c. ²⁾	s. c. ¹⁾	b. c. ²⁾	s. c. ¹⁾	s. c. ¹⁾	Ubytovanie	Činnosti reštaurácií a pohostinstiev	s. c. ³⁾	b. c. ²⁾	b. c. ²⁾		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
2005	178,9	5,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	71,3	5,4	
2006	226,8	26,8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	78,6	10,2	
2007	275,5	21,5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	83,3	6,0	
2008	271,0	-1,7	-	3,6	-	16,4	-	7,0	13,7	9,1	-2,9	2,4	-	-	11,7	96,9	16,4	
2007 Q4	297,5	15,8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	17,7	7,5	
2008 Q1	294,2	13,0	-	11,7	-	16,1	-	19,3	15,8	14,7	-8,1	7,9	-	-	16,2	21,7	22,7	
2008 Q2	293,7	7,3	-	13,1	-	15,7	-	11,1	17,5	7,7	9,3	7,7	-	-	15,2	26,5	20,5	
2008 Q3	266,2	-1,6	-	4,5	-	17,2	-	5,7	15,4	9,8	-3,0	-1,0	-	-	12,6	23,4	19,5	
2008 Q4	229,2	-23,0	-	-12,3	-	16,1	-	-4,8	7,3	5,6	-7,2	-3,2	-	-	3,2	25,3	5,4	
2008 Aug.	228,6	-2,2	-	0,5	-	14,6	-	-3,0	10,8	8,6	-5,6	1,0	-	-	7,5	7,0	7,2	
2008 Sep.	296,6	-2,3	-	3,5	-	23,3	-	5,0	15,3	10,9	-8,9	-8,3	-	-	17,0	7,1	24,0	
2008 Okt.	273,2	-16,0	-	-3,5	-	21,5	-	0,1	13,9	7,2	0,5	-5,8	-	-	11,9	9,4	14,9	
2008 Nov.	240,7	-19,0	-	-14,3	-	17,2	-	-9,0	4,4	4,4	-8,0	1,5	-	-	2,1	6,7	-12,8	
2008 Dec.	174,1	-35,6	-	-19,0	-	9,6	-	-5,6	3,5	5,3	-14,0	-5,4	-	-	-4,3	9,2	13,0	
2009 Jan.	.	.	-20,6	-27,2	-26,4	-23,9	-20,2	-34	-23,4	-3,3	-28,7	-28,7	0,1	5,1	-17	4,0	-41,8	
2009 Feb.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	4,5	-39,1	

Zdroj: ŠÚ SR, Eurostat, ZAP SR a výpočty NBS.

1) v stálych cenách z decembra 2005.

V kvartálnych údajoch jednoduchý priemer indexov rovnakého obdobia minulého roka v stálych cenách za tri prislúchajúce mesiace.

2) v bežných cenách.

3) v stálych cenách z decembra 2000.

TABUĽKA 13 Zamestnanosť a nezamestnanosť

(ROMR = 100, zmena v %)

	Zamestnanosť ¹⁾										Miera nezamestnanosti v %
	Spolu		Počet zamestnancov	Samozamestnávateľa	Pôdohospodárstvo a rybolov	Priemysel	Stavebníctvo	Obchod, hotely a reštaurácie a doprava	Finančné sprostredkovanie a nehnuteľnosti	Verejná správa, školstvo, zdravotníctvo a ostatné služby	
	tisíc osôb	ROMR = 100									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
2005	2 084,0	1,4	0,6	7,0	-1,9	-1,1	2,6	3,6	8,8	-0,8	16,2
2006	2 131,8	2,3	2,3	2,1	-7,2	1,2	4,9	5,3	4,2	0,4	13,3
2007	2 177,0	2,1	1,9	3,8	-6,5	2,4	7,1	5,1	-1,5	-0,2	11,0
2008	2 237,1	2,8	2,0	7,6	0,8	1,6	7,8	5,1	4,8	-1,0	9,6
2008 Q1	2 207,7	2,8	2,1	7,4	0,8	3,2	5,9	5,6	3,2	-1,9	10,5
2008 Q2	2 226,9	2,9	2,2	7,4	1,4	2,6	6,4	6,3	2,9	-1,9	10,1
2008 Q3	2 262,6	3,2	2,4	8,7	1,0	1,7	9,1	4,4	8,2	-0,2	9,0
2008 Q4	2 251,0	2,1	1,4	6,8	-0,1	-1,2	9,6	4,1	4,8	0,0	8,7
2008 Aug.	1 437,6	-	-	-	-	2,1	9,5	2,3	-	-	7,4
2008 Sep.	1 432,6	-	-	-	-	1,3	10,1	1,6	-	-	7,5
2008 Okt.	1 429,6	-	-	-	-	1,1	10,7	1,8	-	-	7,5
2008 Nov.	1 420,1	-	-	-	-	-0,9	11,0	1,9	-	-	7,8
2008 Dec.	1 399,9	-	-	-	-	-2,1	11,1	1,5	-	-	8,4
2009 Jan. ²⁾	1 350,6	-	-	-	-	-6,8	6,7	-3,7	-	-	9,0

Zdroj: ŠÚ SR.

1) ESA 95

2) ŠÚ SR od roku 2009 prešiel na novú klasifikáciu ekonomických činností SK NACE.

TABUĽKA 14 HDP – dopytová strana

	Spolu		Domáci dopyt					Zahraničná bilancia			
	Spolu	Konečná spotreba domácností	Konečná spotreba neziskových inštitúcií	Konečná spotreba verejnej správy	Tvorba hrubého fixného kapitálu	Zmena stavu zásob a cenností	Saldo	Vývoz tovarov a služieb	Dovoz tovarov a služieb	Štatistická diskrepancia	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Bežné ceny (mld. EUR)											
2005	49,32	51,58	27,69	0,52	9,13	13,09	1,15	-2,26	37,60	39,86	0,00
2006	55,08	57,20	30,75	0,54	10,57	14,59	0,74	-2,11	46,50	48,62	0,00
2007	61,50	62,13	33,80	0,56	10,65	16,05	1,07	-0,63	53,18	53,81	0,00
2008	67,33	68,98	37,44	0,59	11,57	17,47	1,92	-1,64	55,61	57,25	-0,01
2007 Q4	16,56	17,10	8,96	0,14	3,44	4,47	0,08	-0,54	14,53	15,07	0,00
2008 Q1	15,60	15,82	9,07	0,14	2,40	3,56	0,65	-0,14	14,18	14,32	-0,08
2008 Q2	16,72	16,89	9,08	0,15	2,75	4,53	0,37	-0,26	14,60	14,87	0,10
2008 Q3	17,66	17,91	9,55	0,15	2,78	4,70	0,73	-0,28	13,75	14,03	0,03
2008 Q4	17,35	18,36	9,73	0,15	3,64	4,68	0,16	-0,96	13,07	14,03	-0,06
Podiel na HDP (%)											
2008	100,0	102,5	55,6	0,9	17,2	25,9	2,9	-2,4	82,6	85,0	0,0
Stále ceny vypočítané reťazením objemov											
Medziročné zmeny (%)											
2005	6,5	8,5	6,6	4,6	3,3	17,6	-	-	10,0	12,4	-
2006	8,5	6,5	5,9	-0,3	10,2	9,3	-	-	21,0	17,7	-
2007	10,4	6,5	7,1	2,0	-1,3	8,7	-	-	13,8	8,9	-
2008	6,4	6,4	6,1	1,4	4,3	6,8	-	-	3,2	3,3	-
2007 Q4	14,3	13,4	5,8	4,0	-1,3	7,0	-	-	11,6	10,2	-
2008 Q1	9,3	9,5	8,4	1,9	0,7	7,5	-	-	11,2	10,6	-
2008 Q2	7,9	7,0	5,7	1,0	9,6	11,8	-	-	8,1	7,7	-
2008 Q3	6,6	7,2	6,0	0,4	5,3	7,3	-	-	2,7	3,6	-
2008 Q4	2,5	2,8	4,7	2,2	2,3	1,4	-	-	-7,8	-6,7	-
Medzikvartálne zmeny (% , sezónne očistené)											
2007 Q4	7,0	5,8	1,4	0,2	1,5	2,0	-	-	5,6	7,5	-
2008 Q1	-3,4	-2,1	1,7	-0,2	2,4	1,9	-	-	2,9	3,6	-
2008 Q2	1,9	1,8	1,1	0,3	1,1	2,0	-	-	-4,2	-6,0	-
2008 Q3	1,8	2,1	1,6	0,4	-0,7	-0,2	-	-	-3,1	-1,6	-
2008 Q4	2,1	1,1	1,1	1,0	-0,4	-0,8	-	-	-3,8	-3,0	-

Zdroj: ŠÚ SR.

TABUĽKA 15 HDP – ponuková strana

	Pridaná hodnota							Čisté dane z produktov
	Spolu	Pôdohospodárstvo a rybolov	Priemysel	Stavebníctvo	Obchod, hotely a reštaurácie a doprava	Finančné sprostredkovanie a nehnuteľnosti	Verejná správa, školský, zdravotníctvo a ostatné služby	
	1	2	3	4	5	6	7	8
	Bežné ceny (mld. EUR)							
1995	17,311	1,024	5,658	0,884	4,248	3,022	2,476	1,999
1996	19,358	1,069	6,117	1,438	4,662	2,931	3,141	2,155
1997	21,539	1,143	6,023	1,566	5,657	3,657	3,493	2,315
1998	23,441	1,260	6,430	1,686	6,374	3,846	3,845	2,723
1999	25,264	1,200	7,507	1,415	6,846	4,152	4,144	2,835
2000	27,788	1,244	8,101	1,960	6,981	4,756	4,746	3,373
2001	30,609	1,435	8,718	1,946	7,929	5,270	5,311	3,228
2002	33,273	1,684	8,903	2,403	8,066	6,423	5,794	3,545
2003	36,367	1,645	10,511	2,200	9,135	6,533	6,344	4,240
2004	40,389	1,643	12,237	2,503	10,331	7,191	6,483	4,823
2005	43,81	1,60	13,02	2,95	11,29	7,76	7,19	5,50
2006	49,70	1,77	15,55	3,81	11,83	8,86	7,89	5,38
2007	55,35	1,96	17,34	4,38	13,55	9,36	8,75	6,15
2008	61,05	2,09	17,18	5,30	15,97	10,82	9,69	6,29
2008 Q1	14,30	0,44	4,67	1,05	3,59	2,49	2,05	1,30
2008 Q2	15,21	0,39	4,60	1,15	4,17	2,47	2,42	1,52
2008 Q3	15,98	0,74	4,19	1,35	4,35	2,97	2,38	1,67
2008 Q4	15,55	0,50	3,73	1,75	3,85	2,89	2,84	1,80
	Podiel na HDP (%)							
2008	90,7	3,1	25,5	7,9	23,7	16,1	14,4	9,3
	Stále ceny vypočítané reťazením objemov							
	Medziročité zmeny (%)							
2005	5,7	2,9	7,9	20,9	5,3	0,0	3,8	13,3
2006	10,1	11,8	17,2	20,4	0,1	15,9	2,3	-4,6
2007	10,4	9,2	13,0	7,8	14,1	4,2	8,2	10,7
2008	7,2	6,6	-3,7	14,0	17,0	10,5	6,7	-0,6
2007 Q4	12,3	20,0	17,9	5,8	16,7	9,1	1,2	34,4
2008 Q1	10,2	6,4	11,4	7,3	16,2	5,5	6,3	-0,1
2008 Q2	8,6	-2,9	6,9	6,6	13,6	7,2	8,0	1,7
2008 Q3	6,9	6,0	-9,3	8,7	19,4	16,8	7,8	3,7
2008 Q4	3,6	13,9	-20,2	29,3	18,8	11,6	4,8	-6,3

Zdroj: ŠÚ SR.

VEREJNÉ FINANČIE

TABUĽKA 16 Štátny rozpočet

(kumulatívny v mil. EUR, ak nie je uvedené inak)

	Saldo ŠR													Výdavky spolu		
	Príjmy spolu									Nedaňové príjmy	Granty a transfery	Zahraničné transfery	Bežné výdavky	Kapitálové výdavky		
	Daňové príjmy															
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14		
2005	-1 124,8	8 587,1	7 388,8	92,7	1 396,4	128,0	4 063,8	1 659,3	48,6	700,8	497,5	460,4	9 711,9	8 667,3	1 044,6	
2006	-1 051,5	9 691,9	7 842,8	85,8	1 568,7	161,3	4 264,1	1 730,9	32,0	647,0	1 202,0	677,8	10 743,4	9 388,9	1 354,5	
2007	-781,0	10 695,7	8 572,0	109,8	1 739,9	189,0	4 513,6	1 981,4	38,3	781,6	1 342,1	847,4	11 476,7	9 857,1	1 621,0	
2008	-703,8	11 352,3	9 022,1	119,5	2 121,1	206,0	4 633,9	1 905,3	36,3	873,9	1 455,6	837,3	12 056,1	10 449,4	1 606,7	
2007 Q4	-781,0	10 695,7	8 572,0	109,8	1 739,9	189,0	4 513,6	1 981,4	38,3	781,6	1 342,1	847,4	11 476,7	9 857,1	1 621,0	
2008 Q1	113,7	2 687,6	2 209,6	-1,1	645,5	58,3	930,4	566,6	9,9	164,0	314,0	310,1	2 573,9	2 437,4	136,5	
2008 Q2	-136,5	5 185,2	4 269,8	-26,2	1 120,2	105,3	2 099,3	951,7	19,5	366,3	548,9	537,9	5 321,7	4 890,1	431,6	
2008 Q3	142,7	8 029,6	6 466,2	3,3	1 646,4	154,0	3 239,7	1 397,5	25,3	582,1	978,9	659,1	7 886,9	7 710,1	776,8	
2008 Q4	-703,8	11 352,3	9 022,1	119,5	2 121,1	206,0	4 633,9	1 905,3	36,3	873,9	1 455,6	837,3	12 056,1	10 449,4	1 606,7	
2008 Sep.	142,7	8 029,6	6 466,2	3,3	1 646,4	154,0	3 239,7	1 397,5	25,3	582,1	978,9	659,1	7 886,9	7 710,1	776,8	
2008 Okt.	262,3	9 125,1	7 422,2	16,6	1 805,7	169,2	3 823,9	1 576,7	30,1	677,1	1 004,6	671,0	8 862,8	7 943,3	919,5	
2008 Nov.	318,7	10 193,8	8 099,3	19,9	1 905,3	190,0	4 212,3	1 736,1	35,4	756,7	1 338,3	740,2	9 875,1	8 799,7	1 075,4	
2008 Dec.	-703,8	11 352,3	9 022,1	119,5	2 121,1	206,0	4 633,9	1 905,3	36,3	873,9	1 455,6	837,3	12 056,1	10 449,4	1 606,7	
2009 Jan.	100,3	706,7	662,2	-60,0	66,1	33,6	365,9	253,8	2,8	44,1	0,3	0,0	606,4	602,9	3,5	
2009 Feb.	-185,1	1 411,0	1 167,4	-69,7	198,7	43,9	399,0	589,5	6,0	83,8	159,8	158,6	1 596,1	1 565,8	30,3	

(percentuálna zmena oproti predchádzajúcemu obdobiu)

	Saldo ŠR													Výdavky spolu		
	Príjmy spolu									Nedaňové príjmy	Granty a transfery	Zahraničné transfery	Bežné výdavky	Kapitálové výdavky		
	Daňové príjmy															
	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	
2006	-6,5	12,9	6,1	-7,4	12,3	26,0	4,9	4,3	-34,2	-7,7	141,6	47,2	10,6	8,3	29,7	
2007	-25,7	10,4	9,3	28,0	10,9	17,2	5,9	14,5	19,7	20,8	11,7	25,0	6,8	5,0	19,7	
2008	-9,9	6,1	5,3	8,8	21,9	9,0	2,7	-3,8	-5,2	11,8	8,5	-1,2	5,0	6,0	-0,9	
2007 Q4	-25,7	10,4	9,3	28,0	10,9	17,2	5,9	14,5	19,7	20,8	11,7	25,0	6,8	5,0	19,7	
2008 Q1	-128,8	15,3	16,4	-84,5	44,1	0,2	-5,5	39,0	33,8	16,2	7,6	10,4	-5,6	-3,5	-31,9	
2008 Q2	-62,6	7,1	4,6	47,2	9,9	3,2	0,1	10,0	17,5	9,6	29,1	32,8	2,2	3,8	-13,0	
2008 Q3	-799,6	5,8	6,6	-68,1	19,2	4,1	3,1	2,8	-2,3	10,0	-1,3	36,5	3,7	13,7	-5,9	
2008 Q4	-9,9	6,1	5,3	8,8	21,9	9,0	2,7	-3,8	-5,2	11,8	8,5	-1,2	5,0	6,0	-0,9	
2008 Sep.	-799,6	5,8	6,6	-68,1	19,2	4,1	3,1	2,8	-2,3	10,0	-1,3	36,5	3,7	13,7	-5,9	
2008 Okt.	14,7	4,5	6,5	-34,4	18,6	4,7	3,7	2,3	0,0	12,7	-13,6	4,3	4,2	5,1	-2,9	
2008 Nov.	76,2	5,8	4,0	-34,7	19,1	7,8	0,9	-1,9	5,0	-20,0	10,9	8,7	4,4	5,7	-4,9	
2008 Dec.	-9,9	6,1	5,3	8,8	21,9	9,0	2,7	-3,8	-5,2	11,8	8,5	-1,2	5,0	6,0	-0,9	
2009 Jan.	-76,8	-39,2	-39,8	190,9	-35,5	13,5	-42,6	-27,2	-17,6	-26,5	-72,7	-100,0	-16,8	-16,7	-12,5	
2009 Feb.	-458,7	-17,5	-18,9	32,3	0,5	-2,4	-49,1	28,4	-11,8	-30,7	6,3	6,6	-3,8	-1,9	-52,4	

Zdroj: MF SR a výpočty NBS.

PLATOBNÁ BILANCIA

TABUĽKA 17 Platobná bilancia

(mil. EUR, ak nie je uvedené inak)

	Tovary			Služby			Výnosy	Bežné transfery	Bežný účet	Kapitálový účet	Priame investície	Portfóliové investície	Ostatné investície	Finančný účet
	Vývoz	Dovoz	Saldo	Vývoz	Dovoz	Saldo								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2005	32 864	35 320	-2 456	4 538	4 208	330	-2 075	16	-4 186	-19	2 347	-1 038	4 916	6 224
2006	40 924	43 422	-2 498	5 332	4 587	745	-2 446	-54	-4 252	-40	4 122	1 441	-4 073	1 490
2007	47 160	47 870	-710	5 755	5 320	435	-2 634	-368	-3 277	377	2 363	-536	3 961	5 788
2008	49 544	50 257	-714	6 001	6 488	-487	-2 295	-893	-4 390	806	2 113	1 579	1 371	5 063
2007 Q4	12 956	13 469	-513	1 518	1 457	60	-879	21	-1 311	188	864	-745	996	1 115
2008 Q1	12 730	12 736	-6	1 389	1 482	-93	-117	-214	-430	139	-195	656	74	535
2008 Q2	13 065	13 258	-193	1 489	1 595	-106	-1 210	-216	-1 725	402	562	425	663	1 650
2008 Q3	12 223	12 275	-52	1 543	1 666	-123	-572	-196	-943	82	663	504	88	1 255
2008 Q4	11 524	11 988	-464	1 580	1 746	-166	-395	-267	-1 292	183	1 083	-6	547	1 624
2008 Júl	4 100	4 228	-128	612	607	6	-325	-79	-527	22	83	154	619	857
2008 Aug.	3 695	3 624	71	549	488	61	-153	-26	-47	33	394	272	-442	224
2008 Sep.	4 429	4 422	6	382	572	-189	-94	-92	-369	27	186	77	-89	174
2008 Okt.	4 709	4 640	69	546	597	-51	-251	-103	-336	53	54	223	256	533
2008 Nov.	3 901	4 093	-192	475	514	-40	-6	-115	-353	14	338	261	132	730
2008 Dec.	2 914	3 256	-342	559	634	-75	-138	-48	-603	116	691	-490	159	360
2009 Jan.	2 913	3 192	-280	358	454	-96	19	-68	-425	.	.	.	.	.

medziročný rast v %

	Tovary		Služby	
	Vývoz	Dovoz	Vývoz	Dovoz
	15	16	17	18
2005	11,1	13,1	13,8	13,7
2006	24,5	22,9	17,5	9,0
2007	15,2	10,2	-71,6	16,0
2008	5,1	5,0	0,6	22,0
2008 Q4	-11,0	-11,0	4,1	19,8
2008 Okt.	-0,6	-1,6	17,2	15,1
2008 Nov.	-15,5	-14,2	-4,3	15,5
2008 Dec.	-19,1	-18,3	0,7	28,7

Zdroj: NBS a ŠÚ SR.

EXTERNÉ PROSTREDIE

TABUĽKA 18 Eurozóna

(medziročná zmena v %, ak nie je uvedené inak)

	Ceny			Reálna ekonomika				Finančný trh
	HICP	HICP ¹⁾ (jadrová inflácia)	PPI	HDP ²⁾⁴⁾⁵⁾	Priemyselná produkcia ²⁾³⁾	Maloobchod (predaj) ²⁾³⁾	Nezamestnanosť (% z pracovnej sily) ⁶⁾	10-ročné dlhopisy (výnos do splatnosti v %)
2006	2,2	1,5	5,1	2,9	4,0	1,9	8,3	3,86
2007	2,1	2,0	2,7	2,6	3,4	1,0	7,5	4,33
2008	3,3	2,4	6,1	0,8	-1,6	-0,9	7,6	4,36
2007 4.Q	2,9	2,3	4,1	2,1	3,0	0,1	7,3	4,34
2008 1.Q	3,4	2,5	5,4	2,1	2,5	0,9	7,3	4,15
2008 2.Q	3,6	2,5	7,0	1,4	1,2	-0,9	7,4	4,50
2008 3.Q	3,8	2,5	8,5	0,6	-1,4	-1,0	7,5	4,61
2008 4.Q	2,3	2,2	3,4	-1,3	-8,6	-2,4	7,9	4,17
2008 Nov.	2,1	2,2	3,0	-	-8,4	-2,6	7,9	4,20
2008 Dec.	1,6	2,1	1,2	-	-12,0	-2,3	8,1	3,89
2009 Jan.	1,1	1,8	-0,5	-	.	-2,2	8,2	4,11
2009 Feb.	1,2	1,7	.	-	.	.	.	4,20

Zdroj: Eurostat, ECB, výpočty NBS.

¹⁾ Celková inflácia bez cien energií a nespracovaných potravín.

²⁾ Stále ceny.

³⁾ Upravené o počet pracovných dní.

⁴⁾ Sezónne očistené a upravené o počet pracovných dní.

⁵⁾ Ročné údaje nie sú upravené o počet pracovných dní.

⁶⁾ Harmonizované údaje, definícia Medzinárodnej organizácie práce, sezónne očistené.

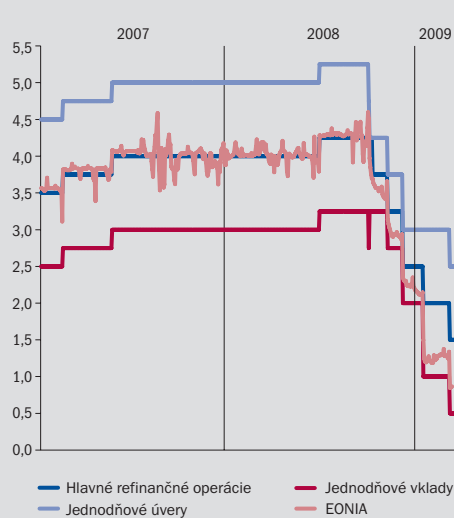
Graf 1 USD/EUR medziročná zmena (%)

Zdroj: ECB.

Poznámka: Záporné hodnoty znamenajú apreciáciu.

Graf 2 Úrokové sadzby ECB a EONIA (%)

Zdroj: ECB.

TABUĽKA 19 Česká republika

(medziročná zmena v %, ak nie je uvedené inak)

	Ceny			HDP ²⁽⁴⁾⁽⁵⁾	Reálna ekonomika			Finančný trh
	HICP	HICP ¹⁾ (jadrová inflácia)	PPI		Priemyselná produkcia ²⁽³⁾	Maloobchod (predaj) ²⁽³⁾	Nezamestnanosť (% z pracovnej sily) ⁶⁾	10-ročné dlhopisy (výnos do splatnosti v %) ⁷⁾
2006	2,1	0,9	1,5	6,8	13,2	9,2	7,2	3,80
2007	3,0	3,1	4,1	6,0	8,9	7,7	5,3	4,30
2008	6,3	5,8	4,5	4,4	0,2	4,2	4,4	4,63
2007 4.Q	4,9	4,5	5,1	5,6	7,9	5,0	4,9	4,59
2008 1.Q	7,6	6,9	5,7	4,9	5,4	6,0	4,4	4,59
2008 2.Q	6,7	6,2	5,1	4,0	6,6	5,9	4,4	4,90
2008 3.Q	6,5	5,9	5,5	2,9	2,0	3,5	4,3	4,60
2008 4.Q	4,4	4,3	1,7	0,7	-12,0	2,0	4,6	4,45
2008 Nov.	4,1	4,1	1,3	-	-13,1	2,7	4,6	4,52
2008 Dec.	3,3	3,5	-0,1	-	-17,2	1,0	4,7	4,30
2009 Jan.	1,4	1,6	-0,8	-	.	.	5,0	4,21
2009 Feb.	1,3	1,1	.	-	.	.	.	4,74

Zdroj: Eurostat, ECB, výpočty NBS.

¹⁾ Celková inflácia bez cien energií a nespracovaných potravín.²⁾ Stále ceny.³⁾ Upravené o počet pracovných dní.⁴⁾ Sezónne očistené a upravené o počet pracovných dní.⁵⁾ Ročné údaje nie sú upravené o počet pracovných dní.⁶⁾ Harmonizované údaje, definícia Medzinárodnej organizácie práce, sezónne očistené.⁷⁾ Dlhodobé úrokové sadzby podľa maastrichtského kritéria.**TABUĽKA 20 Maďarsko**

(medziročná zmena v %, ak nie je uvedené inak)

	Ceny			HDP ²⁽⁴⁾⁽⁵⁾	Reálna ekonomika			Finančný trh
	HICP	HICP ¹⁾ (jadrová inflácia)	PPI		Priemyselná produkcia ²⁽³⁾	Maloobchod (predaj) ²⁽³⁾	Nezamestnanosť (% z pracovnej sily) ⁶⁾	10-ročné dlhopisy (výnos do splatnosti v %) ⁷⁾
2006	4,0	2,5	8,4	4,1	10,6	4,9	7,5	7,12
2007	7,9	6,7	6,5	1,1	8,4	-2,0	7,4	6,74
2008	6,0	5,1	11,7	0,5	-1,8	-1,7	7,9	8,24
2007 4.Q	7,1	6,2	5,3	0,6	6,0	-3,2	7,7	6,76
2008 1.Q	6,9	5,9	10,6	1,4	6,5	-2,5	7,7	7,70
2008 2.Q	6,8	5,6	11,8	1,4	3,7	-1,3	7,7	8,20
2008 3.Q	6,3	5,2	13,3	0,4	-2,7	-1,1	7,9	7,96
2008 4.Q	4,2	3,8	11,1	-1,3	-13,1	-2,1	8,3	9,10
2008 Nov.	4,1	3,8	11,2	-	-9,8	-1,8	8,3	9,41
2008 Dec.	3,4	3,5	8,7	-	-23,3	-3,1	8,5	8,31
2009 Jan.	2,4	3,0	4,4	-	.	.	8,6	8,76
2009 Feb.	2,9	2,9	.	-	.	.	.	10,65

Zdroj: Eurostat, ECB, výpočty NBS.

¹⁾ Celková inflácia bez cien energií a nespracovaných potravín.²⁾ Stále ceny.³⁾ Upravené o počet pracovných dní.⁴⁾ Sezónne očistené a upravené o počet pracovných dní.⁵⁾ Ročné údaje nie sú upravené o počet pracovných dní.⁶⁾ Harmonizované údaje, definícia Medzinárodnej organizácie práce, sezónne očistené.⁷⁾ Dlhodobé úrokové sadzby podľa maastrichtského kritéria.

TABUĽKA 21 Poľsko

(medziročná zmena v %, ak nie je uvedené inak)

	Ceny			Reálna ekonomika				Finančný trh
	HICP	HICP ¹⁾ (jadrová inflácia)	PPI	HDP ^{2,4,5)}	Priemyselná produkcia ^{2,3)}	Maloobchod (predaj) ^{2,3)}	Nezamestnanosť (% z pracovnej sily) ⁶⁾	10-ročné dlhopisy (výnos do splatnosti v %) ⁷⁾
2006	1,3	0,6	2,5	6,2	12,2	12,5	13,9	5,23
2007	2,6	2,0	3,7	6,6	9,5	11,0	9,6	5,48
2008	4,2	3,6	4,9	5,4	3,4	4,4	7,1	6,07
2007 4.Q	3,7	3,0	4,4	7,0	7,9	9,9	8,6	5,73
2008 1.Q	4,5	3,7	5,4	6,1	9,3	7,8	7,7	5,87
2008 2.Q	4,3	3,8	5,7	5,5	7,2	5,9	7,3	6,17
2008 3.Q	4,4	3,7	5,3	4,9	2,3	4,3	6,8	6,15
2008 4.Q	3,6	3,1	3,2	3,1	-4,5	0,4	6,6	6,09
2008 Nov.	3,6	3,1	3,1	-	-5,8	-0,6	6,6	6,23
2008 Dec.	3,3	2,9	2,3	-	-7,7	-0,5	6,6	5,70
2009 Jan.	3,2	2,7	.	-	.	1,9	6,7	5,46
2009 Feb.	3,6	2,8	.	-	.	.	.	5,97

Zdroj: Eurostat, ECB, výpočty NBS.

¹⁾ Celková inflácia bez cien energií a nespracovaných potravín.

²⁾ Stále ceny.

³⁾ Upravené o počet pracovných dní.

⁴⁾ Sezónne očistené a upravené o počet pracovných dní.

⁵⁾ Ročné údaje nie sú upravené o počet pracovných dní.

⁶⁾ Harmonizované údaje, definícia Medzinárodnej organizácie práce, sezónne očistené.

⁷⁾ Dlhodobé úrokové sadzby podľa maastrichtského kritéria.

Graf 3 Indexy kurzov mien V4 voči euru
(30. 12. 2005 = 100)

Zdroj: Eurostat, výpočty NBS.

Poznámka: Pokles hodnoty predstavuje apreciáciu.

Graf 4 Kurzy mien V4 voči euru (medziročná
zmena v %)

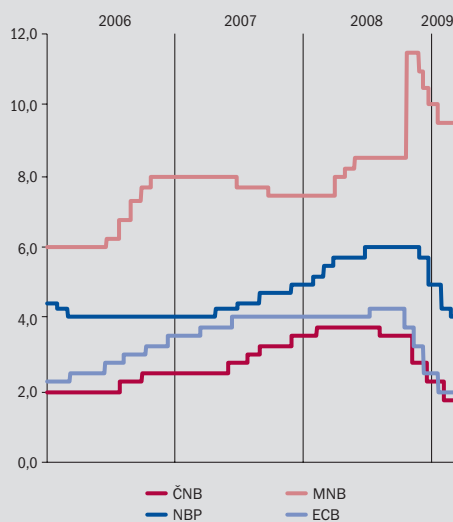

Zdroj: Eurostat, výpočty NBS.

Poznámka: Záporné hodnoty znamenajú apreciáciu.

Graf 5 Kľúčové sadzby NCB krajín V4 (%)

Zdroj: ECB, národné centrálné banky.

TABUĽKA 22 USA

(medziročná zmena v %, ak nie je uvedené inak)

	Ceny			Reálna ekonomika				Finančný trh
	CPI	Core CPI ¹⁾ (jadrová inflácia)	PPI ²⁾	HDP ³⁾	Priemyselná produkcia ⁴⁾	Maloobchod ⁵⁾	Nezamestnanosť	10-ročné dlhopisy (výnos do splatnosti v %)
2006	3,2	2,5	3,0	2,8	2,2	6,2	4,6	4,80
2007	2,9	2,3	3,9	2,0	1,7	4,1	4,6	4,64
2008	3,8	2,3	6,3	1,1	-1,7	-0,8	5,8	3,66
2007 4.Q	4,0	2,3	6,8	2,3	2,2	4,0	4,8	4,27
2008 1.Q	4,1	2,4	7,1	2,5	1,9	2,5	4,9	3,67
2008 2.Q	4,4	2,3	7,6	2,1	0,2	2,2	5,3	3,88
2008 3.Q	5,3	2,5	9,4	0,7	-3,0	-0,1	6,0	3,86
2008 4.Q	1,6	2,0	1,3	-0,8	-6,0	-2,2	6,8	3,23
2008 Nov.	1,7	2,0	0,2	-	-5,9	-8,0	6,7	3,53
2008 Dec.	0,1	1,8	-1,2	-	-7,9	-9,8	7,2	2,42
2009 Jan.	0,0	1,7	-1,3	-	-10,1	-8,6	7,6	2,52
2009 Feb.	.	.	-1,6	-	-11,2	-8,3	8,1	2,87

Zdroj: Bureau of Economic Analysis, Bureau of Labor Statistics, Federal Reserve System, U.S. Department of Commerce.

¹⁾ Core CPI – inflácia bez cien potravín a energií.

²⁾ PPI dokončená výroba (commodity data - finished goods).

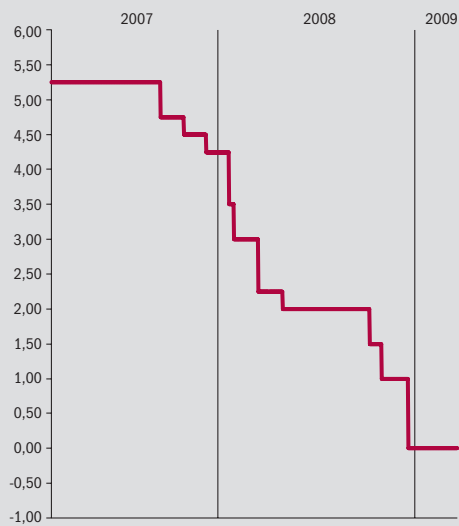
³⁾ Sezónne očistené.

⁴⁾ Priemyselná produkcia celkovo (sezónne očistené).

⁵⁾ Maloobchod a reštauračné služby (retail and food services sales).

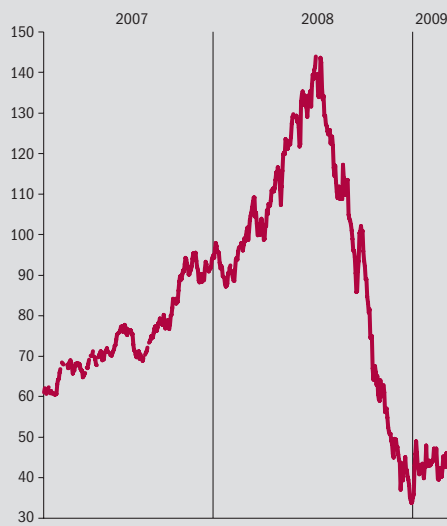

**Graf 6 USA: Sadzba federálnych fondov
(federal funds rate) (%)**

Zdroj: Federal Reserve System.

Graf 7 Cena ropy USD/barel (USD)

Zdroj: Reuters.

